

Rok 4

Cena numeru

25

groszy

w niedziele

Miesięcznie 3-- zł

POLONIA

N° 118

Niedziela

1

Maja 1927

Św. Filipa i Jakuba Apostoła

KATOWICE, ulica Sobieskiego Nr. 11

Telefon: Katowice 959, 960, 961, 962 ■ Adres telegraficzny: Redpol Katowice
Oddział miejski: ulica Warszawska 4, Telefon 860, 861

A·B·C·D

Warszawa, Szpitalna 12, Tel. 105-79

Król. Huta, Zjednoczenia 2, Tel. 625

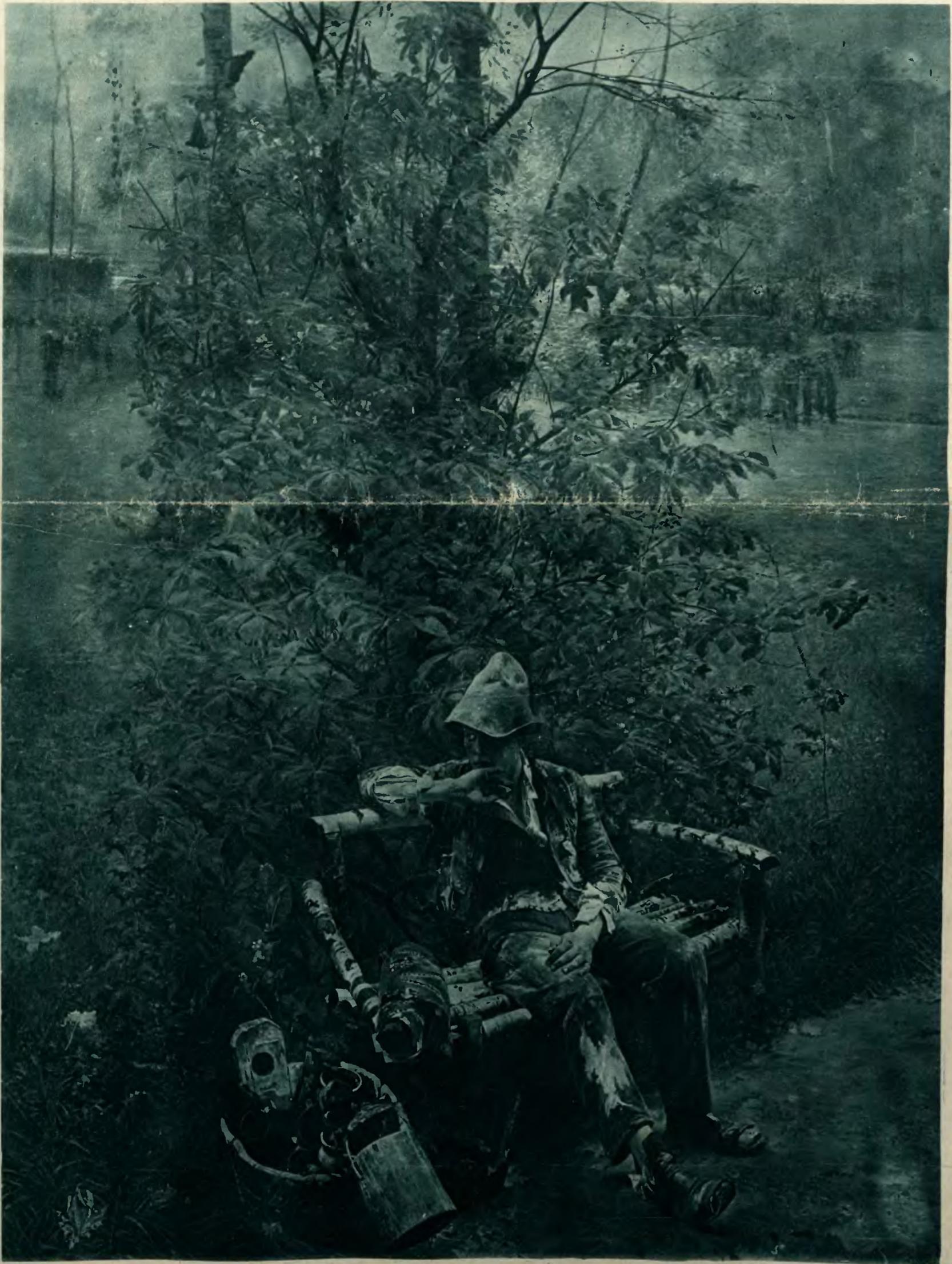
Kraków, Karmelicka 9, Tel. 2383

Bielsko, ul. Staszica 2, Tel. 709/IV

Sosnowiec, ul. 3-go Maja 5a, Tel. 5-12

Rybnik, ulica Zamkowa 8, Telefon 27

KONTO P.K.O. KATOWICE 302.510 — KONTO P.K.O. KRAKÓW 405.078 — KONTO P.K.O. WARSZAWA 181.153

Jacek Malczewski: Malarczyk (1901)

Na lewo:
Ukończenie kursu kierowców samochodowych w szkole Automobilklubu w Katowicach.

Na prawo:
Ks. Krawczyk, pierwszy kierowca samochodowy ze stanu duchownego, który wyszkolony został w szkole Automobilklubu.

Sezon motocyklowy na Śląsku rozpoczyna się.

Niezwykle rzadki okaz kwiatu — od podobieństwa swego z ptakiem — pelikanem zwany, znajduje się w ogrodzie botanicznym w Waszyngtonie.

Na lewo: Halina Konopacka i trener olimpijski P. Z. L. A. p. Norling (Szwecja).

Ks. poseł Brzóska, poseł na sejm Śląski z Cieszyna.

W Warszawie odbywały się ostatnio obrady konferencji, zwołanej przez grupę działaczy katolickich rozmaitych narodowości a przygotowanej już od zeszłego roku przez ks. Hoffmana z Wrocławia i ks. Spruythe z Courtenay (Belgia), którzy zwiedzili Polskę i weszli w kontakt z szeregiem wybitnych przedstawicieli polskiego świata katolickiego. Siedzą od lewej ku prawej: ks. Rostworowski, ks. Szydelski ze Lwowa, Kasper Mayr z Londynu, ks. subdjakon Haroński ze Śląska, ks. prof. Hoffmann z Wrocławia, ks. rektor Cieszyński, — wydawca „Roczników

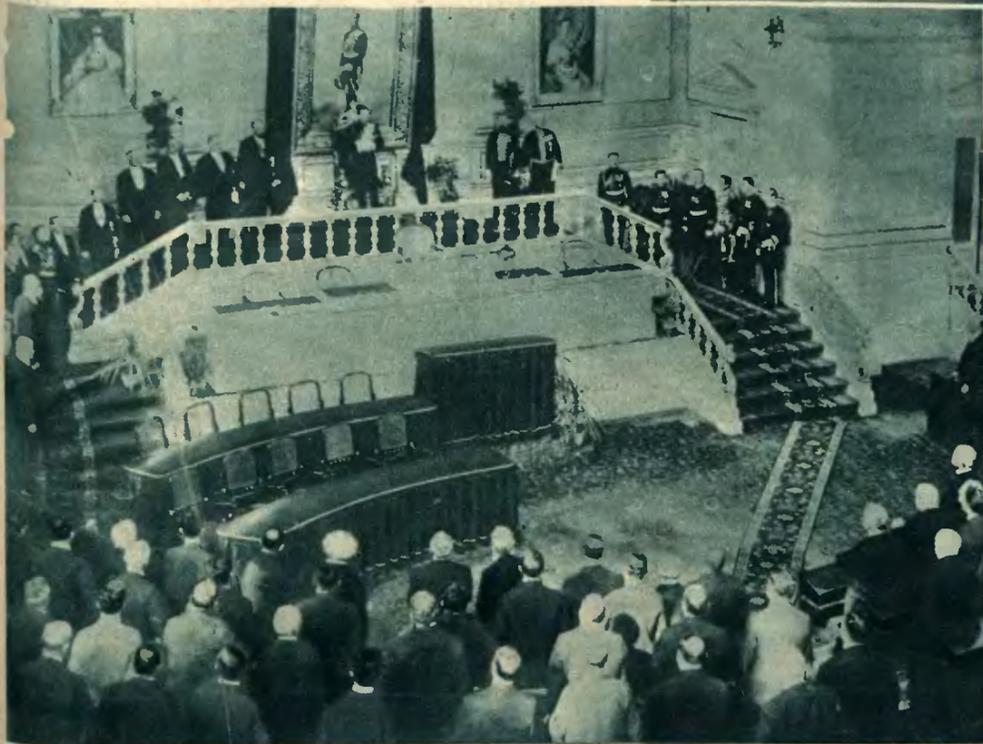
Katolickich“ (Poznań), p. Elżbieta Petzold z Berlina, p. Alfons Marja Mitnacht z Pragi, ks. Wierzbica-Palotyn z Warszawy. Stoją od lewej do prawej: dr. Klein z Berlina, p. Kornilowiczowa, p. Zofja Landy z Warszawy, dr. Blüth z Warszawy, p. Marja May z Niemiec, p. dr. Chraanowska, p. Solzbecher z Kolonji, p. Tadeusz Petsold z Łodzi, p. Franciszek Potocki, redaktor „Czasu“, p. Erik Funk z Niemiec, ks. Bablina z Katowic, p. Hildegarda Sticher z Berlina, Ludwik Kosyrczyk, student teol. z Mysłowic, p. Walter Somer z Wrocławia, p. Feliks Pęcina z Berlina i p. Maks Nowotny, student teol. z Bytomia.

Kryzys gospodarczy i polityczny w Japonji. Wko-
le gen. Tanaka, który ma
objąć kierownictwo ga-
binetu sanacyjnego. Na
prawo: uroczystość ame-
rykańsko-japońska w
Yokohamie. Pochód dzie-
ci japońskich z darami
od dzieci amerykańskich.

©

U dołu:
Przemówienie króla buł-
garskiego Borysa, pod-
czas otwarcia parlamen-
tu w Zofji.

Charakterystyczne typy żołnierzy armji kantońskiej.

Więziennictwo na Śląsku. U góry na lewo: Więzienie męskie w Katowicach. Na prawo: Więzienie dla kobiet w Katowicach. U dołu na lewo: Więzienie w Królewskiej Hucie. Na prawo: Więzienie w Mysłowicach.

Na lewo: Finał rozgrywek angielskich w piłce nożnej o puchar w Wembley, zgromadził 100.000 ludzi z wszystkich okolic kraju. Zjawili się także licznie w narodowych strojach mieszkańcy

Walii, skąd pochodzi zwycięska drużyna Cardiff City.

Na prawo: Kpt. Malcolm Campbell odniósł zwycięstwo w zawodach samochodowych na torze w Brookland (Anglja) na wozie Bugatti.

W Anglii odbyły się pierwsze zawody lotnicze dla kobiet, w których zwyciężyła miss O'Brien (na lewo).

Na lewo: Zdjęcia z uroczystości polskich w Lille (Francja). U góry pochód w strojach narodowych. U dołu, stowarzyszenia z sztandarami oczekują przybycia ambasadora Chłapowskiego.

Na prawo: Pies — akrobatą. Zręczny fox, który w tej trudnej pozycji wytrzymuje 4 minuty.

Modele mód widziane na wyścigach w Longchamps, pod Paryżem.

Niebezpieczni pasażerowie. Młode lwiątko odbywają z swą panią przejażdżkę samochodem.

Pomnik na cześć Marji Harel w Combert (Francja) która pierwsza zaczęła wyrabiać, znane na całym świecie sery.

Sowiety zgłosiły oficjalnie swój udział w Międzynarodowej Konferencji Gospodarczej.

Moskwa zastrzegła sobie prawo zmiany i rozszerzenia składu delegacji.

Obrączki ślubne
 kupuje się najtaniej w fabryce obrączek ślubnych.
 Okaziciel niniejszego ogłoszenia otrzyma 10% rabatu.
KURT BOHM
 Bytom (Beuthen O.-S.), Poststr. 2
 Wschód przez bramę.

SPRAWA ZWOŁANIA SEJMU.
 Warszawa, 30. 4. (wl. k.) W kołach rządowych obiega wersja, że sprawę ewentualnego zwołania nadzwyczajnej sesji sejmowej, rozstrzygnie premier Piłsudski w czasie między 10 a 15 maja br., w każdym razie nie wcześniej, niż 10 maja br.
 Jakże jest pozytywne uzasadnienie tych kabalistycznych cyfr, pozostaje na razie tajemnicą.
 Z tego samego źródła komunikują, że zwołania nadzwyczajnej sesji sejmowej oczekiwania należy nie wcześniej, niż w końcu maja.

RADA MINISTRÓW I KOMITET EKONOMICZNY.
 Warszawa, 30. 4. (wl. k.) Najbliższe prace Rady Ministrów w zakresie ustawodawstwa obejmować będą projekt dekretu o organizacji polskiej Dyrekcji Wzajemnych Ubezpieczeń i t. zw. ustawę dentystyczną.
 Warszawa, 30. 4. (wl. k.) Najbliższe posiedzenie Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów wyznaczone zostało na dzień 4 maja br.
 Dnia 6 maja br. odbędzie się posiedzenie pełnej Rady Ministrów.

LOSZY DEKRETU PRASOWEGO.
 Warszawa, 30. 4. (wl. k.) Po uchwaleniu projektu dekretu prasowego przez Radę Ministrów, projekt został odesłany z powrotem do Ministerstwa Sprawiedliwości, gdzie zostaną poczynione definitywne poprawki.
 Z kół rządowych komunikują, że ogłoszenie dekretu oczekiwać należy w czasie do 10 dni.

Fryderyk Hoppen
 Broń, amunicja, przybory myśliwskie, ogod. warunki nabyć Katowice, Doświadczki 35. — Telefon 1703

WYLEWY W NIEMCZECH.
 Berlin, 30. 4. (PAT) Z Magdeburga nadchodzi alarmująca wiadomość o olbrzymich powodziach w całej Saksonii. Wskutek wylewów rzek zostało zalanych dotąd przeszło 300.000 morgów ziemi, w tem samej ziemi ornej 140.000 morgów.

DELEGACJA Z AMERYKI W KRAKOWIE.
 Kraków, 30. 4. (PAT) 11 maja przybywa do Krakowa wycieczka 250 Polaków amerykańskich, należących do znanego w St. Zjednoczonych Stowarzyszenia Polsko-Katolickiego.

MOŻLIWOŚĆ ZNIŻKI TARYFY TOWAROWEJ W NIEMCZECH.
 Berlin, 30. 4. (PAT) Wczoraj odbyła się w berlińskiej akademii handlowej uroczystość 25-lecia założenia Izby Handlowo-Przemysłowej w Berlinie.
 W przemówieniu swem gen. dyrektor kolei dr. Dorp müller oświadczył, że kolej Rzeszy jest gotowa rozpocząć rokowania z zainteresowaniem kolami w sprawie zniesienia taryf towarowych na kolejach na niewielkich odcistkach.

PIORUN ZABIŁ LOTNIKÓW.
 Norfolk, 30. 4. (PAT) Piorun zabił 4 lotników, przelatujących na zatokę Chesapeake.

Państwowy Monopol Spirytusowy
 zawiadamia, że sklepy uprawnione do detalicznej sprzedaży spirytusu skażonego, przeznaczanego do użytku domowego t. zn. do oświetlania i ogrzewania będą mogły pobierać ten spirytus począwszy od 1-go maja br. w ilościach nie mniejszych jak 15 litrów, jedynie w następujących punktach:

- Katowice: Hurtownia P. M. S. ul. Wawelska 1
- Wielkie Hajduki: Hurtownia P. M. S. ul. Krakowska 85
- Tarnowskie Góry: Hurtownia P. M. S. ul. Nakielska 5-7
- Lubliniec: Hurtownia P. M. S. plac Kościuszki 7
- Rybnik: Hurtownia P. M. S. Rynek 3
- Mikołów: Hurtownia P. M. S. Rynek 14
- Żory: Hurtownia P. M. S. ul. Szeptyckiego 11
- Pszczyna: Hurtownia P. M. S. ul. Jankowicka 8
- Białsko: Hurtownia przy Państwowej Wytwórni Wodek ul. Miarki 2
- Cieszyn: Hurtownia P. M. S. ul. Sarkandra 1.

Genewa 30. 4. (eu) Sekretariat Ligi Narodów opublikował dziś list nadesłany przez komisarza spraw zagranicznych Litwinowa na ręce gen. sekretarza Ligi Narodów Drummonda, datowany z Moskwy 29 kwietnia br.
 List ten brzmi następująco: „W ślad za moją notą z 29 stycznia br. mam zaszczyt zakomunikować, że zaogłoszenie konfliktu pomiędzy Unią Republik Sowieckich a Szwajcarią umożliwi rządowi sowie-

kiemu wzięcie udziału w międzynarodowej konferencji gospodarczej i mianowanie swych delegatów na tę konferencję. Rząd Republik Sowieckich zastrzega sobie prawo ewentualnej zmiany, względnie rozszerzenia listy swych delegatów. Ponadto rząd sowiecki prosi o zawiadomienie poselstwa szwajcarskiego w Berlinie, celem udzielenia delegatom sowieckim potrzebnych list na wjazd do Szwajcarii.

Dramatyczne sceny wywołane wylewem Mississippi.

ZA POCIŚNIENIEM GUZIKA ELEKTRYCZNEGO POTEŻNA TAMA WYLECIAŁA W POWIETRZE, NA MIEJSCU UPRAWNYCH PÓL — SPIENIONE FALE. DOPY WNIOSIONE W JEDNEJ CHWILI Z POWIERZCHNI ZIEMI, TRAGICZNE KARAWANY, ZBROJNY OPÓR FARMERÓW.

Nowy Orlean, 30. 4. (wl. k.) Okrężyło się, że zerwanie tamy dokonane w dniu wczorajszym jest nie wyszczągające dla zabezpieczenia Nowego Orleanu przed wylewem, wobec tego Hoover zapowiedział na dzień dzisiejszy dalsze zerwanie tamy.

Wysadzenie tamy w powietrze miało przebieg bardzo dramatyczny. O godz. 2 min. 4 po południu rozległ się przeraźliwy świst syren na całym obszarze, który został poświecony na pastwę fał. Był to ostateczny sygnał dla ludności zagrożonych okolic, by jaknajprędzej opuściła oznaczony teren. W 17 minut później inż. komisji regulacji rzek nacisnął na guzik elektryczny, powodując eksplozję min, podłożonych pod tamę. Rozległa się detonacja o niebywałej sile, grudy ziemi uniosły się w powietrze do wysokości 50 metrów i olbrzymie dzikie fale stoczyły się na przetrzeń pokrytą zielenią plantacji cukrowych i bawełnianych.

Po kilku minutach na miejscu uprawnych pól toczyły się wirujące fale brudnej wody. Domy osad ludzkich chwile tylko potrafiły się oprzeć sile wzburzonych fal, poczem wyrzuciły się jak domki z kart. Przebieg wysadzenia tam odpowiadał przewidywaniom i nie spowodował nigdzie nieprzewidzianych szkód.

Nowy Jork, 30. 4. (aw.) Z największym napięciem prowadzone są prace dookoła opanowania żywiołu wodnego przez określenie jego granic i obwarowa-

nie dalszych okolic silnymi wałami ochronnymi.

Długie węże pociągów nadchodzą bez przerwy w worami piasku i innych materiałów. Nowy Orlean stał się, jak gdyby magnesem dla uchodźców, jednak nie mogą się oni spodziewać w murach miasta większego bezpieczeństwa niż na zalanym polach bawełnianych. Mimo to na grzbietach wałów przyrzecznych posuwają się bez przerwy w kierunku Nowego Orleanu karawany aut i traktorów. Jeżeli jeden z nich utknie w drodze, jest bez miłosierdzia strącony przez następującą pojadę w odmętach rzeki. Jest to prawdziwa wędrówka narodów, podczas której rozgrywa się sceny, przypominające czasy wojny światowej.

Nowy Jork, 30. 4. (aw.) Główna fala wezbranej rzeki Mississippi znajduje się jak stwierdzili lotnicy, dopiero w odległości 80 klm, od Nowego Orleanu i nadejście jej jest spodziewane w niedzielę nad ranem.

Tymczasem między policją i wojskiem, a mieszkańcami obszarów, które mają być wydane na pastwę niszczącego potopu, rozgrywa się rozpaczliwe walki. Farmerzy uzbrojeni w karabiny maszynowe i inną broń stoją w pogotowiu, aby odeprzeć zamach saperów wojskowych na całość ich terenów. Farmerzy nie dopuszczają nawet rzeczoznawców do skontrolowania stanu wody.

Ważne posiedzenie Rady Finansowej przeciągnęło się do późna w noc z soboty na niedzielę.

KWESTJA POŻYCZKI I STABILIZACJI ZŁOTEGO.

Warszawa, 30. 4. (wl. k.) O godzinie 6 po południu w sobotę rozpoczęło się posiedzenie Rady Finansowej, na którym obecni byli wszyscy członkowie Rady.

Rada Finansowa przyjęła z małymi poprawkami regulamin Rady. Na posiedzeniu omawiano podatek majątkowy jednorazowy, oraz stały. Wywiązała się szczegółowa dyskusja, w której prawie wszyscy członkowie wyrażali swoją opinię.

O godzinie 8,30 zarządono jednogodzinną przerwę, poczem rozpoczęło się tajne posiedzenie Rady, trwające do późnej nocy.

Jak wiadomo, z dzisiejszym posiedzeniem łączono sprawę wypowiedzenia się Rady w doniosłych dla Państwa zagadnieniach pożyczki zagranicznej i stabilizacji złotego. Ewentualne uchwały i rezolucje nie zostały narazie podane do wiadomości publicznej.

Zbliżenie turecko-jugosłowiańskie.

SUŁOWANIE UTWORZENIA LOCARNA BALKAŃSKIEGO.

Białogród 30. 4. (PAT) „Politika” donosi z Konstantynopola, że sułowania tureckiego ministra spraw zagranicznych Ruchdi beja utworzenia Locarna bałkańskiego, a nawet ewentualnie związku bałkańskiego przybierają coraz konkretniejsze rozmiary.

Pragnie on przedewszystkiem doprowadzić do porozumienia z Jugosławią, potem z Bułgarią i Grecją. Jugosławia — pisze dziennik — bardzo życzliwie wita intencje tureckiego ministra spraw zagranicznych. Wewnętrzne przesilenie Jugosławii spowodowało, że rokowania chwilo-wo utknęły, obecnie jednak król Aleksan-

der ujął kierownictwo nad przeprowadzeniem rokowań w swoje ręce. Zdaniem dziennika polityka Jugosławii daży do ścisłego oparcia o Francję z równoczesnym jednakże nawiązaniem ścisłych stosunków z Niemcami.

Konstantynopol 30. 4. (AW) Przybyła tutaj grupa oficerów jugosłowiańskich z generałem na czele, co zrobiło tutaj niemałe wrażenie.

Jak słychać, misja wojskowa ma zbadać, czy możliwe jest zawarcie konwencji wojskowej między Turcją a Jugosławią. Oficerowie jugosłowiańscy prosili, żeby ich traktowano jako zwykłych turystów.

Atak na Hankou.

ROZBROJENIE TRZECH DYWIZYJ CZERWONYCH CHIŃCZYKÓW.

Londyn 30. 4. (AW) Jak donoszą dzienniki z Szanghaju — generał Czang Kai Szek wydał rozporządzenie ataku na Hankou. Kupcy europejscy opuszczają wraz z rodzinami miasto.

Londyn 30. 4. (PAT) Korespondent „Chicago Tribune” donosi z Szanghaju, że Czang Kai Szek odciął na południe od Nankinu trzy dywizje wojsk nacjonalistycznych i rozbroił je po krótkiej walce.

Międzynarodowe Targi w Poznaniu
 1 do 8 maja 1927 r.

„POLONIA RESTITUTA”.
 Warszawa, 30. 4. (wl. k.) Dnia 3 maja br. ogłoszona została lista odznaczonych krzyżem orderu „Polonia Restituta”.
 Lista obejmuje z górną 100 nazwisk, między innymi na liście znajduje się ustępujący prezes Banku Gospodarstwa Krajowego p. Steczkowski, który jako jedyny otrzyma w tym roku wielką wstęgę Odrodzenia Polski.

PLAN FINANSOWY RZĄDU FRANCUSKIEGO.

Paryż, 30. 4. (Pat) „Le Matin” donosi, że w budżecie na r. 1928 nie będą wprowadzone żadne nowe podatki, jak również, że istniejące podatki nie ulegną powiększeniu. Ministerstwo Finansów stara się o osiągnięcie równowagi budżetowej przez ścisłe ograniczenie wydatków.

Spółka Akcyjna
Fabryki Olejów i Tuszczów Roślinnych
J. D. Potoka Synowie
 Będzin-Małobądz.

Wyrabia:
 POTOKOL - jadalny tłuszcz kokosowy
 OLEJ kokosowy dla celów mydlarskich
 OLEJ lniany I-a i techniczny
 OLEJ rzepakowy jadalny i techniczny
 OLEJ rycynowy medyczny i techniczny

Poleca:
 Wyborną paszę dla bydła
Makuchy odoleione
 lmane, rzepakowe i kokosowe
 oraz **śruti rycynowy**
 jako bardzo skuteczny nawóz azotowo-fosforowo-potasowy

WYJAZD DO GENEWY.
 Warszawa, 30. 4. (wl. k.) W sobotę dnia 30 b. m. wyjechał do Genewy na międzynarodową konferencję ekonomiczną zastępca przewodniczącego delegacji polskiej podsekretarz stanu w Ministerstwie Przemysłu i Handlu p. Doleżał.

TOWARY WYWOŻONE DO AMERYKI MUSZĄ BYĆ ZNACZONE.

Warszawa, 30. 4. (wl. k.) Ministerstwo Przemysłu i Handlu komunikuje kupcom eksportującym do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, że według amerykańskiej taryfy celnej wszystkie towary wwożone do granic Stanów Zjednoczonych powinny być oznaczone krajem swego pochodzenia w języku angielskim. Towary polskie powinny być oznaczone: Made in Polonia.

Ogłoszenia do wielkiego Kalendarza Ilustrowanego
 przyjmuje jako wyłączny Przedstawiciel na Polski Górny Śląsk
Polskie Biuro Podróży „Orbis”
 Dział Reklamowo-Wydawniczy
Katowice
 ulica Kościuszki nr. 2, I. piętro
 Telefon 19-94 Telefon 19-94

Nasz majątek narodowy

Każdy naród i państwo posiada majątek ruchomy i nieruchomy. Nowopowstałe państwo polskie zastało na swych ziemiach i wśród obywateli majątek wyłącznie nieruchomy: zniszczona ziemia, zaniedbane lasy i podupadłe zabudowania. Natomiast majątek ruchomy, tak konieczny do szybkiego tworzenia się nowych wartości, prawie że wcale nie istniał. Inventarz żywy i martwy wyniszczony i zdekompletowany, zapasów towarowych tak wśród rolnictwa, jakoteż i w dziedzinie handlu nie było żadnych, gotówki obiegowej ani grosza.

Dorobek więc społeczeństwa naszego rozpoczął się w bardzo trudnych warunkach. W dodatku powojenne czasy radykalizmu wydały nam ustawodawstwo podatkowe tego rodzaju, które również ogromnie utrudniało tworzenie się nowych wartości, szczególnie w przemyśle, handlu i wśród rzemiosła. Szkodliwa dla państwa ordynacja wyborcza uniemożliwiła w swych skutkach trwałość rządów i wytworzenie programu gospodarczego.

Obecny nasz majątek narodowy nieruchomy wynosi w przybliżeniu około 45 miliardów zł. w złocie według wartości szacunkowej, a około 57 miliardów zł. w złocie wartości normalnej. Do tego dochodzi nieruchomy majątek państwowy i komunalny wartości około 12 miliardów zł. Nasz majątek ruchomy i to taki, którym posługujemy się przy dalszej produkcji, wynosi łącznie z obiegami pieniężnym około 12—13 miliardów zł. w złocie.

Na tej podstawie dziś pracuje i produkuje nasz naród. Niestety systemy podatkowe utrudniają szybki dorobek, zabierając produkującym jednostkom zbyt wiele majątku ruchomego i zużywając go na administrację państwową oraz inną.

Dwie trzecie obywateli w Polsce, to rolnicy. Według zestawienia dochodów państwowych za rok 1925 te dwie trzecie ludności zapłaciły okragłe 50 milionów zł. podatku gruntowego oraz okragłe 11 milionów podatku dochodowego i od nieruchomości wiejskich. Razem więc 61 milionów zł. czyli okragłe 14 proc. wszystkich podatków bezpośrednich. Podatki te, nie licząc podatku majątkowego, w roku 1925 wynosiły łącznie z Województwem Śląskiem okragłe 415 milionów zł. Działo i dzieje się to dlatego, że tylko mała garstka rolników (posiadająca ponad 15 hekt. ziemi) płaci podatek gruntowy. A ponieważ rolnictwo nie ma możności uzyskania kredytów długoterminowych, więc i to stosunkowo małe obciążenie tylko znosi z trudem, zalegając z płaceniem z roku na rok w coraz to wyższym stopniu. Na 1 hektar ziemi przypadło w roku 1925 zaledwie 2,40 zł. podatku, zaś na głowę ludności rolniczej 3,50 zł. rocznie.

Gorzej jeszcze jest rozłożony podatek dochodowy. W roku 1925 było wszystkich płatników tego podatku od t. zw. dochodów funduszy, okragłe 350 000. Natomiast płatników od uposażeń, zarobków i emerytur było w tym czasie 384 000 (łącznie z Województwem Śląskiem), razem więc płaciło w Polsce podatek dochodowy 2,5 proc. ludności. Dopiero co czterdziesty obywatel płaci w Polsce podatek dochodowy.

Przecie większe źródło dochodowe Skarbu Państwa, to podatek przemysłowy. Płatników tych będzie około 600 000. Jednakowoż jest on bardzo nierównomiernie uiszczany w poszczególnych województwach. Np. trzy województwa był. zaboru pruskiego: Śląsk, Wielkopolska i Pomorze, oraz stolica państwa — Warszawa, liczące razem 5,1 milionów czyli 21 proc. ludności kraju, zapłaciły razem 52 proc. tego podatku.

Do tego systemu dołożono jeszcze podatek majątkowy. Jako podstawę wzięto majątek 12 miliardów zł., tj. cały narodowy majątek ruchomy. Rzecz jasna, że wobec tego, mimo nacisku radykałów, stał on się niewykonalnym.

Lecz dopiero zestawienie wpływów podatkowych na poszczególne dzielnice państwa uwydatnia nam całą doniołość danych województw. W r. 1925 wszystkie wpływy z podatków bezpośrednich, łącznie z podatkiem majątkowym, wynosiły okragłe 463 miliony zł. W tym zapłaciły Śląsk 63 miliony, Wielkopolska 54,5, Pomorze 17,5, razem te trzy województwa, liczące 4,1 miliona, czyli 15 proc. ludności państwa, wpłaciły do Skarbu tegoż 135 milionów zł. czyli przeszło 30 proc. wszystkich podatków bezpośrednich. Na głowę jednego obywatela tych trzech województw przypada 34 zł. tych podatków. O ile zaś weźmiemy Śląsk sam, to na głowę jego ludności wypada 52,50. Gdybyśmy jeszcze dalej różniczkowali, odliczyli Warszawę, Łódź i Lwów, to na pozostałe 17 milionów ludności, a więc pracujące na dwie trzecie mieszkańców, przypada zaledwie 108 milionów zł. czyli 23 proc. tych podatków, zaś na głowę oszczędnego obywatela zaledwie 6,30 zł.

Rolnictwo płaci podatków w stosunku do swej produkcji rocznej wynoszącej w

r. 1925 około 8,5 miljarda zł., niecały 1 proc., bo 0,9 proc., zaś w stosunku do swego majątku 15 setnych procentu. Natomiast handel, przemysł, urzędnicy, robotnicy oraz inne zawody płacą w stosunku do rocznej produkcji przemysłowej około 5,5 proc., a w stosunku do swego majątku około 1,5 proc.

Z chwilą nastania stabilizacji pieniężnej należało dążyć do jak największej oszczędności na budżecie państwowym. To się nie działo. Przeciwnie, wydatki rosły przekraczając dochody, długi zagraniczne rosły.

Społeczeństwo, zarabiając mało, nie mogło oszczędzać. Bez oszczędności pieniężnych nie mogło być mowy o kredytach długoterminowych. Wobec uiraty rynków zagranicznych na wyroby przemysłowe, należało dążyć do wytworzenia silnej konsumpcji krajowej. Droga do te-

go prowadzi przez kredyt długoterminowy dla rolnictwa i budownictwa. Na państwie spoczął w tych warunkach obowiązek jak najdalej posuniętych oszczędności, z których należało tworzyć ten właśnie kredyt długoterminowy. Ruch budowlany i silnie konsumujące rolnictwo pościągnęłyby za sobą rozwój przemysłu średniego, w konsekwencji odbiłoby się na większej konsumpcji naszego węgla, żelaza i stali.

Województwo Śląskie, płacące 10 proc. wszystkich podatków całego państwa, winno być przy rozdziale pożyczki zagranicznej szczególnie uwzględnione. Większy i łatwiejszy redyskont weksli dla solidnego przemysłu, rzemiosła i handlu, zaś na ruch budowlany i dla rolnictwa taniej kredyt długoterminowy. Już po latach kilku Śląsk takie uwzględnienie sownie wynagrodzi, płacąc z roku na rok coraz to silniej wzrastające podatki. Im więcej pracy damy naszemu ludowi, tem silniej ugruntuje się w jego duszy myśl i kultura polska.

Rok założ. 1894 J. JOKS i S=KA Rok założ. 1894

Telefon 2163. Katowice ul. św. Jana 12

NAJSTARSZY NA MIEJSCU SKŁAD MANIFAKTURY

Wełna, jedwabie, akamity — Materiały na pościel i bieliznę	Barchany, płótna, zefiry, perkalce, woale, i t. d. Koce do spania, plety chustki do odkrywania
--	--

Urzednikom państwowym

udzielamy kredytu na warunkach bardzo dogodnych.

Nowa fala optymizmu w sprawie pożyczki amerykańskiej.

BANKI AMERYKAŃSKIE ZGADZAJĄ SIĘ PONOC NA WARUNKI POLSKIE.

Warszawa, 30. 4. (wł. k) Jedno z dziesięciu pism popołudniowych, zbliżonych do Rządu umieściło wiadomość, wywołującą nową falę optymizmu w sprawie pożyczki zagranicznej.

Według informacji tego pisma na wczorajszej konferencji premiera Piłsudskiego z wicepremierem Bartlem postanowiono, iż podstawą dalszych pertraktacji pożyczkowych będą poglądy reprezentowane przez p. premiera. Banki amerykańskie mają akceptować te warunki, wobec czego pożyczka zagraniczna dojdzie do skutku.

Wzrost uczuć religijnych wywołany antyreligijną akcją rządu sowieckiego.

„BEZBOŻNIKA” NIE CHCĄ KUPOWAĆ, A KOLPORTERZY BOJA SIĘ GO SPRZEDAWAĆ.

Moskwa, 30. 4. (AW) Wyniki podjętej przez rząd sowiecki propagandy antyreligijnej są dotychczas minimalne.

Nie tylko wśród ludności wiejskiej, ale nawet robotniczej daje się zauważyć ostatnio pewien wzrost religijności, ale też wszelkie wydawnictwa służące propagandzie antyreligijnej nie znajdują zupełnie zbytu. Według sprawozdań specjalnej komisji propagandy antyreligijnej na terenie białoruskiej SSSR, kolportaż „Bezbożnika” na obszarze republik związkowej nie osiągnął nawet tysiąca rozsprzedanych egzemplarzy w ciągu kwartału. Jest rzeczą charakterystyczną, że kolporterzy odmawiali sprzedaży „Bezbożnika” po wsiach, coraz częściej bowiem zachodziły wypadki pobicia kolporterów.

Wykrycie groźnej bandy anarchistów we Francji.

WSZYSTKIE WIĘKSZE WŁAMANIA W CIĄGU LAT OSTATNIH BYŁY DOKONANE PRZEZ TĘ ŚWIETNIE ZORGANIZOWANĄ BANDE.

Paryż, 30. 4. (wł. j) „Petit Parisien” donosi, że policja paryska wpadła na trop międzynarodowej bandy anarchistycznej, która liczyła około 1000 członków, posiadała dobrze zorganizowany aparat wywiadowczy i własną wytwórnię bomb.

Dochodzenia policji wskazują na to, że wszystkie większe włamania popełnione w ostatnich dwóch latach dokonane były przez członków bandy anarchistycznej, która w ten sposób zaopatrywała się w potrzebne fundusze, służące również dla propagandy komunistycznej.

Zróżdła naftowe w Hiszpanji.

Madryt 30. 4. (wł. j) W Północnej Hiszpanji prowadzono od dłuższego czasu poszukiwania za źródłami naftowymi.

W dniu wczorajszym na głębokości 900 metrów natrafiono na silne źródła naftowe, które natychmiast wytrysty z wielką siłą.

Strefa naftowa prawdopodobnie rozlega się na obszarze 20 do 30 klm. Odkrycie źródeł naftowych może mieć bardzo wielkie znaczenie dla życia gospodarczego Hiszpanji.

Z państwa czerwonego caratu.

BEZROBOCIE WZRASTA. OLBRZYMIĘ PODATKI, WŁOŚCIANIE NIE MAJĄ ZBOŻA NA ZASIEWY.

Moskwa, 30. 4. (aw.) Donoszą tu z Mińska, iż bezrobocie na terenie białoruskiej SSR, wzrosło ostatnio b. wydatnie. Najstrzej daje się odczuwać bezrobocie w okręgu mińskim, gdzie znajduje się 16 tys. pozabawionych pracy, co przy niewielkim rozwoju przemysłu białoruskiego jest cyfrą olbrzymią. Związszcza ostry kryzys przechodzi przemysł drzewny i garbarski, co zresztą jest w znacznym stopniu wynikiem rabunkowej gospodarki leśnej Białoleskomu. Wynikiem jej też jest przyrost bezrobotnych wśród robotników leśnych w ciągu 2 ostatnich lat o 60 proc.

Moskwa 30. 4. (aw.) Donoszą z Mińska, iż na skutek uciążliwych podatków pobieranych od włościan w zbożu, zasiew ozimim wyniesie w tym roku zaledwie 60 procent obszaru przedwojennego zasiewów.

DALSZE SZCZEGÓŁY UROCZYSTOŚCI SPROWADZENIA ZWŁOK SŁOWACKIEGO.

Warszawa, 30. 4. (wł. k) Prace nad ustaleniem programu uroczystości związanych ze sprowadzeniem zwłok Słowackiego do kraju postępują naprzód. Ustalono, iż nad trumna w Warszawie przemawiać będzie tylko premier Piłsudski, a w Krakowie, przed złożeniem zwłok w podziemiach Wawelu wygłosi odpowiednie okolicznościowe przemówienie prezes Strazy Piśmiennictwa polskiego p. Zenon Przesmycki (Miriam).

Warszawa, 30. 4. (wł. k) W katedrze wawelskiej wybrano już miejsce na krypte, w której spoczną zwłoki Juliusza Słowackiego do przywiezienia ich do kraju.

ODWOŁANIE POSŁA SOWIETÓW Z KOWNA.

Berlin 30. 4. (PAT) „Vossische Zeitung” donosi, że poseł sowiecki w Kownie, Aleksandrowski, został odwołany ze swego stanowiska.

NIEZADOWOLENIE W NIEMCZECH Z POWODU ZWŁOKI W ROKOWANIACH Z POLSKĄ.

Berlin 30. 4. (PAT) „Frankfurter Zeitung” donosi w depeszy z Wrocławia, że polityka gospodarcza rządu Rzeczywotuje na Śląsku niemieckim coraz większe niezadowolenie i opozycję. Przedewszystkiem zwłoką w rokowanach handlowych polsko-niemieckich, wyrządzająca Śląskowi poważne szkody, wywołuje na Śląsku niepokój o przyszłość. Z faktu, że poseł niemiecki w Warszawie Rauscher dopiero teraz ma udać się do Berlina, aby uzyskać ponowne instrukcje, wyciągają koła Śląskie wnioś, że widocznie rokowania nie posunęły się dotychczas naprzód w poważnym stopniu.

PODPISANIE DEKRETU.

Warszawa, 30. 4. (wł. k) W sobotę p. Prezydent Rzeczywotłtel podpisał dekret o utworzeniu nadzwyczajnej komisji do walki z nadużyciami.

Dekret ukaże się w Dzienniku Ustaw z dn. 4 maja.

GROŹBA STREJKU POCZTOWEGO W AUSTRII.

Wiedeń, 30. 4. (AW) Związek zawodowy pocztowców austriackich wezwał swój wydział wykonawczy do przedłożenia rządowej ultimatywnego żądania podwyższenia płac. W razie nieuwzględnienia tych żądań do dnia 15 maja zagroził chwytem się najostrzejszych środków — jest proklamowaniem strajku.

WYROK W SPRAWIE ORGANIZACJI W NIEMCZECH.

Berlin 30. 4. (PAT) Trybunał stanu w Lipsku orzosił wyrok w sprawie organizacji „Wiking” i „Olimpia”. Trybunał zatwierdził rozporządzenie i udu pruskiego, rozwiązujące organizację „Wiking”, natomiast zniósł rozporządzenie, rozwiązujące organizację „Olimpia”.

OBRADY NIEM.-LUDOWYCH W BYTOMIU.

Berlin 30. 4. (PAT) W Bytomiu rozpoczęły się dziś obrady niemiecko-ludowych poświęcone sprawom Kresów Wschodnich Niemiec. Na zebraniu wiceprezów i przewodniczącym sejmiku pruskiego, niemieckonacjonalistyczny, znany z czasów okupacji w Polsce, szef zarządu cywilnego b. Kongresówki v. Kries wygłosił dłuższe przemówienie, w którym powitał przedstawicieli wszystkich terenów pogranicznych Niemiec oraz przedstawicieli niemieckich Czechosłowacji i Zagłębia Saary.

WYPADEK ZNANEGO SPORTOWCA.

Zakopane, 30. 4. (Pat.) Wczoraj popołudniu uległ wypadkowi znany sportowiec i narciarz zakopiański Bronisław Czech. Jadącemu na rowerze ze znaczna szybkością zgóry ul. Kościeliska pękła nagle kierownica oraz odleciało przednie koło, wskutek czego Czech upadł na kamienny bruk i stracił przytomność. Lekarz miejski stwierdził prawdopodobny wstrząs mózgu. Nieprzytomnego w stanie bardzo ciężkim przewieziono do szpitala.

Z GDAŃSKA.

Gdańsk, 30. 4. (PAT.) Senat w. m. Gdańska uchwalił na ostatnim posiedzeniu zgłoszone do Ligi Narodów odwołanie przeciwko orzeczeniu wysokiego komisarza Ligi Narodów w Gdańsku van Hammela z dnia 8. 4. br. w sprawie kompetencji sądów gdańskich w orzekaniu przy procesach wytaczanych przez gdańskich urzędników i funkcjonariuszy Polskiej Kolei Państw. przeciw polskiemu zarządowi kolejowemu.

Gdańsk, 30. 4. (PAT.) Wedle doniesień prasy tutejszej maja być w najbliższym czasie podjęte między Polską a Niemcami pertraktacje w sprawie podziału majątków osób prawnych, przedzielonych przez strajec, wytyczona na traktatem wersalskim. W szczególności przedmiotem tych rokowań ma być likwidacja tych majątków b. prowincji Zachodnich Prus. Senat wolnego miasta powołuje się na unowoczesną polsko-gdańską z 1 września 1923 r. zwrócił się do rządu polskiego z prośbą o zaproszenie w. m. Gdańska do udziału w tych rokowan-

KALODONT

PASTA DO ZĘBÓW

Sarga

Nieudana kampanja przeciw p. Korfantemu.

Od 8 miesięcy Ministerstwo Skarbu prowadziło wytrwałą kampanję przeciwko posłowi Korfantemu na tle jego zeznań o podatku dochodowym. Wyznaczono w tej sprawie specjalnego referenta ministerjalnego, urzędnicy ministerjalni redagowali wszystkie nieomal dokumenty w tej sprawie, a przewodniczącą Komisji Szacunkowej i przewodniczącą Komisji Odwoławczej zadawali się kładzeniem swych podpisów pod elaboratami urzędników ministerjalnych, wystosowanych do p. Korfanteo. Równocześnie prasa sanacyjna, jak: „Głos Prawdy”, „Robotnik”, „Gazeta Robotnicza” i „Polska Zachodnia” od całych miesięcy prowadziła skandaliczną, oszczerczą kampanję przeciw posłowi Korfantemu, zarzucając mu zatajenie dochodów, zaniżenie rzekomo oszacowanie się do podatku dochodowego. Urzędnicy skarbowi i członkowie Komisji podatkowych są obowiązani do przestrzegania ścisłej tajemnicy w sprawach podatkowych. Redaktorzy pism sanacyjnych jednak w jakiś nieprawny sposób dowiadawali się szczegółów tej sprawy i pomieszawszy prawdę z kłamstwem, za wszelką cenę pragnęli uśmiercić moralnie i materialnie p. Korfanteo. U nas nie przebiera się w środkach, a nie przebierają przedewszystkiem sanatorzy. Zapowiadali już, że p. Korfanteo zapłaci miljonowe kary, że powędruje do więzienia na długie lata, słowem, sądzili, że go uśmiercili.

W piątek ubiegły przed Komisją Odwoławczą dla Podatku Dochodowego w Katowicach przez cały dzień toczyły się rozprawy w sporze podatkowym p. Korfanteo, a p. Korfanteo sam dawał wyjaśnienia.

Ministerstwo Skarbu wysłało ze specjalnym pełnomocnictwem swego delegata w osobie p. Świtalskiego, który uczestniczył w rozprawach i bronił stanowiska Ministerstwa Skarbu. Naszem zdaniem obecność delegata Ministerstwa Skarbu na posiedzeniach Komisji Podatkowych i takie wpływanie Ministerstwa na decyzje Komisji Podatkowych nie da się pogodzić z ustawą o podatku dochodowym, ale mniejsza o to, bo i obecność i obrona Skarbu przez p. Świtalskiego niewiele pomogły.

Komisja odwoławcza zawyrokowała, że zeznania podatku dochodowego za lata podatkowe 1924, 1925 i 1926 p. Korfanteo zrobił zgodnie z rzeczywistością swymi dochodami, podlegającymi podatkowi i rzekome pretensje Skarbu oddaliła. Tem samym upadają też wszelkie obwinienia p. Korfanteo, jakoby był jakieś dochody zataił, by się

uchylić od płacenia należytego podatku dochodowego. Podkreślamy zresztą, że i pierwsza instancja, t. zn. Komisja Szacunkowa dla Podatku Dochodowego uznała zarzut, podniesiony przeciw p. Korfantemu, jakoby był świadomie zataił dochody, za niestuszny i nieuzasadniony.

U nas w Polsce — niestety — poza urzędnikami — niema obywatela, któryby nie miał sporu z władzami skarbowymi. Gdyby się wszystkich obywateli, broniących się przed apetytami, częstokroć niesprawliwymi, Skarbu, uważało za oszustów, to Polska składałaby się z samych... oszustów.

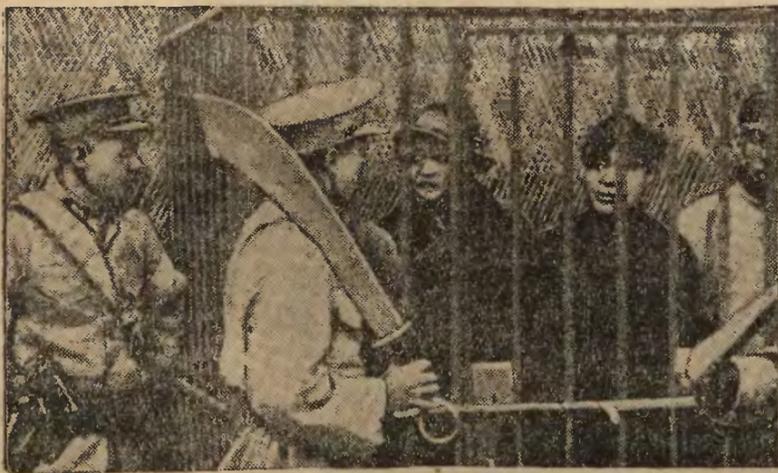
Niezdrowe są to jednak stosunki, jeżeli władze skarbowe tak wielką część

Zdrowie i zadowolenie osiągniesz przez codzienne pielęgnowanie zębów Kalodontem.

swych zarządzeń przegrywają, czy to w komisjach podatkowych, czy to przed sądami zwyczajnymi, czy też przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym. Na Śląsku władze skarbowe przegrały większość spraw podatkowych przeciwko przemysłowi i kupiectwu, albo skapitulowały. W ostatnim czasie przegrały z kretesem sprawę z Bankiem Powszechnym w Katowicach, bo sąd zwyczajny odmówił podniesienia oskarżenia, a teraz przegrały sprawę z p. Korfantem. Czy to nie zastanawia Ministerstwa Skarbu? Ileż rozgoroczenia i niechęci do Państwa i Rządu muszą wszystkie te Państwa i Rządu muszą wywoływać wszystkie te sprawy! Nie wychodzi to na dobre Państwu i nie podnosi poszanowania dla władz.

Tak więc i ta kilkumiesięczna kampanja sanatorów przeciw p. Korfantemu spaliła się na panewce. Ciekawimy, co sanatorzy wymyślą teraz?

Krótki proces.

Generał Czang Kai Szek zwalczą bez względu na komunistów i wylapuje zaciekle wysłanników Moskwy. Codziennie odbywają się krwawe egzekucje. Na obrazku widzimy uwięzionych agitatorów, którzy wkrótce położą głowy pod miecz katowski.

Samemu sobie szkodzi

kto kupuje t. zw. „luźną” kawę słodową (na wagę) lub palony jęczmień.

Prosimy żądać jedynie **Kafrelnera kawę słodową Kneippa!**

MICHEL ZEVACO

Wiedzący Rycerzyk.

(„LE CAPITAN”).

220)

— Nie czyń tego, miłościwy panie! — rzekł z ironicznym nieco uśmiechem Rinaldo. — Musiałbyś walczyć z całym dworem, a to byłoby za wiele na jednego człowieka, choćby był nawet nim tak dzielny człowiek, jak pan!

— A więc! Powiniennem pozwolić każdemu wyszydząć mnie i bić po policzkach?

— Nie, per bacco! Jesteśmy przy tobie, miłościwy panie! Mam trzech na sumieniu w ciągu ostatnich ośmiu dni. Chalabre zabił jednego, Louvignac dwóch. Wszyscy inni pracują też wedle swoich sił. Mówi pan o placach miejskich, ale jesteśmy tam stale! Za wstążeczkę, która nam się nie podoba, za jedno niezwykłe spojrzenie dobywamy szpad, ale przecież nie możemy wymordować całego Paryża w ciągu jednego dnia! Od czasu pańskiej choroby, miłościwy panie, wyostrzyły się języki wrogów naszych, to prawda, ale klnę się na wszystkich szatanów, że nasze szpady też są ostre. I ręce nasze nie próżnują. Zdobyliśmy nawet w Paryżu nowe przewisko!

— Cóż to za przewisko, mój dzielny Rinaldo! — zapytał Concini, odzyskując z wolna spokój

— Głupstwo! Nazwano nas: „Rafinerami honoru”, gdyż codziennie rafinujemy nasz honor na kościach tych, których zabijamy, jak cukrownik rafinuje cukier.

— Dobrze, Rinaldo, dobrze mój przyjacielu! Idź jutro rano do skarbnika królewskiego z przekazem na 200 pistoletów, które rozdzielisz pomiędzy moich zuchów. Idź Rinaldo! Idź! Nie jestem już chory! Jutro rano mam zamiar przekonać się osobiście, co o mnie mówią na ulicach i placach Paryża!

— Ho, ho! — mrucał Rinaldo, wychodząc. — Chce przekonać się, jak rafinujemy jego honor. Przekleństwo! Zdaje mi się, że trzeba będzie pomyśleć naprawdę o przygotowaniach do opuszczenia kochanego Paryża. Dwieście pistoletów? Hm! Troszeczkę za skapo po tak długim milczeniu!

— Zawołać p. Gendron! — rozkazał słuzącemu Concini.

Gendron był zarządcą pałacu marszałka. Za chwilę wszedł mężczyzna, starszy, w czarnym stroju, o żywym, inteligentnym spojrzeniu i wymiślej, nieco przesadnej minie.

— Panie Gendron! — rzekł Concini. — Pragnąłbym urządzić wkrótce wspaniałą ucztę w pałacu. Intendent skłonił się ponownie i rzekł:

— Chciałbym urządzić coś niezwykle wspaniałego! Chciałbym, aby cały Paryż zgrzytał zębami z ządroszciami. Chciałbym urządzić coś niezwykle efektownego, wspaniałego, oślepiającego!

Intendent skłonił się ponownie i rzekł:

— Stanie się, jak miłościwy pan rozkazał! Mogę pana zapewnić, że po uroczystości tej Paryż nie będzie mógł spać przez piętnaście dni!

— Doskonale! Proszę w ciągu tej nocy przy-

gotować mi szczegółowy plan uroczystości i przedstawić mi go jutro rano do zatwierdzenia. Ile mniej więcej będzie potrzeba pieniędzy na urządzenie?

— Ostatnio na podobne zebranie wydaliśmy sześćdziesiąt tysięcy liwrow. Sądzę przeto, że jakieś sto tysięcy...

— Zgoda! Ile czasu zajmą przygotowania?

— Sądzę, że jakiś miesiąc, to chyba niezadługo?

— Żądam stanowczo, aby zabawa odbyła się za trzy dni! (Gendron wysłuchał spokojnie, przyzwyczajony snadź do rzeczy nadzwyczajnych.) Słyszysz pan, za trzy dni? A ponieważ pośpiech zwiększy wydatki, podnoszę kosztorys do stu pięćdziesięciu tysięcy liwrow, które będą do pańskiego rozporządzenia. Może pan odejść!

Intendent odszedł, obmyślając w głowie szczegóły uroczystości.

— Zawołać mego kamerdynera! — zawołał Concini.

Do gabinetu wszedł znany już Czytelnikom naszym, Fiorello.

— Ubiierz mnie! — rzekł Concini, kierując się do pokoju toaletowego.

— Jaki strój? — zapytał Fiorello tonem generala, pytającego przed bitwą naczelnika sztabu generalnego, jaki korpus armji wysłać naprzód.

— Jaki chcesz! — przerwał Concini. — Pamiętaj jednak, że pragnę wyglądać elegancko, świeżo i pięknie, gdyż idę złożyć moje uszanowanie królowej-matce.

(C. d. n.)

Przed uroczystościami 3 Maja na Śląsku.

Przygotowania do uroczystości w Katowicach.

Dnia 27 bm. odbyło się zebranie komitetu wykonawczego uroczystości 3 Maja w Katowicach pod przewodnictwem prezesa T. C. L. p. Starka, prezesa Sądu Apelacyjnego. Przewodniczący poszczególnych komisji złożyli sprawozdania z prac przygotowawczych. Program uroczystości już poprzednio podany nie uległ zmianie. Nabożeństwo uroczyste odbędzie się o godz. 9,30 w kościele katedralnym św. Piotra i Pawła, odprawione przez J. E. ks. biskupa Lisieckiego, który również wygłosi kazanie. Po nabożeństwie pochód wojska, policji i związków społecznych, który przejdzie ulicami Kościuski, św. Jana, Młyńska, Słowackiego na 3 Maja, gdzie odbędzie się defilada, następnie manifestacja na Ryнку, gdzie przemówią wiewoda dr. Grażyński i marszałek Sejm Śląskiego p. Wolny. W razie niepogody pochodu i defilady nie będzie. Największą atrakcją tegorocznej uroczystości 3 Maja w Katowicach będzie w razie pogody wielkie widowisko ludowe pod gołębim niebem na boisku „Pogoni” przy parku Kościuski w postaci przedstawienia „Kościuszkę pod Racławicami”. W przedstawieniu tem weźmie udział kilkaset osób. Dyrekcja Teatru Polskiego, która przedstawienie to organizuje, czyni wielkie przygotowania w sprowadzeniu kostiumów. Wojsko i policja przybędą dostarczyć żołnierzy jako statystów, oraz koni dla jeźdźców historycznych. Dyrekcja Teatru przetranszowała znaczną ilość biletów zniżonych dla Towarzystw kulturalno-oświatowych, oraz dla młodzieży szkolnej po 50 gr. Bilety te jednak można nabywać zbiorowo, a mianowicie szkoły nabywać je mogą w Dyrekcji Teatru, zaś towarzystwa i związki w biurze komitetu obchodu, które mieszczą się przy ul. 3 Maja 23 I p. w czytelni T. C. L. Wszystkie inne bilety siedzące w cenie od 2 do 5 zł i stojące po 1 zł nabywać można wprost w kasie Teatru. Wieczorem o godz. 7,30 odbędzie się uroczysta akademja w Teatrze Polskim, na którą złożyła się przemówienia p. prof. Pochmarskiego z Krakowa, przedstawienie opery Moniuszki „Verbun Nobile” i balet „Wesele w Ojcowie”. Po poł. i wieczorem odbędzie się uroczystości ludowe, mianowicie o godz. 5 w sali Domu Związkowego przy kościele N. P. M., o godz. 7 w sali Domu Związkowego przy kościele św. Piotra i Pawła, w Bogucicach o godz. 7 w sali p. Kozy, w Zawodziu przy ul. Krakowskiej 70, w Debiu w sali p. Tomasa Kosza, w Żeleźniku w sali p. Mrazka, w Katowickiej Haldzie w sali p. Żychonia, w Brynowie w sali p. Snięgera, w Ligocie w sali p. Jezela, w Załężu u Grünfelda.

Magistrat katowicki postanowił zwolnić te uroczystości od podatku widowiskowego i afiszowego. Nalepki T. C. L. i emblematy narodowe do udekorowania okien oraz chorągiewki dla młodzieży w pochodzie są do nabycia w biurze komitetu obchodu.

PROGRAM OBCHODU UROCZYSTOŚCI NARODOWEJ 3 MAJA W KATOWICACH.

W dniu 3 Maja pochód pójdzie następującymi ulicami: ul. Mikołowska — Zielona — Kościuski — Jana — Młyńska przez ul. Stawową — 3 Maja. U wylotu ul. Wawelskiej odbędzie

Przygotowania w Król. Hucie.

Przygotowania do urzędzenia w Królewskiej Hucie uroczystego obchodu Święta Narodowego w dniu 3-go maja rozpoczęły się już w pierwszych dniach kwietnia. Na zebraniu organizacyjnym wybrano komitet honorowy w osobach pp. prezydenta Spaltensteina, pułkownika dr. Wolkowickiego, ks. proboszcza Wolciecha, naczelnika Sądu Okręgowego Ostrowskiego, dr. Zagórskiego, dyr. Kotowicza, dyr. Kutscha, prezesa Idzkowskiego i inspektora Boczka, Komitet wykonawczy tworzą pp. prof. Rudnicki i kierownik szkoły Chadalski. Oprócz tego wybrano szereg komisji, których przewodniczącymi wchodzi również w skład Komitetu wykonawczego, mianowicie Komisję pochodową — przewodn. inspektor Szymbrowski, Komisję festynową — przewodn. p. Piec, Komisję kwesty ulicznej — przewodn. p. Dombkówna, Komisję skarbową — przewodn. p. Plewiński, Komisję prasową — przewodn. p. Swoboda, Komisję wieczorową — przewodn. p. Bobiński.

Program obchodu ustalony na posiedzeniu organizacyjnym i zebraniu komitetu wykonawczego jest następujący:

Poniedziałek, 2 maja br. O godzinie 3 po poł. odbędzie się w sali Hotelu „Hrabia Reden” przedstawienie teatralne dla młodzieży szkolnej; odegrana zostanie sztuka narodowa „Trzeci Maj” przez kółko amatorskie Tow. Przyjaciół Teatru Polskiego w Królewskiej Hucie. Wstęp dla młodzieży po 20 gr. — Wieczorem o godzinie 8 capstrzyk muzyki wojskowej i organizacji półwojskowych po ulicach miasta.

Uroczystości 3 Maja w Rybniku.

W dniu 2 maja wieczorem capstrzyk na rynku.

Dnia 3 maja o godz. 10 przed poł. uroczyste

SOLEC woj. Kieleckie
Najsilniejsze źródło siarczano-słone w Polsce, świetne w leczeniu reumatyzmu, artretyzmu, chorób skórnych, nerwowych, kobiecych, skrofufów i kity. Sezon od 1. maja do końca września. Be 734

się defilada przed władzami. Po defiladzie wszystkie organizacje udają się na Rynek. Na Ryunku ustawiają się. Nastąpią przemówienia. Porządek pochodu: wojsko, policja, związki należące do przysposobienia wojskowego, szkoły, związki kulturalne i społeczne, związki zawodowe. Wszystkie związki będą ustawione do pochodu według alfabetu. Wszystkie szkoły, które nie biorą udziału w nabożeństwie w Katedrze, stawiają się na placu Andrzeja o g. 10,45, skąd zostaną skierowane na swoje miejsce pochodu. Dzielnice W. Katowic, które przemaszerują całemi grupami, stawiają się na godz. 11 na ul. Andrzeja czołem do ulicy Kościuski i stamtąd zostaną skierowane na swoje miejsce. Związki, które będą brały udział w nabożeństwie, po wyjściu z kościoła ustawiają się wzdłuż ul. Mikołowskiej, począwszy od skrzyżowania ul. Zielonej. Podczas nabożeństwa wojsko staje przed kościołem na ul. Mikołowskiej, na prawo od wojska — policja. Związki przysposobienia wojskowego na cmentarzu przy kościele po obydwu stronach, reszta związków zajmuje miejsce w kościele w ławkach i po obydwu stronach ławek. W środku kościoła zajmą miejsce sztabery. Przed presbiterjum będą ustawione krzesła dla władz. Komitet uprasza, aby uczestnicy pochodu zastosowali się ściśle do wskazówek porządkowych pod kierunkiem mjr. Szafranowskiego. Porządkowi dla wyróżnienia będą mieli opaski biało-amarantowe na lewym ramieniu. W celu uzgodnienia porządku w szczegółach Komitet uprasza wszystkie organizacje, by wysłały po 1 delegację w dniu 2 maja o godz. 18 do Domu Żołnierza (obok hali targowej).

BRACTWO STRZELECKIE W KATOWICACH

urządza w dniu 3 maja dla swoich członków strzelanie ku uczczeniu Konstytucji 3-go maja. Jako nagrody wyznaczone są 3 medale pamiątkowe, jeden złoty i dwa srebrne. W tym samym dniu rozpoczyna się strzelanie kropkowe o prenie. Przeważają nagrody można oglądać w oknie wystawowym p. Wincentego Czaplackiego w Katowicach przy ul. Poprzecznej.

PROGRAM UROCZYSTOŚCI W BOGUCICACH.

W poniedziałek 2 maja o godz. 8 wieczorem odbędzie się capstrzyk. Zbiórka o godz. 7,30 wieczorem na placu Stefana w Bogucicach.

We wtorek, dnia 3 maja o godz. 8,30 rano uroczyste nabożeństwo w kościele parafjalnym w Bogucicach. Zbiórka do pochodu o godz. 7,30 w ogrodzie Starej Strzelnicy w Zawodziu.

Wieczorem odbędą się wieczornice w Bogucicach i w Zawodziu, przeplatane śpiewami działwy szkolnej i kół śpiewaczych, występami „Sokoła” miejscowego, wykładami i przedstawieniem amatorskiem, mianowicie w Bogucicach o godz. 6 na sali pana Kozy, w Zawodziu o godz. 6 na sali pana Dajki (dawnie Szweda), ul. Krakowskiej 70. Czas pochodu przeznaczony na miejscową Czytelnię Ludową.

Wtorek, 3 maja. O godzinie 6 rano pobudka muzyki wojskowej. O godzinie 9,15 zbiora wszystkich organizacyj na placu obok hali targowej, skąd ruszy pochód ul. Bylicka, Pułderska, Karola Miarła, 3 Maja, Bytomska i Głowackiego na Rynek, gdzie o godz. 10 i pół przed ratuszem odbędzie się uroczyste nabożeństwo polowe. Po nabożeństwie pochód i defilada ulicami Rynkowa, Wolności, hali na ul. Dąbrowskiego, gdzie nastąpi rozwiązanie pochodu. (W razie słoty odbędzie się uroczyste nabożeństwo w kościołach parafjalnych o tej samej godzinie, dla przedstawicieli władz, wojska i organizacji w kościele św. Józefa.)

O godz. 3 po poł. odbędzie się na Górze Redena festyn ludowy, urozmaicony koncertem orkiestry „Skarbofermowej”, popisami śpiewaczkimi szkół, popisami gimnastycznymi i różnymi zabawami. Wstęp do parku po 30 gr., dla robotników 20 gr., dzieci szkolne pod opieką nauczycielstwa mają wstęp bezpłatny. O tej samej godzinie odbędzie się w sali Hotelu Hrabia Reden przedstawienie sztuki narodowej dla wojska.

O godz. 7 i pół wieczorem odbędzie się na sali Hotelu „Hrabia Reden” uroczysta wieczornica, na którą złożyła się produkcja kółki warszawskiej 75 p. p., przemówienie obojętne p. prof. dr. Rutkowskiego i sztuka narodowa p. t. „Trzeci Maj”. Wstęp na wieczornicę od 50 gr. do 3,00 zł.

W dniu 3-go maja będą sprzedawane odznaki narodowe na dar narodowy w cenie od 5,— zł do 10 gr.

nabożeństwo w kościele św. Antoniego. O g. 3 po poł. zawody wszystkich towarzystw sportowych powiatu rybnickiego pod kier. p. kap. Kliana. O godz. 7,30 wiecz. w sali Hotelu „Swierkianiec” uroczysta Akademja. Wiersz p. t. „W rocznicę Konstytucji Majowej” p. inż. F. Tyski, następnie wygłosi odczyt p. prof. Żagan, a p. W. Prus mówić będzie o historii G. Śląska.

Część II. Akademji wypełni przedstawienie „Kościuszkę pod Racławicami”, wykonane przez młodzież gimnazjalną pod kier. p. prof. Starka.

Obchód 3 Maja w Tarn. Górach.

Tegoroczny obchód 3 Maja będzie według przygotowań komitetu obchodu niebawem dołąd w Tarnowskich Górach manifestacją narodową. Program jest następujący:

2 maja o godz. 10 wieczorem capstrzyk orkiestry wojskowej i kolejowej.

3 maja o godz. 6 rano: pobudka orkiestry wojskowej, o 6,30 rano: hejnał z wieży ratusza (fanfara ulanów).

Reprezentacje władz, szkoły, związki, cechy i t. d. udają się na Plac wyścigów konnych koło Piekar Rudnych, gdzie jeden z pp. oficerów ustawi przybywających na wyznaczonych miejscach; przybycie najpóźniej do godz. 9,45.

Przed uroczystościami w Lublińcu.

Burmistrz Lublińca p. Orlicki wzywa obywateli:

- a) do udekorowania domów chorągiewkami narodowymi już w poniedziałek wieczorem o godz. 6;
- b) do iluminacji okien podczas capstrzyku w poniedziałek wieczorem od godz. 7 i pół;
- c) do nalepiania okien nalepkami T. C. L.,

O godz. 10 odbędzie się na wymienionym placu polowa msza św., podczas której przegrzająć będzie orkiestra ulanów oraz śpiewacze chóru mieszany im. „Mickiewicz”. Po mszy św. defilada i powrót do miasta w wyznaczonym przez komitet porządku; na zakończenie pochodu: hejnał ulanów z wieży ratuszu i rozwiązanie pochodu na rynku. Porządek w pochodzie utrzymują harcerze, którzy noszą oznaki na lewej ręce.

Po przerwie obiadowej festyn w ogrodzie dworcowym i na boisku wojskowym przy koszarach plechoty.

O godz. 8-mej wieczorem akademja w domu ludowym. Blższe szczegóły w afiszach.

które u p. Liberskiego i w innych składach otrzymać można;

d) do wzięcia udziału w nabożeństwie, pochodach i innych uroczystościach;

e) do kupowania znaczków i składania hojnych ofiar przeznaczonych jako Dar Narodowy na cele oświatowe.

Przed manifestacją w Brzozowicach.

Dnia 2-go maja: Po południu o godzinie 16 na sali pana Szaefera szkolna uroczystość „Trzeci Maj” z deklamacją, śpiewami chóralnymi, odegraniem sztuk teatralnych, przemówieniem, korowodami, tańcami narodowymi i żywymi obrazami; o godzinie 20 capstrzyk. Zbiórka na boisku, poczem pochód z orkiestrą przez wieś z pochodniami i lampionami, ulicami: Szkolna, Piekarska ku Kunie oraz powrót ulicą Piekarską i Szarlejską na boisko.

Dnia 3-go maja: o godzinie 5 pobudka przez towarzystwo gimnastyczne „Sokół” oraz hejnał

z wieży strażackiej; o godzinie 8 na boisku zbiórka towarzystw ze sztandarami, o godz. 9 pochód z orkiestrą do kościoła parafjalnego w Kamieniu na nabożeństwo. Po nabożeństwie powrót na boisko, gdzie po przemówieniu okolicznościowym nastąpi rozwiązanie pochodu. O godzinie 19 uroczysta wieczornica na sali Szaefera, połączona z odegraniem sztuki teatralnej pod tytułem „Wojsko św. Jadwigi”, występiami towarzystwa gimnastycznego „Sokół” (ćwiczenia), występami towarzystwa śpiewu „Polonia” (Śpiewy chóralne).

3 Maj w Jastrzębiu Zdroju.

Dnia 19 ubm. utworzył się w Jastrzębiu Zdroju komitet święta narodowego 3 Maja.

W skład komitetu weszli członkowie miejscowych towarzystw w osobach pp. Dyrdy, Hetmańskiego, Korusa, Stania, Przesmyka, Antończyka, Endra, Posłusznego i pp. nauczycieli Musiela i Wawrzynego z G. Jastrzębia. Uchwalono nast. program uroczystości:

D. 3 maja o godz. 8 rano zbiórka Jastrzab Zdrój u p. Koczura, Jastrzab Dolny u p. Ślania, Jastrzab Górny u p. Lazara. O godz. 8,30 wymarsz zbiórki Jastrzab Zdrój i Dolny od

p. Ślania z muzyką do Górnego Jastrzębia. Tu uformuje się pochód i wyrusza na nabożeństwo, które odbędzie się o godz. 9,30 w kościele parafjalnym. Po nabożeństwie przemówienie na placu szkolnym i defilada.

Po południu nabożeństwo majowe o godz. 2. Po majowym nabożeństwie zbiórka i wymarsz na plac, gdzie odbędzie się festyn ludowy.

Po festynie wymarsz do Jastrzębia Zdroju, gdzie odbędzie się w sali p. Posłusznego uroczysta akademja.

Dzień 3 Maja w Czerwionce.

Dnia 2 maja zbiórka na Placu Wolności o godz. 16 i wymarsz z muzyką na groby poległych Powstańców do Dębicka Wielkiego. Z powrotem capstrzyk.

Dnia 3 maja (wtorek) o godzinie 5 rano pobudka, o godz. 8,30 zbiórka na Placu Wolności i ustawienie do pochodu do kościoła w następującym porządku: 1) dzieci szkolne, 2) Związek Młodzieży Katolickiej, 3) orkiestra, 4) Tow. „Sokół”, 5) Związek Powstańców Śl. a) umundurowani, b) nieumundurowani, 6) załoga kupań, 7) przedstawiciele władz, 8) kolejarze, 9) pocztowcy, 10) Ochotnicza Straż Pożarna, 11) Tow. Polek, 12) Tow. Młodych Polek, 13) Tow. Śpiewu „Lutnia”, 14) Związek Sportowców Polskich, 15) Związki Zawodowe, 16) Oby-

watelki i Obywatele. O godz. 9,30 uroczyste nabożeństwo w kościele parafjalnym. Po nabożeństwie pochód w tym samym porządku ul. Czuchowska, Furula i Wolności na Plac Wolności, gdzie nastąpi przemówienie i rozwiązanie pochodu. Następnie urządzony będzie staraniem Tow. „Sokół” bieg o nagrody.

Po południu: O godz. 2,30 na Placu Wolności zawody piłki nożnej z koncertem. Wstęp 50 gr. Od godz. 5—6 koncert i występy Tow. „Sokół” w parku przy zamku. Wstęp wolny. O godz. 7,30 wieczornica z koncertem, przemówieniem przedstawieniem teatralnym i występami Tow. Śpiewu „Lutnia”. Wstęp od Pań 0,50 zł., od Panów 1,— zł. Po wieczornicy zabawa taneczna.

Uroczystość 3 Maja w Niedobczycach.

W drodze zebrania w Niedobczycach po raz ostatni Komitet uroczystości 3 Maja i ustalił program obchodu. Dnia 2 maja odbędzie się uroczyste uczczenie pamięci poległych w obronie ziemi śląskiej powstańców, poczem urządzają wszystkie towarzystwa pochód przez wieś do szkoły II. W dniu 3 Maja rano pobudka, następnie o godz. 9 zbiórka przy szkole II i wymarsz przez kolonję koło łonałni do kościoła na uroczyste nabożeństwo. Po nabożeństwie

pochód przez wieś na plac gminny przed dom p. M. Wieczorka, gdzie odbędzie się przemówienie, poczem nastąpi przerwa obiadowa.

Po południu o godz. 3 koncert i zabawa ludowa w ogrodzie p. M. Wieczorka, podczas której wystąpią dzieci obu szkół, sokół i towarzystwa śpiewu. Wieczorem odbędzie się przedstawienie teatralne urozmaicone deklamacjami i występami chórow. Wspólna pieśń zakończy te podniosłą uroczystość.

Miasta poczynają się stroić...

EMBLEMATY NARODOWE ZAŚWIADCZĄ O PATRYOTYZMIE MIESZKAŃCÓW. — CHORĄGIEWKI. — NALEPKI. — CO TO JEST ILUMINACJA?

Jeśli chcemy kogoś godnie przywitać, jeśli chcemy kogoś uczcić, przystajamy się jaknajuroczystej.

Przychodzi do nas gość znamienity, przychodzi do nas gość w Imię Ojczyzny, do wszystkich, do całego miasta. Jakżeż się nie starać przygotować i nie przystroić w swój dom czy dla gościa. Miasto wdając nam godową szatę najodpowiedniejszą na ten moment, a szatą tą będą emblematy narodowe, których, jak co rok nowa seria przygotowała T. C. L. na całym obszarze Śląska, Pomorza i Wielkopolski, organizując Święto Narodowe.

Wspierając nalepki iluminacyjne w oknach. W roku obecnym wyszła nowa seria nalepek projektu artysty malarza, F. Tańki. Nalepki tegoroczne są b. efektowne. Chorągiewki artystycznie wykonane świetnie mogą przystać wewnątrz mieszkań i lokal publicznych. Za stosunkowo niską cenę 0,20 gr. można je dostać we wszystkich składach papieru oraz w Biurze T. C. L. Poznań, Kutajczaka 16,

Grudziąd, Lipowa 28. Królewska Huta, Głowackiego 5. Cały dochód z nich przeznaczony jest na cel propagandy oświaty. Poza tem na gmachach domów pojawiać się powinny w dniu 3 maja wielkie chorągiewki narodowe, mające wyrażać symbol patriotycznego uczucia, jakie gości w sercach mieszkańców danego domu.

Wszystkie te oznaki narodowe przystroją miasto, wywołują w nim odpowiedni nastrój, a co najważniejsze, pieniądze na nie wydane poszły na cel użyteczności społecznej, na instytucję, służącą rozpowszecznianiu oświaty polskiej.

Ciechocinek
Najsilniejsze radioaktywne solanki. Sezon od 1. maja do 1. października. Frekwencja do 20.000 osób. Informacje w Kom. w Zdrojowej i w Zakładzie Zdrojowym w Ciechocinku.

Diobiazgi warszawskie.

GORACKA PRZEDWYBORCZA. — W ROZSYPCE. — GOSPODARCZE CZY POLITYCZNE? — KANDYDAŁ — HASŁA I HASEŁKA. — DEFICYTY I AKTORZY. — KAPITULACJA P. MIEDZIŃSKIEGO. — ZAMACH NA HARCERSTWO. — KIEREŃSZCZYŃNA I KOMUNA.

Warszawa, 25. kwietnia.

A w końcu zaczęło się. Stolica znajduje się pod jakimś przygotowaniem wyborczym. Wczuwać to się daje zarówno w prasie jak i na zebraniach towarzyskich, jak w różnobarwnych plakatach, rozlepionych na murach kamienic.

Stwierdzić należy, że 30% mieszkańców stolicy żyje. Od kilku dni liderzy ugrupowań żydowskich odbywają ze sobą „tajemne a długie narady”, celem osiągnięcia porozumienia, w wyniku którego do wyborów stanie blok stronnictw żydowskich. O ile z drugiej strony Polacy wystawiliby również jedną tylko listę — żydzi mogli maximum zdobyć 20% mandatów.

Polskich list wszakże będzie około 15-tu. Myśl narodowa przy wyborach będzie reprezentować i gospodarzy Komitet Obrony Polskości Warszawy. W jego skład wchodzi stronnictwa: Chrześcijańska Demokracja, Związek Ludowo-Narodowy, Stronnictwo Chrześcijańsko-Narodowe i szereg grup pokrewnych. Akcją tego komitetu poprzez Ziemowitów Polskich Stowarzyszeń, Chrześcijańskie Związki Zawodowe, Katolickie i Narodowe Organizacje Kabece oraz większość obywateli wolnych zawodów.

Druga, programowa lista, to P. P. S. i idąca tuż obok „Inteligencja Pracująca”. „Sanacja moralna” rozbiła się aż na trzy obozy. Występują z własnymi listami: Klub Pracy, (pana Bartla), Związek Naprawy Rzeczypospolitej oraz grupa „Głosu Prawdy”. Jest także jakiś „Komitet Sanacji stosunków Miejskich”, Koło Prażan, Liga Obrony Interesów Przedmieść itd. Czyn element chrześcijański i narodowy skupiony jest w Komitecie Obrony Polskości, który słusznie na pierwsze miejsce wysunął hasła ściśle ekonomiczne, z pominięciem wszelkich partyjnych programów.

Najlepszą ilustracją ustosunkowania się poszczególnych grup do zadań przyszłej Rady Miejskiej są nazwiska kandydatów: na prawicy najpierwszy plan wysuwają się nazwiska prezesa Związku Miast, dr. Zawadzkiego i dotychczasowego wiceprezydenta Warszawy dr. Hlasko. Na lewicy socjalistycznej wybitnie polityczne kandydaty, dotychczas wszakże nie ustalone, w obozie sanacji, a raczej w obozach sanacji, figurują nazwiska p. de Rosset'a, wyzwolenego posła Lipcewicza, obrońcy spraw komunistycznych mec. Paschalskiego, rekordowego kalumnijatora Stępczyńskiego itp.

Żydzi wystawili kandydaty reprezentantów poszczególnych zawodów, Polacy — rozbił na 15 list — mogą oczekiwać tylko zawodu.

Najbardziej się tych ostatnich obawiać winna sanacja, przeciw której znakomicie służy argument liczników telefonicznych. Wprawdzie p. minister Miedziński, który zlekceważył sobie opinie publiczną i elementarne zasady prawne, musiał cofnąć niedorzeczne rozporządzenie, jednakowoż obowiązywać będzie ono od 1 lipca i to usposobi mieszkańców stolicy bardzo niezadowolony do grup sanacyjnych.

Jako argument contra obozowi narodowemu — sanacja wysunąć będzie dotychczasową gospodarkę miejską stolicy, za którą to gospodarkę, rzekomo obóz narodowy ma ponieść odpowiedzialność.

Jak to cyfrowo udowodniłem w mojej poprzedniej korespondencji, zarzut taki jest niesłuszny, bowiem ster rządów miejskich spoczywał w rękach ludzi, albo z PPS, albo partyjnie nie zaangażowanych, jak b. prezydent Jabłoński.

PPS, pójdzie do wyborów pod znakiem demagogicznego hasła redukcji kulturalnych potrzeb stolicy na rzecz kwestji mie-

szkańcowej i robót publicznych, celem zatrudnienia bezrobotnych.

Hasło to może wszakże spotkać się z popularnością w sferach robotniczych, a nawet inteligencji. Przyznać bowiem trzeba, że deficyty teatralne scen magistrackich są zbyt wielkie, jak na poziom za- możność Warszawy.

Do tego przyłączyła się jeszcze typowo etatystyczna kombinacja magistratu pomysłu byłego premiera p. Słowińskiego, stworzenia miejskiej wytwórni filmowej. Komizm tej koncepcji polega głównie na tem, że wszystkie dotychczasowe imprezy filmotwórcze, organizowane przez przedsiębiorstwa prywatne, skończyły się zupełnie flaksem. Można więc sobie wyobrazić, jakie deficyty pociągnęłyby za sobą stworzenie wytwórni filmowej, której gospodarkę prowadziłby miał nie zainteresowany w jaknajwiększej rentowości przedsiębiorca prywatny, lecz urzędnicy magistracy, nie mający poza tem — co już nieraz się okazało — żadnych kwalifikacji, ani zamiłowań artystycznych.

Jedyną okolicznością, przemawiającą za tym pomysłem, byłoby wielkie bogactwo talentów aktorskich, jakimi Warszawa może się szczycić. Nawet Paryż i Wiedeń nie posiada takiej liczby znakomych, a nieraz świetnych, artystów, jak: Sołski, Kamiński, Zelwerowicz, Jaracz, Frenkiel, Stępczyński, Osterwa, Leszczyński, Stanisławski, Brydziński, Fertner itd.

Zresztą aktorstwa, niestety, widzimy zbyt wiele i w tych dziedzinach życia publicznego, gdziebyśmy go najmniej pragnąć mogli. Weźmy chociażby ostatnio rozegraną wielką kampanję „sanacji moralnej”, która usiłowała opanować nie- spożyta strażnicę ducha narodowego — Harcerstwo Polskie.

Atak ten rozpoczął się niezwykle dowcipnie. Mianowicie, mała grupka zwolenników marszałka Piłsudskiego, jaka się zagnieżdżyła we władzach naczelnych Harcerstwa, ni z tego, ni z owe- go, wysunęła kandydaturę p. Kamińskiego, prezesa Sądu Okręgowego w Warszawie na naczelną stanowisko w Har- cerstwie.

Oczywiście, na to się nie zgodzono, bowiem p. Kamiński dość niezręcznie ujawnił swoje przekonania sanacyjne. Mianowicie na zebraniu przedzjazdowym w Poznaniu postawiony został wniosek wej- ścia całego Harcerstwa w skład zjedno- czenia organizacji, zwalczających komu- nizm i tu p. Kamiński zaczął mętnie wy- wodzić, iż Harcerstwo winno być bezpar- tyjne, a zwalczanie komunizmu byłoby już polityką, przeto nie może być uznane za hasło i zaliczone do programu.

Demagogiczność tego stanowiska była wszakże zbyt wyraźna, chociażby w o- świetleniu samych zasad Harcerstwa, które na naczelnym miejscu stawiają troskę o moralne i fizyczne zdrowie mło- dzieży. Bolszewizm zaś nie może być chyba zaliczonym do zdrowych prądów moralnych.

To też cały atak sanacji, cały zamach majowców na Związek Harcerstwa Pol- skiego zakończył się kompromitującą przegraną, której świadkiem był wczoraj- szy zjazd wszechpolski Harcerstwa w Warszawie.

Wogóle kiereńszczyzna sanacyjna, tak samo, jak i jej prototyp rosyjski, nie zdaje sobie sprawy z niebezpieczeństwa komu- nizmu, który z tem większą łatwością rozwija się pod jej pobłażliwym okiem.

Należy mieć nadzieję, iż wybory do warszawskiej Rady Miejskiej, po których komuniści spodziewają się i mogą się spodziewać dość pokaźnego sukcesu — spowodują otrzeźwienie w tym względzie.

C. HR. ZAN.

BITTRA
najlepsza gorzka dla
dorośli, smakoszy
i palaczy.

VELMA
najlepsza
deserowa

SUCHARD
Milka
KRÓLOWA
MLECZNYCH CZEKOLAD

W 3-ech GATUNKACH

MILKA SŁODKA DLA DZIECI
MILKA-NUT Z ORZECHAMI
MILKA-AMER. GORZKA

Ideał nad ideały
ST BERNARD
śmietankowa gorzka
najlepsza dla turystów i sportowców.

ORANGE
Idealna
pomarańczowa

Blaski i nędze monarchów egzotycznych.

WYGNANY CESARZ „PAŃSTWA ŚRODKA”. — FILMUJACY MAHARADZA I KACYK, SIEDZĄCY W WIEZIENIU ZA — LUDOŻERSTWO.

Losy różnych głów koronowanych długo jeszcze zapewne działać będą na fantazję ludzką. Tem więcej, że głów tych coraz mniej widzimy na świecie, coraz bardziej stają się one mitem.

W Tientsinie żyje w warunkach bardzo skromnych dżentelmen, zwany Pu-Yi, 20-letni, wysmukły, bladej o melancholijnej twarzy młodzieniec. Wytworne jego ruchy i delikatne rysy wskazują na pochodzenie „szlachetne”. Istotnie też jest to nie byle kto, bo ostatni potomek potężnej dynastji Mandżurów, ostatni władca Chin na wygnaniu. W roku 1912 zmiotła go z tronu rewolucja, lecz jeszcze przez 12 lat błąkał się po zrabowanych wprawdzie, lecz pełnych melancholijnego, egzotycznego piękna, gmachach, świątyniach, teatrach i ogrodach „Zakazanego Miasta”, to jest pałacu cesarskiego. W r. 1924 wypędziła go i stamtąd soldateska, że tylko z trudem uratował życie i pod osłoną japońskich żołnierzy schronił się w Tientsinie. Marzeniem młodzieńca jest poznać Europę, nie ma jednak na to pieniędzy... Lepiej się powodzi sultanowi Mulajowi Jussefowi, władcy Maroka, oczywiście malowanemu i podtrzymywanemu przez Francuzów li tylko ze względów oportunistycznych. Bawi on często w Paryżu, gdzie umie podobno używać życia — no i ma za co. Mieszka wówczas w wspaniałym pałacu Ludwika XVI, razem ze

swą bogatą swiatą, wielkim haremem i ca- łą gromadą dzieci. Bawi się w „wolnych od rządów chwilach”, a tych ma, zaiste, dosyć, w — literata scenicznego. A Fran- cuzi są tak szarmanccy, że wystawiają nieraz te „kicz” w „Teatrze Madelaine” i oklaskują je, bo co im to szkodzi? W każdym razie podziwiać należy ich sztukę trzymania niepostrzeżenie za łeb róż- nych „kolorowców”.

Inny „niezależny” władca, maharadza indyjski z Alvaro tak się rozkochał w ki- mie, że postanowił założyć własną wy- twórnię filmową. Chce filmować przeważ- nie życie Indji i w tym celu oddał do dys- pozycji różnych reżyserów europejskich, wspaniałe swe pałace i parki. Odtąd nie trzeba będzie budować różnych pałaców tekturowych w Holywood, czy berlińskiej „Ufie”, lecz można będzie wyjechać na miejsce i filmować te cuda z natury, co wypadnie i taniej i artystycznie. Zzna- czyć należy, że w Indjach istnieją zaled- wie 300 kin, a to dlatego, że tematy eu- ropejskie, a zwłaszcza amerykańskie nie odpowiadają gustom Hindusów. Maharad- za sądzi, że zrobi na swej wytwórni świe- tny bussines.

Jedynie tylko w Afryce istnieją jeszcze barbarzyńscy królowie, którzy nie chcą się „ucywilizować”. Taki przykład Gnora IV. Odwiedzić go łatwo, bo siedzi w wię- zieniu w Dakarze. Zdarzyło mu się nie- szczęście. Oto Francuzi dowiedzieli się jakoś o tem, że z okazji murzyńskiego święta narodowego — schrupał nieborak młodego chłopca, „ofiarowawszy go przed tem bogom”. Naprawdę Gnora IV sprowa- dzał świadków na to, że chłopca rozdarł lew, a zjada ludzi tylko jego przeciwnik, nicjaki Tekbapa; nic nie pomogła znako- mita mowa sprowadzonego z Paryża ad- wokata — fakt był niezbity, królik wsad- zono do więzienia i wszelkie wnioski o „ulaskawienie powędrowały, jak dotąd przynajmniej, do kosza p. prezydenta.

—oOo—

Przy cierpieniach nerek, chorobach moczowych, pęcherza moczowego i dolnego odcinka kiszek, naturalna woda gorzka „Franciszka-Józefa” łagodzi i usuwa szybko gwałt wne boleści przy wypróżnieniu. Doświadczenia szpi- talne potwierdzają, że woda Franciszka-Józefa przez swoje, łagodzące ból, działanie nadaje się również dobrze dla osób starszych jak i mło- dzieży, nawet przy częstem stosowaniu.

Katastrofalna powódź w Ameryce.

Uwaga!
Zadajcie we wszystkich aptekach,
drogerjach itp.

Jedynie niezawodn. środków.

TANATOL przeciw karaluchom i prusakom Bg 612
ORWIN przeciw myszom i szurom
MOGIL przeciw pluskwom
SINTIN przeciw molom, pchłom itp.
a przekonacie się, że są naj- skuteczniejsze.

W użyciu od 1911 roku.

Laboratorium Chemiczne
J. Stroczyński i Ska
Warszawa,
ulica Elektoralna 21. Telefon 65-11

Turki i bibulki
Bg 684

„ALTESSE“ i „MOKKA“

z wata chemicznie preparowaną są wyrabiane z najdekniej szych włókien roślinnych i według najnowszych zasad higieny „Altesse-Wista“ Spółka Akcyjna.

Listy z nad Sprewy.

(Od specjalnego korespondenta „Polonii“.)

Prasa berlińska.

KONCERNY PRASOWE. — SCHERL, MOSSE, ULLSTEIN. — „ANASTAZJA“. — „NIEMIECKI DZIENNIK ŚWIATOWY“. — „VOSSISCHE ZEITUNG“. — „B. Z. AM MITTAG“.

Berlin, 25. maja.

Niemcy są narodem, faworyzującym koncentrację w przemyśle i handlu. Te koncentracje rozkrzewiły również i w swym przemyśle prasowym. Stworzyły koncerty prasowe. Koncerny olbrzymie. Koncernów tych jest trzy: August Scherl, Rudolf Mosse i Ullstein. Wszystkie te koncerty prasowe, posiadające potężne zakłady rotacyjno-drukarskie, mieszczą się w swych mocarnych gmachach w t. zw. dzielnicy prasowej, tj. przy Zimmersrasse.

Głównym koncernem Scherla jest „Lokal Anzeiger“, organ nacjonalizmu niemieckiego, popierający duszą i... farba drukarską obecnie rząd Hergta-Keudella. Dziennik ten wychodzi dwa razy dziennie: zasadniczy numer rano, dodatkowy, szczytowy (jak przystało na obecną epokę punktrólów i sportów wszelakich) po południu o godz. 4-tej.

„Lokal Anzeiger“, posiadający około czterystu tysięcy nakładu w niedzielę, zaś około 300 tysięcy w dni powszednie, jest najbardziej kupowany (któż zaręczy czy czytany?) przez drobniomieszczaństwo berlińskie, z reguły balamucące się monarchistycznie. Ten dziennik posiada największą ilość w Niemczech drobnych ogłoszeń. Te drobne ogłoszenia i... szczyt chroniczne na Polskę są tradycją „Lokal Anzeiger“.

Jak już pisałem w poprzedniej korespondencji, wydawca „L. A.“ jest radcą tajnym dr. Hugenberg.

Poza „L. A.“ p. Hugenberg wydaje dziennik, wychodzący raz dziennie, rano: „Der Tag“, o tym samym kierunku agresywno-nacjonalistycznym, oraz najpopularniejszy dziennik Berlina: barwną sensacyjną wieczorną: „Berliner Nachtausgabe“ która pono dlatego nazywa się „wydaniem nocnym“, iż już o piątej znajduje się w sprzedaży. „Nachtausgabe“ ma słabość do niejakijsz pani Czajkowskiej, podając się za córkę najmłodszą Mikołaja II. W ciągu kilku miesięcy sensacyjna „Nachtausgabe“ przekonywała łatwowiernych berlińczyków, iż p. Czajkowska jest prawowitą córką Mikołaja II, podając przytem po kilka fotografii „Anastazji“ we wszystkich pozach: z profilu, erface, w łóżku, na kanapie, na ulicy, w kawiarni etc. Obecnie od kilku tygodni ta sama „Nachtausgabe“, również przytaczając różne fotografie, dowodzi, dlaczego Czajkowska nie jest właśnie „Anastazją“.

Centralnym organem Rudolfa Mossego jest „Berliner Tageblatt“, t. zw. „niemiecki dziennik światowy“. Pod względem technicznym jest to najznakomitszy dziennik Niemiec. Dzień w dzień „B. T.“ gratisowo dodaje swym czytelnikom na rotograniu wykonane dodatki ilustrowane. „B. T.“ jest organem demokratycznym. Wobec obecnego rządu znajduje się w opozycji. Tak jak „Lokal Anzeiger“ wychodzi dwa razy dziennie: rano, zasadniczy numer, popołudniu numer szczytowy. Nakład „B. T.“ wynosi 265 tysięcy dziennie, w niedzielę, zdaje się bodaj 350 tysięcy. Ostatnio Rudolf Mosse nabył wielki dziennik wieczorny „8 Uhr Abendblatt“ za 5 milionów marek. Pod względem charakteru „8 Uhr“ podobny jest do „Nachtausgabe“, jeno o zabarwieniu demokratyczno-krzykliwo-brukowem. „8 Uhr“ kosztuje 20 fenigów.

Koncern Ullsteina ma trzy wielkie dzienniki. Najbardziej rozpowszechniony „Berliner Morgenpost“, wychodzący oczywiście, raz dziennie i bijący rzeczywistości pół miliona egzemplarzy dziennie. Jest to pismo o niskim poziomie, dla najniższych warstw społeczeństwa niemieckiego. „Vossische Zeitung“, wychodząca dwa razy, podobnie, jak „L. A.“ i „B. T.“ jest organem demokratycznym.

Naczelnym redaktorem „Vossische Ztz.“ jest Georg Bernhard, prezes syndykatu dziennikarzy niemieckich. Nakład „V. Z.“ stosunkowo nie jest wielki. Siega zaledwie 80 tysięcy egzemplarzy. Pierwsze wydanie t. zw. „rannego wydania „V. Z.“

można już nabyć w Berlinie o godzinie 9 wieczór.

Ullstein jest również właścicielem południowego pisma „Berliner Zeitung am Mittag“, zwanego w skróceniu „B. Z. am Mittag“. Pismo to, wychodzące o godz. 12 w południe, posiada wielki, krociowy nakład. Jaki? Któż to ściśle wykaże! Podobno półmilionowy...

Pozatem Ullstein wydaje olbrzymią ilustrację tygodniową: „Berliner Illustrierte Zeitung“, której nakład jest bez mała dwumilionowy. Ilustracja ta, drukowana na rotacyjnej, ilustracyjnej maszynie, drukowana jest w czterech miastach (taż sama treść!): w Berlinie, Lipsku, Hamburgu i Frankfurcie nad Menem. Chodzi tu o pokonanie trudności transportowych i kolportażowych. Ilustracja ta drukuje zawsze sensacyjny romans, przeważnie popularnego Ludwika Wolffa, który jest zazwyczaj czytany przez „całe Niemcy“.

Tak się „zawsze składa“, iż wszystkie romanse, drukowane w ilustracji Ullsteina, zostają nader szybko przerabiane na dramaty filmowe.

O pozostałych dziennikach berlińskich napiszemy w korespondencji następnej. Na dziś dość.

Gustaw Jakubowicz Gudowski.

Zwyżka cen za artykuły spożywcze

w ostatnich jedenastu miesiącach.

OD MAJA ROKU UBIEGŁEGO WSZYSTKO PODROŻAŁO.

Mimo dobrych urodzajów w r. 1925 oraz nadzwyczajnej angielskiej koniunktury węglowej w r. ubiegłym ceny na środki spożywcze w ostatnich 12-tu miesiącach wzrosły bardzo poważnie. Wprawdzie przy umiędzej i zapobiegawczej polityce gospodarczej mogłoby być tego uniknąć, przynajmniej do pewnego stopnia, niestety, sprawy zaniedbano. Przedewszystkiem należało w maju, czerwcu i lipcu r. ubiegłego wstrzymać eksport tych płodów, i porobić pewne zapasy w kraju. Zapasy te byłyby niewątpliwie wplynęły tamując na wzrost cen, jaki nastąpił w późniejszych miesiącach. Tego jednak nie uczyniono. W miesiącach pomajowych za wszelką cenę chcieli się mieć przedewszystkiem wielki eksport a chociażby ze szkodą konsumenta krajowego. Istotnie też społeczeństwo polskie przypłaciło tę politykę dosyć drogo.

Poniższe cyfry uwiadcniają nam wzrost cen detalicznych za artykuły spożywcze, produkowane w kraju za dwa czasokresy i to, za ostatnie 11 miesięcy rządów porowolucyjnych oraz ostatnie 12 miesięcy rządów konstytucyjnych — przedrewolucyjnych.

Towary	Mlara	Ceny te przedstawiają się następująco w złotych:		
		1925	20. 4. 1926	10. 4. 1927
Chleb żytni	1 kg.	0.56	0.54	0.66
Mąka pszenna	1 kg.	0.72	0.92	0.99
Kasza jęczmieńna	1 kg.	0.51	0.58	0.66
Ziemniaki	1 kg.	0.12	0.14	0.25
Mleko	1 litr	0.40	0.42	0.51
Jajka	1 szt.	0.14	0.14	0.15
Masło	1 kg.	5.38	6.19	7.88
Słonina	1 kg.	2.01	2.81	3.88
Kiełbasa	1 kg.	3.07	3.33	4.50
Mięso wołowe	1 kg.	1.99	2.10	2.74
Cukier	1 kg.	1.13	1.32	1.49
Razem:		16.03	18.49	23.71

Wzrost zatem cen tych artykułów wynosi za ostatnie 11 miesięcy 28,5 procent.

Leć polska pieśni!

Od wiedeńskiego korespondenta „Polonii“.

WYSTĘPY KRAKOWSKIEGO „ECHA“ W AUSTRII I CZECHOSŁOWACJI. TRIUMFALNY POCHÓD PIEŚNI POLSKIEJ ZAGRANICĄ. — GORĄC PRZYJĘCIE W PRADZE. — POLSCY ŚPIEWACY U BENESZA. — BENESZO KULTURALNEM ZBLIŻENIU POLSKO-CZEŚKIEM. — TRIUMFY W WEDNIU.

Wśród licznych koncertów polskich, urządzonych w sezonie bieżącym w stolicy naddunajskiej, należy bezsprzecznie koncert „Echa“ do najbardziej udanych. Poprzedzone triumfalnymi sukcesami przy było „Echo“ i do Wiednia i tu „szturmem“ zdobyło publiczność.

Na dworcu Josefs-Balm czekamy z konsulem Neumannem na czele. Jest już 11 wiecz. Pociąg spóźniony. Nagle — zajeżdża oczekiwany pociąg z Pilzna. Stamtąd po koncercie wracają nasi śpiewacy.

66 członków „Echa“. Na czele kroczy uśmiechnięty Wallek-Walewski. Śpiewacy dźwigają na ramionach z uśmiechem zadowolenia wieńce.

Słowa powitania, uścisłki rak — wśród zgromadzonych członków kolonii znajdują śpiewacy swoich dawnych znajomych. Komenda: do hotelu!

Już północ. Każdy ma już swój pokój. Teraz — na kolację. Ale niełatwa to rzecz. O 12 w nocy zamykają lokale restauracje. Znajdujemy po trudach jeden lokal. Okazało się jednak, że trzeba było dzielić jedną kolację na trzy porcje. Choć wszyscy mają wilczy apetyt — zgodzono się wesoło na tranzakcję. Za to każdy śpiewak otrzymał szklankę złotego wina. Nazajutrz w wielkiej sali koncertowej

próba, potem udają się śpiewacy pod pomnik Beethovena, gdzie składają wieńiec. Następnie wspólny obiad Poseł dr. Bader, który objął protektorat przyjmując delegację z kompozytorami: Valewskim, Lipskim i Garbuszkim na czele.

Koncert „Echa“.
Już pierwsza piosenka porwya salę. Wszystko harmonijnie, rytmicznie — chór tworzy wspaniałą całość. Entuzjazm publiczności rośnie z każdą chwilą. „Pieśni góralskie“ wywołują burzliwe niemilkliwe oklaski. Nie moja jest rzeczą pisać „fachowo“ o „Echu“. Zna kul cały (zna i Śląsk) ten znakomity, jedyny w swoim rodzaju chór o europejskiej siwie. Można by sobie tylko życzyć, by występował częściej we wszystkich stołecznych miastach Europy. Po wykonaniu programu publiczność nie rusza się z miejsc. Oklaski bez końca — żądanie naddatków...

I rozpoczyna się — drugi program. A po każdej piosence — huraj n oklasków.

W „Künstlerzimmer“ — uch. Wallek-Walewski smutny, zgubił odznaczenie otrzymane w Pradze.

— Szkoda zmartwień, mistrzu! Dziś znowu zyskaliście odznaczenie! Przyjdą jeszcze inne!

Po koncercie — przed ludynkiem tłumy Polaków. Czekają na „Echo“. Jest bankiet w „Strzesze“. Sala nie może pomieścić gości. Gwarno, wesoło. To zdziałała pieśń polska. Dla nas, dla emigrantów, żyjących tu od lat w celu w obcym środowisku, wśród obcej kultury — jest taki koncert prawdziwym świętem.

Toasty. Prezes Związku towarzystw polskich przemawia o znaczeniu propagandy sztuki polskiej zagranicą. W imieniu prasy przemawia niżej podpisany o łączności emigracji z Matczyzną. Odpowiada w głęboko ujętym przemówieniu prof. Wallek-Walewski.

Potem na cześć kompozytorów, przybyłych z „Echem“ urządził wspaniałe przyjęcie głoszący już polski artysta filmowy, Igo Sym.

A teraz „telegraficzny“ wywiad z dyr. „Echa“, p. Walewskim.

— Wyjechaliśmy z Krakowa 17 kwietnia br. Pierwszy nasz wieczór odbył się w Pradze. Delegację „Echa“ przyjął bardzo życzliwie minister Benesz. Mówił o konieczności zbliżenia kulturalnego. Również bardzo serdecznie byliśmy podejmowani u ministra oświaty Hodzy. Rada miejska wydała specjalny bankiet. Na dworcu żegnały nas liczne delegacje. Chór czeski „Hla hol“ śpiewał na dworcu pożegnalną pieśń.

Na dworcu w Pilźnie czekała liczna publiczność. Sala pomieścić nie mogła słuchaczy. Chór Smetany i Rada miejska urządziły bankiet. A prasa...

Tu wyjął prof. Walewski tuziny czeskich gazet: Entuzjazm. Co słowo — uznanie dla naszych śpiewaków.

Z Wiednia, żegnani przez delegację towarzystw polskich z „Ogniskiem“ na czele, wyjechali śpiewacy nasi do Bratislavy, potem do dalszych miast czeskich, szerzyć sztukę polską...

Leć pieśni polska!... leć!...
Wiedeń, w kwietniu 1927 r.
Roman Hernicz.

Z sali sądowej w Katowicach.

Procesy kustosowskie.

ECHA NAPADU NA KUSTOSA W CHORZOWIE: ZA ZNIEWAGĘ URZEDNIKA.

Sąd powiatowy w Katowicach dnia 28 kwietnia br. rozpatrywał sprawę Jana Kustosa, oskarżonego o zniewagę sędziów w Król. Hucie.

Mianowicie w nr. 49 „Głosu Górnego Śląska“ z dnia 14 sierpnia ub. roku ukazał się artykuł pod tytułem: „Z procesu o napad na p. Kustosa w Chorzowie“. W artykule tym autor, niezadowolony pomimo skazania oskar-

żonych o napad, przytoczył i rozgłaszał o sędziu pow. w Król. Hucie, Sęd. Wędrzychowiczu i detaszowanej bnie karnej fakty, zdolne ich podać w pogardę. Oskarżony na rozprawie tłumaczy się tem, że podał tylko krótką notatkę o rozprawie sądowej w której opisywał tylko swoje wrażenia ze sprawy i nie miał żadnego obrazu sędziów.

Sąd u... oskarżonego winnym obmowy i

okazał go za to na 100 złotych grzywny, lub 20 dni więzienia. Znieważonych sąd upoważnił do ogłoszenia niniejszego wyroku w ciągu 30 dni po jego prawomocności w „Polonii“, „Głosie Górnego Śląska“ i „Polsce Zachodniej“ na koszt oskarżonego.

Następnie rozpatrywano sprawę o zniewagę urzędnika kolejowego przez Kustosa. Mianowicie w nr. 15 „Głosu Górnego Śląska“ z dn. 7 kwietnia ub. roku ukazał się artykuł pod tytułem: „Ein Diebstahl“. W artykule tym autor podawał o kierowniku ekspedycji towarowej w Chebzu, asesorze Józefie Klosie, że ten był karany za kradzież za czasów niemieckich i pomimo to pełni służbę dalej na kole, oprócz tego miesza go do afery cynkowej, która rzeczywistości miała miejsce na stacji w Chebzu.

Jak się okazało na rozprawie zarzuty te nie zgadzały się z prawdą i sąd skazał Kustosa za zniewagę na 50 złotych grzywny lub 10 dni więzienia. Znieważonego upoważniono do jednorazowego ogłoszenia niniejszego wyroku w „Polonii“, „Głosie Górnego Śląska“ i „Polsce Zachodniej“ na koszt oskarżonego.

Wukas.

JUVENOL znakomita farba na siwe włosy działa trwale i naturalnie we wszystkich odcieniach i jest bezwarunkowo nieszkodliwa. **Zadać wszędzie.** Parfumerie d'Orion, Warszawa

BRIAND.

(Od własnego korespondenta „Polonii”).

Paryż, 27 kwietnia.

Dziś upływa 25-lecie od wstąpienia p. Aristydesa Brianda w szranki parlamentarne. Od tego czasu był on ministrem — będącym różnymi okresami — przez lat przeszło dwadzieścia, a Prezesem Rady Ministrów trzy razy.

Jest to bezwzględnie nietylko mąż stanu miary wszechświatowej, którego nazwisko jest na wszystkich ustach, lecz i osobistość prywatna, niezmiernie oryginalna i, w porównaniu z przeciętnym typem polityka francuskiego, niezmiernie sympatyczna. Dużo w tych dniach o nim się pisze i mówi w Paryżu, lecz trudno z tych wszystkich opowiadań i anegdot z wyśrodkować portret „Aristydesa”. Trudno nam sobie wyobrazić jako postać dziejową, jako portret w galerii wielkich figur historycznych, człowieka, którego spotykaliśmy w „meloniku” i w marynarce. A jednak u naszych potomków, Poincaré, Foch, Briand, Paderewski, Mussolini i spora garść naszych współczesnych, na równi z Richelieu czy Zamojskim, Bismarckiem i Garibaldiem i wieloma innymi obrzucanymi przeszłości, cześć będą odbierała.

Konwencjonalny portret Brianda: ciekawny, zbyt leniwy, by zajrzeć do jakiegokolwiek dokumentu, zawsze z reklamą w kieszeni i niedopalkiem od pacjenta w kąciku ust, powłóczający nogami i łbiej czuprynie i obwisłym wąsami, obdarzony zaś przez bogów darem krasomówczym — Demostenesem, od śmierci Vivianiego, najpierwszy we Francji aktor, artysta słowa i sztukmistrz tonów, w którego ustach dźwięczne słowa mowy francuskiej nabierają jakiegoś nieznanego w użytku potocznym waloru muzycznego, dzięki któremu stare wygi parlamentarne, jak głosami syreny oczarowane, głoszą... zaurzeczanie. W tej popularnej koncepcji tkwić musi pewne wielkie nieporozumienie, nieświadomie tyle parlamentarzysty przedkładają się obfadowanych w teki, często wypychane... gazetami, że polityk, który wszystko ma, nie w tece, ale w głowie, wydaje się stworzeniem niesamowitem.

A jednak, nie dziwnym zbiegiem okoliczności, ale dzięki pozytywnemu zmysłowi twórcy jubilat, nie minęła jedna jego prezydentura, by nie zapoczątkowano jakiegoś ważkiego dzieła. Podczas swej pierwszej prezydentury (1909—1910), swej próbie strejku kolejowego — po trafili zlikwidować ją bez rozlewu krwi, a jednocześnie sprawdzić i przygotować mobilizację kolejową, która z taką sprawnością działała w roku 1914. W roku 1913 dała inicjatywę do projektu prawa o 3-letniej służbie wojskowej. Wojna: czyn, którym się najbardziej chlubi: ekspedycja salonicka, z której wyszło zwycięstwo. Były chwile krytyczne, gdy korpus ekspedycyjny „powiekami”, według wyrażenia angielskiego, trzymał się obozu warownego w Salonikach, gdy stary Clemenceau grzmiał w Senacie, żądając natychmiastowej ewakuacji i groząc Trybunałowi Stanu. W roku 1917, za jego prezydentury, Pétain otrzymał wszystkie pełnomocnictwa i posłki, które pozwoliły mu zwyciężyć pod Verdunem. Powróciłszy na Quai d'Orsay w roku 1921, rozpoczął szeroką akcję dyplomatyczną, której jesteśmy świadkami, dążącą do odrestaurowania Europy na zasadach pokojowych. Kilkakrotnie warunki zewnętrzne czy wewnętrzne przerywały naciągnięte już nici; Stany Zjednoczone wycofuja się z obecnego projektu paktu anglo-francuskiego, niemal do skutku w Cannes z Lloydem Georgem doprowadzonego. Pracę dalej wiewa się i życie w Ligę Narodów, która jego inicjatywę zawdzięcza

swój największy dotychczas sukces: podział Górnego Śląska, na który się godzą wszyscy zainteresowani. Wreszcie Locarno, Thoiry i Genewa, o których opinia jeszcze nie jest skryształizowana, lecz którym nie można odmówić rozmachu koncepcji: porozumienie i zgoda Gałłów z Germanami!

Stosunek jego do Polski był zawsze nacechowany najszczerzą przyjaźnią i, choć może mniej od innych głośny, niemniej czynny.

Rola p. Brianda w polityce wewnętrznej również była znaczna. Używał czasu przeszłego naumyślnie: według wszelkiego prawdopodobieństwa, zajmować się nią on będzie coraz mniej, koncentrując natomiast wszystkie zasoby swej potężnej inteligencji na problematach polityki zagranicznej. Zresztą warto zaznaczyć ciekawą jego w tej materii ewolucję, która jest niejako prototypem analogicznej ewolucji wielu czołowych mężów polityki francuskiej: zaczął od skrajnej lewicy, a obecnie jest mężem „narodowym”, był referentem projektu prawa o rozdziale Kościoła od Państwa, a jest osobą grzeczniejszą w Watykanie!

W życiu prywatnym to człowiek najprostszemu pod słońcem. Wielkość mu w głowie nie zawróciła, i prostotą swą ujmuje niemal tak silnie, jak swą wymową. Dziennikarze mają w nim rozmowę najciekawszą ale i... najbardziej śliską, bo potrafi odpowiedzieć zupełnie nie na pytanie z dobroduszością, przy której wszelki protest wyszedłby na nahełstwo.

Jednym słowem jest to „un homme charmant”. Historia znajdzie dla niego inny przymiotnik. Bo w polityce tak jak w sztuce: aby zostać wielkim, trzeba umrzeć!

Andrzej Warcki.

SCHICHT

Wszyscy muszą wiedzieć

Jeżeli **MYDŁO JELEŃ-SCHICHT** jest nietylko gwarantowane czyste, ale przede wszystkim tanie dzięki swej wydajności.

W dzisiejszych ciężkich czasach nie wolno uszczycić swej drogocennej bielizny przez używanie różnych nieznanych mydeł dlatego tylko, że są tanie.

Każda gospodyni, dbała o czystość i całość bielizny, używa tylko znanego od dwóch pokoleń

MYDŁA JELEŃ-SCHICHT

Wystrzegajcie się falsyfikatów i zwracajcie uwagę na markę

JELEŃ-SCHICHT!

Herszt bandytów prezydentem państwa.

KARJERA ACHMEDA ZOGU BEGA.

Zatarg włosko-jugosłowiański uczynił gośnieniem w świecie nazwisko obecnego prezydenta Albanii Achmeda Zogu Bega. Mało jednak komu wiadomo, jakie są dzieje jego bezprzykładnej niemal kariery.

Na drodze z Durazzo do Tirany leży wioska Zogu, wieś rodzinna Achmeda Bega. W połowie tej drogi założył w swoim czasie jeszcze Austriacy wielki obóz wojenny Vorrá. Znajdował się tam szpital, różne władze etapowe i dworzec kolejki polowej, prowadzącej do Durazzo Tirany i do Skutari. W pobliżu tej stacji znajduje się na wzgórkach dom rodzinny Achmeda. Nie różni się on niczem od innych domów albańskich chłopów. Ma takie same okna, wychodzące na podwórze i te same strzelnice w kamiennych murach. Rodzice jego to drobni chłopcy albańscy, którzy posiadali tyle roli, że nie wystarczało żywności dla wszystkich. Achmed Beg przedko opuścił dom rodzinny. Karierę swą zaczął jako popędzacz mułów, a później dzierżawca koni. Z czasem zaczął sam uprawiać handel, nie doprowadził jednak do większych wyników, nie zrobił ani majątku, ani nie założył własnego bazaru. W swych wędrówkach stykał się z Serbami, nauczył się ich języka, co wywarło stanowczy wpływ na późniejsze jego życie. W czasie wojny, gdy ustała możliwość zarobku, skazany był Achmed początkowo na gorzką nędzę.

Wtedy wpadł na pomysł zużytkowania swej znajomości języka serbskiego. Zgłosił się u Austriaków jako tłumacz. Z czasem dostał się do Tirany, do austriackiej komendy powiatowej. Był również konfidentem żandarmerji austriackiej. Otrzymał za swe usługi małą zapłatę, przeważnie w naturze. Z dumą też nosił srebrny medal za usługi. Kiedy później w miejsce Austriaków przyszli Włosi — opuścił Achmed Beg na czas jakiś swą ojczyznę i udał się do Serbji. Począł w tym czasie odgrywać pewną rolę w ciągu licznych rewolucji, wywoływanych przeciwko rządowi włoskim w Albanji. Z urzędnika austriackiego przeobraził się w przywódcę bandy, nawpół zbójczej. Ponieważ jest człowiekiem inteligentnym, choć niewykształconym, a przytem bezwzględny, zdobył duży majątek i ostatecznie — zasiadł na krześle prezydenta Albanji. Ażeby władzę swą utrwalił, przeszedł na służbę włoską, oczywiście nie zadarmo. Dziś jest Achmed Beg, syn drobnego chłopca i poganiacz mułów właścicielem ogromnych obszarów, skotfiskowanych zbiegów politycznym, albo zabranym poprostu pomordowanym przez siebie przeciwnikom „politycznym”. Nadto posiada podobno spore depozyty w bankach zagranicznych, zarówno włoskich, jak i jugosłowiańskich...

Margines.

—oO—

MAJ IDZIE.

(Stroimy radosne, choć pełne zastrzeżeń.)

Już od dłuższego czasu słyszę, że Wiosny nadszedł czas? Ten i ów w wierszach nawet pisze o wdzięku Wiosny kras?

A wyjdź na miasto — chmurno, chłodno — pod palto pelźnie ziało — na twarzy deszcz łśni strugą wodną i ząb nie trafia w ząb!

Gniew mi się nieraz w oczach jarzy furji ogarnia gest: Wiosna — to chyba dziennikarzy, poetów plotka jest!?

Wiosna to jedna wielka blaga ku utrapieniu dusz! Miraż, pokusa, meka, plaga, nadzieja, ból i... już.

Gderałem tak przez miesiąc cały z złości wychudłem w cień, wtem... nagle błysły słońca strzały: Wiosny szedł pierwszy dzień.

Zazieleniło się wokóło, zakwitło wszystko wkrąg, traw dywan przykrył ziemię gołą, kasztan rozwinął pąk.

Maj idzie! Idzie Maj-królówic! Sam w sobie Wiosny cud. Miesiąc poetów, starszych dziewic i magazynów mód.

Przybyszaj, Maju! Witam ciebie wiazanką czułych słów, choć w myślach się wątpliwość grzebie, czy nie zawczasie znów.

Ale wiedz, jakbyś zdradę knował i dalej deszczem siał, tobym cię, Maju, sponstnował i psom na budę dał.

Nigdy o tobie ni sylaby w wierszu, ni w prozie — znaj! Pamiętaj, Maju, nie zdradź aby! Bądź, jak prawdziwy Maj!

Notes.

Z DNIA.

„EWANGELJA” LEWICOWA.

Z okazji „święta” pierwszomajowego, które ma przypominać rzeszom robotniczym, że tylko socjalizm i komunizm może dać im szczęście — warto jest przytoczyć wyciągi z „ukazów” rządu „robotniczo-włosciańskiego” w Moskwie:

(Luty 1920 r.) „Masy robotnicze muszą uprzytomnić sobie konieczność porzucenia myśli o 8 godzinnym dniu pracy. Muszą one pracować 10 do 12 godzin, z myślą, że przygotują lepszą przyszłość.”

W miesiącu później Bronszejn-Trocki w „Izwestiach” z dn. 21 marca głosi:

„Obecnie militaryzacja pracy jest tembardziej konieczna, iż doszliśmy do zmlitaryzowania chłopów, jako do środka rozstrzygającego zagadnienie pracy masowej. Militaryzujemy chłopów i organizujemy ich oddziały pracy, podobne do oddziałów wojskowych. Należy bowiem dążyć, by masy robotnicze mogły być w miarę potrzeby przerzucane z miejsca na miejsce, zupełnie tak samo, jak oddziały wojskowe.

Tak przedstawia się militaryzacja pracy, bez której nie możemy myśleć na serio o zorganizowaniu naszego przemysłu.”

8-godzinny dzień pracy! Swoboda strejków! To dobre dla krajów kapitalistycznych! W republice komunistycznej — 12 godzin pracy, groźba przeniesienia każdej chwili o tysiące kilometrów, „knut” i t. p.

A jak się niepodobna to... karabin maszynowy ma głos...

Tego chce „ewangelja” lewicowa

Gomb.

Straszliwa katastrofa w Ameryce.

Obszar Mississipi, potężnej rzeki Ameryki Północnej, niedawno został niebawą powodzią, a następnie huraganem,

Meridol

używają wykaszą jako miliony ludzi. Najlepszy i skuteczniejszy do pielęgnowania i nacierania ciała. Żądać wszędzie.

WYDAWCA PERLOW
WYDZIAŁOWA FIRMA, ISTNIEJĄCA OD ROKU 1787.

KRONIKA ŚLĄSKA

Niesłuszne opodatkowanie emerytów państwowych na Śląsku.

Jak wiadomo, w województwie śląskim, poznańskim i pomorskim wszyscy urzędnicy państwowi i komunalni płacą oprócz państwowego podatku dochodowego, także jeszcze 3 proc. od dochodu podatku komunalnego. W żadnych innych województwach Polski urzędnicy ci podatku komunalnego nie płacą. Oprócz tego płacą oni jeszcze dalsze 3 proc. jako składkę emerytalną. Ponieważ jednak urzędnicy na Śląsku otrzymują 20 proc. tak zw. dodatku wyrównawczego, więc chcąc nie chcąc, mogliby się tak od biedy jeszcze na to zgodzić.

Jednakowoż bardzo niesłuszne obciążenia ponoszą nasi emeryci państwowi. Najpierw nie otrzymują oni owych 40 proc. dodatków kresowych i wyrównawczych, a życie przecież na Śląsku jest — jak wiadomo — najdroższe z całej Polski. Po drugie, urzędnik, zostający emerytem, płacić musi za swoje dzieci, o ile chodzą do szkół średnich, pełne kwoty opłat szkolnych. Wreszcie, co najgorsze, płacić

musi nadal owe 3 proc. podatku komunalnego i dalsze 3 proc. opłat emerytalnych. To ostatnie nie jest absolutnie niczem uzasadnione.

Wszystkie te opłaty emerytów oparte są na ustawach państwowych i Sejm śląski zmieniać ich nie może.

W interesie państwa jednak leży, ażeby wszystkich emerytów państwowych, jako żywił polski i pod względem społecznym spokojny, tutaj w województwie śląskim zatrzymać. Jeśli jednak będą oni nadal obciążeni temi ciężarami, to zapewne zaczną wyprowadzać się do innych województw, gdzie życie jest tańsze i gdzie nie będą potrzebowali płacić podatku komunalnego.

Nasi posłowie w Sejmie Rzeczypospolitej powinni się tą sprawą zająć i spowodować zmianę odpowiednich ustaw, ażeby w ten sposób ułatwić warunki życia naszym emerytom, których niestety, dzięki obecnym rugom, przybywa coraz to więcej.

Wzrost bezrobocia w pow. katowickim

ZA CZAS OD 14—20 B. M.

Powiat Katowicki według urzędowych danych uległ w czasie od 14 — 20 bm. 15 469 bezrobotnych. Z tego przypada: górników 5038, hutników 1468, metalowców 1090, robotników budowlanych 259, robotn. kwalif. 476, pracowników umysłowych 793, niewykwalifikowanych 6251 ludzi.

W czasie od 12—20 bm. zwolniono w powiecie 441 robotników — przyjęto do pracy 148, czyli faktyczny wzrost bezrobocia w tym czasie wynosi 293 bezrobotnych.

Szafiki pobiera: regularnie 8315 bezrobotnych.

Poniżej podajemy rozdział bezrobotnych na większe miejscowości:

Przypada zatem na:
Mysłowice 927 bezr. Bielszowice 1121, Chorzów 957, Siemianowice 3085, Nowa Wieś 1532, Roździeń 846, Szopienice 910, Janów 1041 (najbardziej znaczny przypływ). Welnowiec 500, w pozostałych gminach razem 4550 bezrobotnych.

Największy procent zwolnionych przypada na kop. Gieschego, gdzie zredukowano 227 robotników, kopalnia Mysłowice zwolniła 38 robotników, a 7 innych kopalń razem 39 robotn. Na 3 kopalniach przyjęto w tym czasie 11 górników.

Huty Pokoju i Gieschego przyjęły 29 robotników do pracy. Cegielnia Ulmana 24 rob., resztę przyjęto do innych przedsiębiorstw.

Niech mi będzie wolno z własnych spostrzeżeń zwrócić uwagę na szkodzące autorytetowi władz naszych zarządzenie dot. centralizacji akcji przyjęcia z pomocą najbiedniejszej ludności. Pow. Katowicki liczy 5000 rodzin najbiedniejszych, mających prawo do czerpania z akcji doraźnej. Dotychczas gminy same przeprowadzały akcje pomocnicze, co w większości wypadków okazało się praktycznym już ze względu na to, że gminy wiedziały dokładnie o potrzebach swych mieszkańców. Działy się oczywiście i przytem pewne nadużycia partyjnej natury, ale zwykle pokrzywdzeni odwołując się do wyższej instancji uzyskali swoje o ile na to zasłużyli.

Dziś inaczej: Przyjdzie taki potrzebujący czy też niepotrzebujący czy to na audyencję do p. starosty, albo molestuje urzędników po biurach — a urząd starościński nie jest w stanie podolać z powodu wielkiego naporu petentów

częstokroć nahałnych i wydrwigroszów zawodowych — naturalnie cały gniew spada na starostę, jego urzędników, awantury, wyzwiska — niszczy się autorytet władzy starościńskiej! — Zdarza się często, że taki nahałny i zawodowy wydrwigrosz większe szczęście ma w Województwie w Wydz. Pracy i Opieki i uzyska tam bez korowodów i badania kilkanaście i kilkadziesiąt złotych zapomogi — nawet niesłusznie!

Wtedy biada starościom oraz jego urzędnikom, częstokroć taki petent „potrzebujący“ wraca w kilku dniach do biur w star. i szerzy wśród innych petentów zamęt i rozgoryczenie przeciw starostwu.

Otóż taki skutek centralizacji! Jakżeż to centralizować taką akcję, kiedy zwykle starostwom przekazuje się wprost horrendalnie niska kwota na miesiąc — 15 do 20 tysięcy, często z opóźnieniem 1—2 miesięcy!

Ale furda wszyscy! — górą centralizacja — a w stosunkach.. sanacja!

W. B.

Jak szampan pieni się delikatne, higieniczne i przemilne pachnące mydło „Fascinata“.

Szkodliwa działalność

ZWIĄZKU PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH P. BRZESKOTA I P. SYRNIA.

Z Rudy donoszą nam, że urzędników na kopalni zaszczylił swą niezbyt pożądaną bytnością sekretarzy Brzeskot i Syrnk, którzy w cheć zdyskredytowania Z. Z. P. U. naśmiewali się ze skrętnych zabiegów tegoż Zw. w obronie pracowników umysłowych. Najwięcej trząsł brzuchem p. Brzeskot dlatego, że Zjednoczone Związki Pracowników Umysłowych wniosły w sprawie noweli do ustawy o ubezpieczeniu funkcjonariuszów prywatnych petycję do Sejmu Śląskiego o zredukowanie wieku emerytalnego z 60 na 55 lat.

Z tego powodu powstało między tamtymi pracownikami wielkie oburzenie na Brzeskota, który widocznie idzie obroną przez Zjednoczone Zawodowe Polskie wytyczną zrównania pracownika umysłowego z robotnikiem kosztem pracownika umysłowego. Mimowoli nasuwa się nam nie tak dawne wyrażenie się przewodników z NPR-u na zebraniach robotniczych, w których oświadczało, że będą dały do tego, by rządził urzędnikiem robotnik. Nie wiadomo, co powódzie przewodników klas robotniczej do poróżnienia tych dwóch warstw pracujących. W ten sposób do zgodnej współpracy robotnika z urzędnikiem nie dojdziemy.

Zjazd przedstawicieli polskich sfer gospodarczych Wojew. Śląskiego.

W piątek 29 kwietnia odbył się na sali Rady miejskiej w Katowicach zjazd przedstawicieli polskiego przemysłu, wielkiego handlu i drobnego kupiectwa. Zjazdowi przewodniczył prezes Polskiego Związku Zrzeszeń gospodarczych p. inż. Grabianowski. Wobec licznie zebranych członków i gości wygłosił poseł St. Janicki półtoragodzinny referat na temat: Położenie gospodarcze Polski ze szczególnym uwzględnieniem dzielnic zachodnich, a specjalnie Śląska.

W dyskusji zabierali głos pp. inż. Grabianowski, dyr. Czarniecki, p. Szaflik, p. Tkocz, dr. Lampel i inni. Jednym z najwięcej interesujących szczegółów były za-

Czytelnictwo wśród młodzieży szkolnej w Katowicach.

Przyznać należy, że ta nader ważna sprawa nauczycielstwo szkół katowickich zajęło się gruntownie.

Wymienić przedewszystkiem należy wydawnictwo „Młodego Polaka“ Stowarzyszenia Chrześc. Nar. Nauczycieli. Dwutygodnik ten, którego niestrudzonymi redaktorami są pp. Marjan Kantor - Mirski oraz Księliński, walczy z wielkimi trudnościami. Dzieci pragną wiele czytać, brak gotówki u dziatwy niezamożnych rodziców sprawia, że po szkołach na Śląsku rozchodzi się „Młody Polak“ zaledwie w 1800 egzempl., pozatem rozchodzi się kilkadziesiąt egzemplarzy po reszcie Polski. Pożalowania godną jest rzeczą, że pewna część nauczycieli nie popiera czasopisma, istniejącego o własnych funduszach, a pracującego deficytowo. Należałoby zamierzenia wydawnictwa ze wszelkich miar poprzeć.

Młodzież polska po szkołach chętnie czyta, brak jednak — zalił mi się jeden z kierowników szkół — odpowiednich bibliotek dla młodzieży, szkoły przeciętnie posiadają w bibliotekach około 400 tomów, co przy wielkich systemach szkolnych po 600 dzieci jest niewystarczające. Młodzież czytająca chętnie domaga się najczęściej książek o treści historycznej i krajoznawczej. W ostatnich tygodniach szkoły otrzymały po kilkadziesiąt tomów za pośrednictwem W. Ośw. Publ. — stanowi to jednak kroplę w morzu.

Pocieszającym i godnym pochwały jest obdarowywanie bibliotek szkolnych książkami przez nauczycielstwo same, co jednak przy głódowych poborach nie zawsze się da przeprowadzić.

Ubiegłego roku Nar. Org. Kob. wspomogła czytelnictwo szkolne, dostarczając do każdej z szkół katowickich przeciętnie po 150 książek. Wielkie pod tym względem zasługi ponoszą pp. Jadwiga Czaplicka i Walewska Janina z Katowic.

Daje się wreszcie odczuwać po szkołach wielkokatowickich brak odpowiednich sal rekreacyjnych, które możnaby przeznaczyć na czytelnie dla dzieci.

Zapewne nie jednego ucieszy wiadomość, że już w kadrach młodzieży szkolnej szerzy się i rozwija ruch spółdzielczy. Uczniowie zakładają sobie małe sklepiki z zeszytami, stałówkami etc.; jako udział wplacają uczniowie conajmniej po 50 groszy. Mały specjalnie obrany zarząd pod nadzorem nauczyciela czuwa nad majątkiem miniaturowej spółdzielni.

Wskutek bardzo wzmoczonego, szczególnie w ostatnich 2 latach czytelnictwa, nie słyszy się prawie po szkołach rozmów niemieckich.

Życzyćby sobie należało, by za władzami i społeczeństwem „pomogło naszym bibliotekom szkolnym do pomnożenia obecnego stanu posiadania,

Witold Brochwicz.

Rozwój „Sokoła“ na Śląsku.

Z X OKRĘGU SOKOLEGO W CIESZYNIE.

W ostatnim czasie mamy do zanotowania cały szereg plusów w działalności naszych gniazd sokolich. Przedewszystkiem do 12 gniazd czynnych przybyły w marcu br. dwa nowe gniazda. Goczałkowice po trzyletniej nieczynności zreorganizowały się i postanowiły rozpocząć pracę sokola. Wieś przemiała i pomyślała. Sokół ma najlepsze widoki rozwoju i prawdopodobnie rozwijać się będzie przy zgodnych wysiłkach nowych członków Zarządu. Teren pracy i jej zakres duży. Wychowanie cielesne, sporty (wioślarski!), przysposobienie rezerw a nadewszystko praca nad uświadomieniem zrzeszonych druhów i druhni — oto cele, jakie przyświecają młodemu Zarządowi.

Również w Wiśle Wielkiej, pow. Pszczyna, założono nowe tow. sokole. Żywić trzeba nadzieję, że pod kierownictwem dha Filipowskie-

go a przy współpracy reszty członków pracy pójdzie normalnym torem.

W Dziedzicach odbyły się w zeszłą niedzielę zawody okręgowe w wspólnych ćwiczeniach gimnastycznych, wolnych i na przyrządach. Laury zebrałi przedstawiciele i przedstawicielki gniazd w Cieszynie, w Bielsku i w Pszczynie. W niedzielę, 1 maja br. odjedzie szesnastka najlepszych naszych gimnastyków do Katowic na zawody dzielnicowe. Już słyhać dziś, że przedstawicielstwo Cieszyńskiego Okręgu Sokolego nie wróci bez nowych laurów do swoich domów. Prześliczne ćwiczenia wolne układu dha Świętkiewicza ze Lwowa trzeba widzieć, by je opisać i godnie opisać. Mistrzem na przyrządach w Okręgu został dha. Mrukwa z Pszczyny. Baroczny to gimnastyk. Może i temu uda się zaplanować niepodzielnie w całej Dzielnicowej tutejszych zawodach mają gniazda przygotować się do wyjazdu na uroczystości Lwowskie (60-letnie Sokolstwa Polskiego i wystawa sportowa). Choćby dusza pragnęła zobaczyć piękny i bohaterki Lwów a serce pragnęłoby powitać Szanowną Jubilatke, to jednak wyjazd z naszego Okręgu nie będzie liczny z powodu braku gotówki. Wyjedzie prawdopodobnie tylko ok. 24 druhów, po 2 z każdego gniazda. Po uroczystościach Lwowskich lokalne festyny z ćwiczeniami publicznymi i przygotowanie się do zawodów letnich w dziesięciooboju. Potem jeszcze wielka dwudniowa wycieczka górską w Beskidy i propagandowa wycieczka okręgowa do Ustronia z ćwiczeniami publicznymi.

nia ich liczb przez rozszerzenie podstawy opodatkowania.

2) Jak najdalej idących oszczędności budżetowych Skarbu Państwa, ażeby z oszczędzonych nadwyżek tworzyć kredyty długoterminowe dla rolnictwa i przemysłu.

3) Po ewent. uzyskaniu pożyczki zagranicznej, należy uwzględnić w jak najszerzej mierze Województwo Śląskie przez udzielenie takich kredytów krótkoterminowych dla przemysłu, handlu oraz rzemiosła i długoterminowych na ruch budowlany, inwestycje i dla rolnictwa.

4) Ponieważ podatek przemysłowy w wielkiej mierze obciąża ceny wyrobów a opłacony bywa głównie przez Województwa Zachodniej Polski, co w jeszcze większej mierze podraża życie na Śląsku, przeto należy dążyć do nowelizacji tego podatku przez jednorazowe opodatkowanie obrotów u źródła produkcji.

5) Wyłączyć z pod reglamentacji import artykułów codziennej potrzeby: sliwki suszone, kawa, herbata, kakao i smalec.

6) Zebrani domagają się zwrotu dopłat celnych, uiszczonych na terenie Województwa Śląskiego po upływie jednego roku, jako sprzecznych z obowiązującymi przepisami na tutejszym terenie, co potwierdzone zostało orzeczeniem Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Po czterogodzinnych obradach przewodniczący zamknął zebranie o godz. 9-tej wieczorem.

Zapobiegliwe i oszczędne gospodynie żądają wyłącznie

Lakierów Sutz

odznaczonych 4 nagrodami państwowymi i 22 medalami, a to: Lakierów emaljowych lśniących białych — Lakierów podłogowych o pięknym połysku i niebywalej trwałości.

Do nabycia we wszystkich składachfarb.

WYK Aparaty fotograficzne i wszelkie przybory
Opiek Dypłom. Katowice ul. św. Jędrzej 13

Z Katowic i okolicy.

Dzisiaj: św. Filipa.
Jutro: św. Zygmunta.
Wschód słońca: g. 4 m. 36.
Zachód: g. 7 m. 15.
Długość dnia: g. 14 m. 39.

WPROWADZENIE W URZĄD NOWEGO CZŁONKA KOMISJI MIESZANEJ.

Wczoraj o godz. 11 przed południem odbyło się w biurze Komisji Mieszanej dla G. Śląska w Katowicach uroczyste wprowadzenie w urząd nowego członka niemieckiego Komisji Mieszanej p. dr. Pawła van Husena. P. prezydent Calonder wygłosił mowę w języku francuskim, witając p. van Husena, jako nowego członka i wskazując na wielkie znaczenie Konwencji Genewskiej i na wzniósł zadanie, do którego powołała Konwencja członków Komisji Mieszanej.

Po przemówieniu prezydenta zabrał głos przedstawiciel państwa polskiego p. dr. Szczepański.

Z SEJMU ŚLĄSKIEGO.

„Komisja Prawnicza Sejmu Śląskiego uchwaliła na wczorajszym posiedzeniu rozciągnąć na teren Województwa Śląskiego postanowienia ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej.

WZROST BEZROBOCIA NA ŚLĄSKU.

W czasie od 20 do 27 kwietnia br. liczba bezrobotnych na terenie Województwa Śląskiego zwiększyła się o 488 osób i wynosiła 53 612 osób. Z tej cyfry przypada: górnictwo 19 905, hutnictwo 4784, hutnictwo szklane 33, przemysł: metalowy 3417, włókienniczy 269, budowlany 1564, papierowy 74, chemiczny 15, drzewny 449, ceramiczny 162. Wykwalifikowanych bezrobotnych było 1401, niewykwalifikowanych 18 264, rolnych 355, umysłowych 2940. Uprawnionych do pobierania zasiłku było 32 457 bezrobotnych.

Wielki kalendarz „Polonii”.

Wielki kalendarz ilustrowany „Polonii” na rok 1928, który jest w opracowaniu swym przewyższy w dwójnasób rocznik 1927, który w wielu tyśiącach egzemplarzy rozszedł się po wszystkich zakątkach świata. Staraniem wydawnictwa jest, aby treść kalendarza na rok 1928 była o wiele bogatsza, aniżeli z roku bieżącego.

Zwraca się szczególniejszą uwagę firm przemysłowych, handlowych, kupieckich itp. na dział reklamowy nowego kalendarza z tem, że wszelkie ogłoszenia do Wielkiego Kalendarza ilustrowanego na rok 1928 przyjmuje jako wyłączny przedstawiciel na Polskę Górny Śląsk: „Polskie Biuro Podróżny „Orbis”, w Katowicach, ul. Kościuszki 2. I. p.

Zarząd Główny Tow. Polek w Katowicach

ma bilety na przedstawienie „Zwycięstwo Kościuski pod Racławicami”, które odbędzie się w dniu 3 maja, na boisku sportowym „Pogoń” w Katowicach przy Parku Kościuski. Cena biletu 50 gr. Wszystkie członkinie Tow. Polek z Katowic i okolicy prosimy o przybycie w dniu 2 maja do sekretariatu generalnego w Katowicach, ul. Sobieskiego 11, gmach „Polonii”.

Wystawa prac malarskich Józefa Kidonia.

Wystawa prac malarskich znakomitego portrecyisty art.-malarza J. Kidonia dobiega końca. Każdy miłośnik Piękna, kto nie miał jeszcze sposobności zwiedzenia tej wystawy, pełnej prawdziwego czaru kobiecości dzięki mnóstwu portretów, studjów i główek kobiecych — powinien skorzystać. W sobotę przybył do Katowic sam artysta i będzie bawił już u nas aż do zamknięcia wystawy.

Nowe parafie na G. Śląsku.

Lasowice, należące dotychczas do parafii St. Tarnowice, z dniem 1 maja br. zostały uznane za lokalję z samodzielnym zarządem parafjalnym. Lokalja Czuchów, należąca do parafii macierzystej Dębienko, z dniem 1 maja br. została samodzielną parafją (I).

Dechód z Tygodnia Propagandy Trzeźwości.

W czasie Tygodnia Propagandy Trzeźwości zebrano w Katowicach ogółem 5089 zł. i 9 gr. Na sumę tę złożyły się ofiary 9 stowarzyszeń abstynenckich 9 gm. i miast oraz od osób prywatnych i instytucji (I).

Uroczystość w Domu Żołnierza

Dn. 29 ub. m. w Domu Żołnierza w Katowicach odbyła się piękna uroczystość

poświęcenia własnego domu Spółdzielni Żołnierskiej. Uroczystość ta była połączoną z pożegnaniem D-cy pułku, odchodzącego na wyższe stanowisko.

Wieczór rozpoczął p. kapitan Idzik pięknym i treściwym odczytem o spółdzielczości, zakończonym okrzykiem na cześć ustępującego Dowódcy. Następnie orkiestra pułkowa pod batutą utalentowanego dyrygenta p. kpt. Dorozżyńskiego odegrała 2 poważniejsze utwory: Griega „Pochód weselny na Troldhagen” oraz Serenadę Titta, w której szczególnie wyróżnił się zdolny flecista, sierżant Kubica. Na zakończenie odegrano wesołą 1-aktówkę „Chrapanie z rozkazu”, w której zasłużone okłaski zbierał Pilsarski, Wylezik i zabawny ordynans. Teatr był przepięknym żołnierskim. Dn. 30. 4. rb. o godz. 10 rano odbyło się poświęcenie Spółdzielni, a dn. 2 bm. o godz. 17 odbędzie się wieczornica z okazji Święta Narodowego. W programie jest: słowo wstępne, patriotyczna sztuka „Wóz Drzymały” i koncert orkiestry 73 p. plech. (I).

— Ciągnięcie dolarówek.

Przypominamy, że w dniu 2 maja br. (z powodu niedzieli data ciągnięcia przesunięta o jeden dzień) odbędzie się ciągnięcie dolarówek. Wylosowanych będzie ogółem 57 dolarówek, w tem: główna wygrana 8.000 dol., 1 wygr. — 3.000 dol., 5 po 1.000 dol., 10 po 500 dol. i 40 po 100 dol. Łączna suma wygranych wyniesie 25.000 dolarów. Następne ciągnięcie odbędzie się dnia 1-go lipca br. Największa wygrana w wysokości 40.000 dol. wylosowana będzie dopiero dn. 1-go września br.

— „Tredowata” w kinie Kamerabem.

Od dnia 3 maja kino Kamerabem w Katowicach wyświetlać będzie monumentalny film polski „Tredowata” według poczytnej powieści H. Mniszkówny.

Główną rolę w tym pięknym i niezwykle interesującym filmie gra uroczą gwiazdą polskiego ekranu Jadwigę Smosarską.

— Uwaga na czasie.

Zwracamy uwagę czytelników na ogłoszenie firmy J. Joks i Ska, w Katowicach ul. św. Jana 12. Magazyn bławatów firmy J. Joks ma na składzie pierwszorzędne towary. Firma udziela pp. urzędnikom na dogodnych warunkach bezkonkurencyjnego kredytu.

— Z ruchu abstynenckiego.

W ślad za rozwojem ruchu organizacyjnego stowarzyszeń abstynenckich idzie też rozwój prasy poświęconej zagadnieniom abstynencji i trzeźwości.

Od dnia 1 maja zaczyna wychodzić w Katowicach „Apostoł trzeźwości” jako dodatek do „Gońca niedzielnego”. Dodatek ten będzie organem urzędowym stowarzyszeń abstynenckich.

Dnia 29 bm. odbędzie się w Katowicach Zlot Abstynencki, uczestnicy zlotu będą mogli korzystać z obiadu i kawy, które będą wydawane w lokalu Domu Związkowego przy kościele N. M. P. Zlot będzie urozmaicony wycieczką, zabawami towarzyskimi i produkcjami artystycznymi.

— Zapisy do szkoły powszechnej.

Ukazało się zawiadomienie o terminie zapisywania dzieci do szkoły powszechnej. Zapisy odbędą się w okresie od 5 — 9 maja.

Dzieci, które mają chłodzić do szkoły ćwiczeń przy seminarjach, muszą uprzednio być zapisane w odpowiedniej szkole, a potem dopiero mogą być przekazane do szkoły ćwiczeń.

— Święto sportowe młodzieży szkolnej.

Doroczne święto sportowe młodzieży szkolnej odbędzie się w Katowicach w dniach 23, 24 i 25 czerwca br.

Przygotowania do tego święta są już prawie wszędzie rozpoczęte. Dnie święta sportowego mają być wolne od nauki szkolnej.

— Zjazd nauczycieli wychowania fizycznego.

Zjazd nauczycieli wychowania fizycznego z obszaru woj. śląskiego będzie obradować w Katowicach dnia 7 bm. (sobota).

— Rozszerzenie lokalu Kasy Chorych.

Miejscowa Kasa Chorych na m. Katowice nabyła celem rozszerzenia swych pomieszczeń posesję przy ul. Dworcowej Nr. 17. W ciągu lata posesja ta zostanie przystosowana do potrzeb Kasy.

— Wyjaśnienie.

W związku z naszą notatką z Mysłowic p. t. „Dziwne pretensje” otrzymujemy od p. P. Kochlerowej właścicielki hurtowni piwa pismo, w którym wyjaśnia, że nigdy nie wyrażała się, żeby zamówienia na piwo powinno oddawać tylko przedsiębiorcom Niemcom. Całą sprawę oddała p. Kochlerowa do sądu, ażeby wykazać, że padła ofiarą oszczerstwa.

— Z biblioteki i czytelnicy miejskiej w Mysłowicach.

Zarząd Czytelni robi starania o pozyskanie większej ilości książek dla dzieci, oprócz podręczników, opisów historycznych, przyrodniczych i t. p. Ostatnio biblioteka miejska wzbogaciła się o 40 książek.

Do księgozbioru T. C. L. mieszczącego się w lokalu czytelnicy miejskiej, przybyło ostatnio 260 tomów.

Lokal biblioteki i czytelnicy jest pięknie odnowiony i lepiej urządzony.

— Z życia harcerzy w Nowej Wsi.

Dnia 28 ub. m. komendantka Chorągwi Śląskiej p. Jordanówna przeprowadziła wycieczkę Harcerską do Nowej Wsi. Na wycieczkę szło 7 drużyn harcerskich: 4 oddziały z Katowic, 2 z Bielszowic i 1 z Nowej Wsi. Wycieczka przedstawiała się VII drużyna Kola Sportowego, a najlepiej umundurowana była drużyna z Bielszowic dzięki kom. Kola i Przyjaciół Harcerzy.

Po przedkładzie odbyło się zebranie wszystkich drużynowych i członków Kom. Hufca i przew. kom. Jordanówny, omawiano na nim szczególnie potrzeby i braki pracy harcerskiej, ustalono program akcji letniej, z którego wynika, że będzie kursu dla zastępców drużynowych Komenda Hufca, 2 dru-

żyny planują wycieczki kilkudniowe i kolonijne. Ze sprawozdań, składanych przez drużynowych, przedstawia się stan Hufca następująco: Nowa Wieś 7 drużyn, z tego 2 zawieszono, Kochłowice 2 drużyny, obie czynne, Kończyce 8 drużyn też obie czynne, Bielszowice 6 drużyn wszystkie czynne, Pawłów-1 drużyna zawieszona, Razem 18 drużyn w tem 3 zawieszono, młodzieży czynnie pracującej 364, prócz tego 8 członków Kom. Hufca i 2 Kola Przyjaciół Harcerzy.

Komendantem Hufca jest druh Augustyn Aleksa; pracuje on ruchliwie; zorganizował w Hufcu „Harcerski Klub Sportowy”, który ma widoki pomyślnego rozwoju. Należy się również uznanie p. Wygłędzie naczelnikowi gminy Nowa Wieś, który otacza wedle możliwości opieką i życzliwością całe harcerstwo, Harcerstwo wdzieczne jest także dyrekcji kopalni Bielszowice, która udzieliła subwencji na zakup przyborów sportowych.

Z Król. Huty.

! Na zakup książek dla szkół powszechnych.

Dla bibliotek uchwalili Magistrat Król. Huty 2.000 zł. na zakup przyborów naukowych dla pracowni przyrodniczych w szkołach powszechnych 5.000 zł.

! Rozbudowa Szpitala Miejskiego w Król. Hucie.

Szpital Miejski zostanie niebawem rozbudowywany, gdyż posiada za mało ubikacji na pomieszczenie chorych, których liczba od pewnego czasu znacznie wzrosła. Wzrost ten spowodowały umowy, zawarte z różnymi kasami (ostatnio z kolejową Kasą Chorych) na mocy których przyjmuje szpital członków tych kas do leczenia. Brakowi pokoiów dla chorych zaradzi się w ten sposób, że przebuduje się odpowiednio ubikacje strychowe. Magistrat plan ten już aprobował.

! Losy ulicy Bytomskiej.

Ulica Bytomska w Król. Hucie, która najbardziej wyglądem swoim wypacza pojęcia o porządkach w Król. Hucie u przejezdnych i obcych, a równocześnie najważniejsza arterja komunikacji kolejowej już od niemal dwu lat znajduje się w stadium naprawy, mimo to prace postępują bardzo wolno naprzód. Celem przyspieszenia ukończenia naprawy uchwalili Magistrat na ostatnim posiedzeniu zakupić 300 ton kamieni brukowych nowych, które zostaną w najbliższych tygodniach zwiezionoc. Będzie to racjonalniejsze, niż dotąd praktykowany sposób obróbki starych kamieni, zyska na tem przede wszystkim miasto samo, stare kamienie zresztą dadzą się po obróbce zużyć.

! Co wyświetla kina

„Colosseum” w Król. Hucie wyświetla film z Macistem — Walka z Szejkiem — sensacja pełna przygód. „Teatr Świetlny” — wesoła komedie 10 aktową p. t. Baczność! — Ossi jedzie. W rolach głównych Ossi Oswald, Hrabina Esterhazy i Willy Fritsch.

Z Świętochłowick.

(—) Działalność Kasyna Polskiego w Świętochłowicach.

Kasyno Polskie w Świętochłowicach przystępuje z dniem dzisiejszym do zorganizowania cyklu wykładów naukowych i odczytów dyskusyjnych dla swych członków i ich rodzin.

Organizację tychże i ich kierownictwo oddano w ręce specjalnie wyłonionej Komisji, w skład której wchodzi jako przewodniczący: inż. Szymanowski, oraz pp. dr. Krzywoń i Drweński.

Wykłady i odczyty odbywać się będą w lokalu Kasyna, przy ulicy Kolejowej w Świętochłowicach i to regularnie w każdą środę, bez względu na ilość słuchaczy, punktualnie o godzinie 8 wieczorem. Temat odczytów Kasyna Polskiego, będzie każdorazowo na kilka dni przedtem ogłoszony na tablicy ogłoszeń Kasyna, oraz w „Polonii”.

Pierwszy wykład odbędzie się w najbliższą środę, t. j. w dniu 4 maja o godz. 8 w lokalu Kasyna Polskiego. Inż. Szymanowski wygłosi odczyt na temat „Polskie Morze”.

(—) L. O. P. P. w Świętochłowicach.

Ostatnia zbiórka z okazji dnia L. O. P. P. dała w Świętochłowicach dosyć pomyślny rezultat, albowiem zebrano 870 zł. które przekazano Komitetu wojewódzkiemu do dyspozycji.

(—) Zebranie Z. O. K. Z.

W niedzielę dnia 1 maja o godz. 7 po poł. odbędzie się w Wielkich Piekarach w lokalu p. Stampki miesięczne zebranie miejscowego Kola Z. O. K. Z. Kompletnie przybycie członków konieczne. (h.)

(—) Zebranie Nar. Zw. Powstańców i b. Żołnierzy.

W bież. niedzielę o godz. 1.30 po poł. odbędzie się w Brzozowicach w lokalu p. Zaika zebranie miesięczne Nar. Powstańców i b. Żołnierzy.

(—) Niedostry samobójca.

W nocy z 27—28 ub. m. usiłował popełnić samobójstwo przez powieszenie się niejaki S. z W. Piekar. Na szczęście spostrzegła żona Szekelika zamiary męża, przeszkadzając denatowi w przestąpieniu progów — do wieczności. Powodu niedostrygo samobójstwa na razie nie stwierdzono. (h.)

(—) Srebrne gody.

Dzisiaj święcą w Świętochłowicach małżonkowie Wiktor i Marta z Müllerów Musiałowice srebrne gody. Jubilatami „Szczęść Boże”.

(—) 40-letni jubileusz.

Dnia 1 maja 1927 r. obchodzi w Rudzie p. Berta Faikertowa 40-letni jubileusz swej pracy.

Z Pszczyńskiego.

× Targ w Mikołowie.

Targ na konie i bydło odbędzie się w Mikołowie w środę, dnia 4 bm

Z Zagł. Dąbr.

! Liczba bezrobotnych zmalała.

Według danych statystycznych liczba bezrobotnych na terenie powiatów Bedzińskiego i Olkuskiego w czasie od 24 do 30 kwietnia zmalała o 84 osoby i wynosi obecnie 13.729 osób. + 3 Maj w Domu Ludowym w Sosnowcu.

W dniu 3 maja, święta narodowego, w Domu Ludowym przy ul. Jasnej 26, odbędzie się Akademia uroczysta. Początek o godz. 20-tej punktualnie. Zarząd prosi Członków i sympatyków o liczny udział. Wejście bezpłatne.

Z Rybnickiego.

(X) Z walnego zebrania tow. „Przedświt”.

W piątek 28 bm. tow. „Przedświt” w Rybniku, do którego należą urzędnicy i funkcjonariusze zakładu dla umysłowo chorych odbyło roczne walne zebranie.

Zebranie zajął przewodn. p. dr. Rostek. Po załatwieniu formalności wstępnych, i wybraniu kasjera zakładowego na przewodniczącego zebrania, ustępujący zarząd zdał sprawozdanie z którego wynika, że tow. z powodu panującego tyfusu w zeszłym roku, musiało czynności swe na okres 6 miesięcy zawiesić. Dlatego tow. odbyło tylko 6 zebrań i dwie wycieczki. Prócz zebrań i wycieczek urządzono 4 wykłady z historii Polski, oraz 1 zabawę połączoną z przedstawieniem amatorskim.

Sprawozdanie kasjera wykazało dochodu 1224,00 zł. rozchodu 616,43 zł. stan kasy wykazuje 607,57 zł. z której to kwoty 80 proc. uchwalono ulokować w banku.

Do nowego zarządu wybrano z powrotem członków zarządu z ub. r. z wzięciem zastępcy sekretarza i ławników. W skład nowego zarządu wchodzi pp. dr. Rostek jako przewodn., zarządca Augustyn, zastępca pielegn. Krok, sekretarz Augustyn II zastępca, ławnicy pielegniarki Prockówna i Gołaszówna, rewizorzy kasy Luks i Pyłkówna.

(X) Poświęcenie kamienia węgielnego

pod nowy kościół w Chwałowicach odbędzie się jutro, t. zn. w niedzielę.

Na uroczystość poświęcenia przybędzie J. E. ks. Biskup Liściecki.

Przyjazd ks. biskupa nastąpi o godz. 9.

Związki i towarzystwa urządzają zbiórki, a następnie biorą udział w procesji z celichowni na plac budowy nowego kościoła.

Z Tarnogórskiego

8 Sprawy urzędników miejskich.

Rada Miejska w Tarnowskich Górach na ostatnim posiedzeniu zatwierdziła przedłożone jej przez Magistrat zmiany służbowe urzędników miejskich, mianowicie: przesuniecie starszego sekretarza p. Bacika z grupy 9a do 9b. dożywotne ustalenie p. Zubra, registratora p. Bonanatego zawiadowcy gazowni p. Bekiera i budowniczego miejskiego p. Hedv, zaś ustalenie za kwartałnem wypowiedzeniem elektryczarza p. Kubka, asystenta kasy p. Breguly, rewizora kasy p. Hattwicha i sekretarza policyjnego p. Cebuli.

8 Szkoła górnicza powstanie w Tarnowskich Górach.

Jak się dowiadujemy pogłoski o przeniesieniu szkoły górniczej z Tarnowskich Gór są bezpodstawne i szkoła pozostanie nadal w Tarnowskich Górach gdzie istnieje już od r. 1780, a jej „Emil” w honorowym mundurze zrost się całkiem z obrazem Tarn. Gór.

8 Wwładówka.

Dyrekcja gimnazjum państw. w Tarnowskich Górach wyznaczyła na bież. niedzielę, przed południem po nabożeństwie szkolnem wywiadówkę.

Z Cieszyńskiego

(:) Nadzwyczajny rozwój spółdzielni kredytowej.

„Bank Ewangelicki w Cieszynie” spółdz. z odp. nieogr., istniejący 16 lat, wydał świeżo drukiem sprawozdanie za rok 1926. Z sprawozdania tego można się przekonać o nadzwyczajnym rozwoju tej spółdzielni, zwłaszcza w ostatnim roku sprawozdawczym. Członków liczył Bank z końcem 1926 r. 1.111, z czego przypada na rok 535 (48 proc.), przemysłowców i rekordziści 162 (15 proc.), kupców 101 (9 proc.), umysłowo pracujących 208 (19 proc.) i t. d. Członkowie ci wpłacili do Banku 1925 r. 20.306 zł. udziałów. Szczególnie trzeba podnieść znaczny wzrost wkładów oszczędności w r. 1926. Z końcem 1925 r. miał Bank 148.926 zł. wkładów, w r. 1926 przybyło nowych wkładów 216.692 zł. tak iż stan wkładów z końcem 1926 r. wyniósł 395.018 zł. i przedstawiał 76,38 proc. kapitału obrotowego. Cały kapitał własny Banku (fundusz zasobowy, rezerwa waloryzacyjna i udziały) wyniósł 28.706 zł. Czysty zysk za rok 1926 wykazuje 4.088 zł. Obrót kasowy w dochodach i wydatkach wyniósł 3.013.130 zł. Podnieść wkładowi należy, że Bank Ewang. dobrowolnie podjął się waloryzacji przedwojennych oszczędności i wpłacił już w 1926 r. 1.357 zł. wkładów waloryzowanych. Fundusz waloryzacyjny wyniósł z końcem 1926 r. 4.738 zł. (h.)

(:) Nieszczęśliwy wypadek.

Dnia 23 kwietnia br. jechali dwaj szerczowcy z p. s. p. Adamczyk Franciszek i Zawadzki Karol z taborem ulicą 3 Maja w Belsku. Wskutek szybkiej jazdy siedzenie się unosiło i obaj spadli pod wóz, tak że Adamczyk dostał się pod koła i został pokaleczony.

(:) Pożar.

Dnia 28 kwietnia br. wybuchł pożar w fabryce „Jute Union” w Belsku wskutek zapalenia się maszyny. Spalono ogień i robotnicy ogień zlokalizowali.

Teatr i Estrada

△ Zwycięstwo Tadeusza Kościuszki pod Racławicami.

Wielkie ludowe widowisko patriotyczne, które w dniu Święta Narodowego 3 Maja urządził Teatr Polski na boisku Klubu sportowego „Pogoń” zapowiada się wprost imponująco. Prace przygotowawcze pod sprężystym kierownictwem reżyserów J. Leśniewskiego, M. Pctryckiego i artysty malarza A. Kobrynia w pełnym toku. — Pracownia krawiecka wykańcza mnóstwo kostiumów dla wojska. — Jak już donieśliśmy z Krakowa przybywa banderka krakowska 200 ludzi w malowniczych oryginalnych kostiumach którzy na dziarskich swych koniach wzywają wszędzie olbrzymi entuzjazm. Banderia krakowska weźmie również udział w pochodzie, poczem złoży w imieniu Ziemi Krakowskiej wieniec u stóp pomnika Kościuszki w parku. Publiczność będzie miała wrażenie prawdziwej bitwy, gdyż biorące udział w widowisku oddziały wojska t. i. artyleria i piechota dadzą mnóstwo salw armatnich i karabinowych, a kawaleria wykona szarżę. Reżyserowie będą kierować akcją bojową przez specjalnie założone na ten cel telefony polowe. Szczegóły toczącej się akcji podawane będą publiczności przez megalon. Całe widowisko łącznie z publicznością będzie sfilmowane przez „Espc-film”.

Bilety zamawiać już można w kasie teatru.

△ Przedstawienie Galowe w dn. 3 maja.

W dniu Święta Narodowego teatr katowicki daje Przedstawienie Galowe, na którego program złożą się: przemówienie prof. dra Bol. Pochmarskiego z Krakowa, opera Moniuszki „Verbun nobile” (premiera), „Wesele w Ojcowie”, balet (premiera) i żywe obrazy: „Polska w niewoli” i „Polska odrodzona”. Bilety wcześniej — w kasie teatru.

△ Repertuar teatru polskiego w Katowicach.

Niedziela: po pol. „Sprzedana naręczona”. Wiecz. „Księżniczka Czardasza” (z Elną Gistedt).

Poniedziałek: Z powodu prób Przedstawienia Galowego i prób „Kościuszki” na boisku Kościuszki — przedstawienie odwołane.

Wtorek: po pol. o g. 3.30 na boisku przy parku Kościuszki przedstawienie batalistyczne na otwartym powietrzu: „Zwycięstwo Kościuszki pod Racławicami”. Bilety — w kasie. W dzień przedstawienia od godz. 1 po pol. — na boisku przy wejściu.

Wiecz. Przedstawienie Galowe: „Verbun nobile” (premiera), „Wesele w Ojcowie” (premiera) żywe obrazy i przemówienie prof. dra Bol. Pochmarskiego.

Środa: „Księżniczka Czardasza” (z Elną Gistedt).

Czwartek: po pol. o g. 3.30 dla młodzieży szkolnej: „Rycerskość wieśniacza” i „Wesele w Ojcowie”.

Wieczorem: „Gluszec”.

Platek: niema przedstawienia.

△ „Księżniczka Czardasza” w Tarnowskich Górach.

W piątek Operetka Katowicka wystawia w Tarnowskich Górach świetną operetkę Kalmana „Księżniczkę Czardasza” z Elną Gistedt w roli tytułowej.

△ Wieczór Trzech Króli w N. Bytomiu.

W piątek w N. Bytomiu Dramat Katowicki wystawia szekspirowskie arcydzieło: „Wieczór trzech króli”.

△ „La Passione di Christo” (Meka Pańska) Perosiego.

Ks. prof. Walenta, wikary przy Katedrze Śląskiej przygotował pierwsze i najpodobiejsze oratorium głosnego kompozytora włoskiego, ks. Perosiego. W oratorium wystąpią dwa połączone chóry (katedralny i kolejoży) z towarzyszeniem połączonej dwóch orkiestr (policji i „Skarbofermu”). Pierwsze publiczne wystawienie oratorium odbędzie się 8 maja w Król. Hucie, zaś drugie 26 maja w teatrze katowickim w obecności J. E. ks. biskupa Lisieckiego.

Wystawienie oratorium ks. Perosiego, autora m. in. słynnego poematu oratoryjnego „Mojeż”, który pod dyktando samego kompozytora był wykonany w stolicach całego świata kulturalnego — wzbudził wśród sfer muzycznych Śląska wielkie i zrozumiałe zainteresowanie.

Ze stowarzyszeń.

* Z ruchu Nar. Zw. Powst. i b. Żołnierzy. Siemianowice: Zebranie kółka Nar. Zw. Powst. i b. Żołnierzy Siemianowice odbędzie się dnia 1 maja o godz. 2 po pol. u p. Wzátka. Wielki Chelm: Zebranie kółka Nar. Zw. Powst. i b. Żołnierzy Wielki Chelm odbędzie się dnia 1 maja o godz. 5 po pol. u p. Pyrcika.

Brzozowice: Zebranie kółka Nar. Zw. Powst. i b. Żołnierzy Brzozowice odbędzie się 1 maja o godz. 2 po pol. w lokalu p. Zańka.

Janów: Zebranie kółka Nar. Zw. Powst. i b. Żołnierzy Janów odbędzie się 1 maja o godz. 16 po pol. w lokalu p. Knapika.

* Związek Stenografów Gabelsbergera-Polińskiego urządził 1 maja o g. 11 w Domu Związkowym przy kościele Najśw. Panny Marii posiedzenie, popisy stenograficzne, a o godz. 16-ej zabawę taneczną.

ZE SPORTU.

Otwarcie sezonu wioślarskiego

Pierwszego Polskiego Klubu Składakowców „Hellas” w Mysłowicach.

Zapowiedziana pierwsza wyprawa wioślarska na Rawie, odcinka uregulowanym Szopienice—Ujście, odbyła się zeszłej niedzieli. Ze względu na prowizoryczny most z filarem wśród wąskiego koryta w ulicy Kościuszki, jazda zaczęła się dopiero poniżej tego mostu. Odbyły te jazdy pierwszą łódką: „Frelka” i „Słazak”, kierowane przez ich właścicieli.

Woda zapraszała poprostu, ponieważ nie była czarna, smolna, śmierdząca, lecz miała barwę naturalną, gliniasto-żółta, pachniała ziemią. Najwidoczniej kierownicy w hutach i kopalniach śląskich czytali naszą wzmiankę w gazetach i ze względu na naszą wyprawę sportową nie wpuścili, jak zwykle, właśnie w niedzielę, od samego rana najczarniejszych ścieków fabrycznych.

Łódki były szybko złożone, spuszczone na wodę, a szybko jeszcze zaniósł ich wesoło skaczące fale Rawy przy oklaskach publiczności i wzdów z okien przyległych domów, do siostrzyczki Rawy, Brynicy. Na ramionach obu siostrzyczek wylądowały łódki pod Radochą do „Czarnej Przemysy”, „czarnej” naprawdę jak zawsze, bo widocznie w Sosnowcu i w Będzinie naszej wzmianki w gazecie nie czytano, albo nie lubią tam sportu wioślarskiego.

W godzinę po wyjeździe z Szopienic dwaj nasi wioślarze z nad Rawy stanęli na miejscu zbiórki całego Klubu w Mysłowicach.

Po lewym brzegu Czarnej Przemysy, u podnóża góry Mysłowickiej z przed bram starożytności Piastowskiego już w roku 1921-ym pierwszy składak śląski: „Szczupak”, jeszcze pod opieką oficera z „Apo”, odbył swoją pierwszą jazdę sportową z Mysłowic do Małego Chelmu. Następnie często „Szczupak” odbywał tą podróż: Przemysza w dół, ładując to pod Brzezinka, to pod Bieruniem, aż w roku 22-im już na wodach Polski „Szczupak” radośnie pomknął ku Wiśle. Odwiedził „Szczupak” także i Solę zieloną i Skawę bystrą i Dunajec dziękując i Ustronia, dalej przez Kraków, aż do Szczucina, wszystko w jedno- do trzydniowych wycieczkach.

Samotne swoje jazdy odbywał tak aż do roku 24-go, kiedy mu przybyły dwie siostry: „Elma” i „Mewa”. Z nimi też połączył się w jedną rodzinę, która stworzyła pierwszy śląski klub wioślarski i przyjęła nazwę: „Hellas”, aby uczcić ołczyznie wszelakiej gimnastyki i sportu, starą Grecję.

P. P. K. S. „Hellas” mnożył się szybko w następnych latach. W roku bieżącym dopiero, mając ponad 20 członków i 15 łódek, zapowiedział uroczyste otwarcie sezonu wioślarskiego. Pierwsza i ostatnia jazda w roku „Hellas” odbywała zawsze, rozpoczynając ją tradycyjnie na owiej łące między Modrzczowem a Mysłowicami. Tak i tym razem zdobywcy Rawy tu się łączyli z macierzystym klubem, a po pożegnaniu się z tłumem przybyłych znajomych i przyjaciół sportu wioślarskiego, który zapełnił brzeg i most Modrzczowski, rozpoczęli swą tegoroczną pierwszą jazdę.

Do startu stanęło tylko 7 łódek, kierowanych przez najdzielniejszych zahartowanych sportowców. Nie bardzo sprzyjała pogoda, słońko przymrużyło oczy, czarne chmury groziły deszczem a wietrzyk chłodny szczypał trochę w miękką skórę mniej odpornych członków klubu, przybyłych bez składaków. Niektórzy kryli się też za parawan „zając i obowiązków”. Odjechały mimo to o godzinie w pół do 11-ej w dobrym humorze „Mewa” i „Nina”, „Albatros” i „Delfin”, „Buk” i „Słazak” a na ostatku „Frelka”, po drodze powitali pierwszą stoczną Śląskiej Floty Handlowej braci Sapoków i szczęśliwie dojechali koło 2-giej godz. do tradycyjnego portu w Małym Chelmie, gdzie na godzinę przystanęli dla odpoczynku i spożycia posiłku w postaci „butersznitów”, kawy z termosu, zupy po połowemu, kiełbisek na zimno i ciepło.

Już gotowaliśmy się do dalszej jazdy, kiedy zawitała do nas dwójka nowicjuszków-gości, którzy przez zimę sami zbudowali sobie łódki-składak i na własną rękę o godzinę później z Mysłowic za nami puścili się w drogę, aż na miejscu spoczynku dopadli. Z radości spotkania zapomnieli o niebezpieczeństwach dróg wodnych i dostali się nieszczęśliwie przed galar węglowy, których tam mnóstwo leżało przy brzegu z niebezpiecznie podniesionym nosem. Ostry prąd wody przycisnął ich łódkę pod galar a tylko błyskawiczne ujęcie sytuacji oszczędziło im większego nieszczęścia; chwycili się bowiem galary, opuszczając łódź tonącą. Ta w międzyczasie „przeturlała” się z pod galary i została przez klubowego kierownika sportowego za pomocą jego łódki przycięnięta do brzegu i wyratowana.

Ten mały wypadek, który łatwo mógłby mieć gorszy przebieg, niech będzie nauką, że nowicjusze nie powinni wogóle sami jechać, lecz przyłączyć się do starszych sportowców, by wykorzystać ich doświadczenie i wskazówki. Właśnie, nim ci dwaj wjechali, starszy członek klubu miał odczyt teoretyczny o możliwości takiego wypadku dla innych nowicjuszy-członków, którzy razem z klubem wjechali. Ci to naocześnie się przekonali, że ich mentor nie przesadzał, że właśnie ta ilustracja literalnie potwierdziła jego słowa.

Ze względu na wypadek klub zaniechał zakończenia planowanej jazdy do Bierunia; rozebrano składaki, które furmanka odesłano na dworzec Wielki Chelm. dokąd po wycieczce nowoprzybyłych gości wszyscy pospieszyli na pociąg celem powrotu do ognisk domowych.

W następną niedzielę, 1 maja i w Święto Narodowe, 3 maja, klub zamierza odbyć drogę z Goczałkowic do Krakowa w dwóch odcinkach. Bliższe szczegóły omówione będą w środe, dn. 27 bm., wieczorem od 8-ej godz. w kawiarni „Astorja” w Katowicach przy zwykłej tygodniowej schładzce, na którą zaprasza się wszystkich członków i sympatyków.

Adres klubu „Hellas” Szopienice, skrytka 7, tel. 34.

ZE ZWIĄZKU POLSKICH ZWIĄZKÓW SPORTOWYCH.

Holenderski Komitet Olimpijski nadesłał oficjalne zaproszenie na Igrzyska Olimpijskie w Amsterdamie, które odbędą się w okresie od 28 lipca do 12 sierpnia 1928 pod adresem Polskiego Komitetu Olimpijskiego, który w odpowiedzi zgłosił udział Polski w tychże Igrzyskach. Oddzielnie od właściwych igrzysk odbędą się zawody olimpijskie piłki nożnej, których termin ustalono na koniec maja 1928.

Delegat Polski do Międzynarodowego Kom. Olimpijskiego ks. Kazimierz Lubomirski bawił przez tydzień w Amsterdamie, aby na miejscu zapoznać się z przygotowaniem i poczynić starania o pozyskanie odpowiednich kwatery dla polskich zawodników Członkowie Holenderskiego Kom. Olimpijskiego przyjęli go jak najżyczliwiej, ułatwili mu też nawiązanie stosunków na miejscu. Wbrew wiadomościom, jakie pojawiły się w prasie sportowej, Polska należy do krajów, które najwcześniej czynią przygotowania w Amsterdamie. Dotychczas bawili tam tylko Niemcy, Szwedzi i Szwajcarzy. Niemcy liczą na wysłanie około 400 zawodników na Olimpiadę, a dla ich ulokowania wynajęli niewielki zakład kąpielowy w okolicy Amsterdamu Szwedzi postanowili również ulokować się na wsi. Ks. Lubomirski zwiędził lotnisko Bloemendaal, położone w odległości 20 minut jazdy koleją od Amsterdamu gdzie upatrzył willę o kilkunastu pokojach stojącą wśród debowego lasu, połączoną z restaura-

cją, która można by wynająć dla zawodników polskich w okresie igrzysk piłki nożnej. Za mieszkanie ze śniadaniem i kolacją żądają 5,50 florenów holenderskich dziennie. Co do jej wynajęcia postanowiono porozumieć się z władzami piłkarskimi.

Natomiast co do kwatery dla zawodników polskich w czasie głównych igrzysk olimpijskich zaproponował ks. Lubomirski wynajęcie budynku szkolnego, który stoi w odległości zaledwie 5 minut drogi od stadionu w polu. W budynku tym urządziłoby się kwatery i sypialnie, zaś kuchnię, przeprowadzoną dla zawodników przez kucharza sprowadzonego z Polski, w specjalnym namiocie, obok gmachu szkoły.

Budowa stadionu znajduje się dopiero w stadium początkowym, wznosi się on na moczarowej równinie pod miastem, przyczem jak dotychczas stosunki komunikacyjne nie są zadawalające, gdyż jedynym sposobem dostania się z miasta do stadionu są tramwaje, które niewatpliwie w czasie samych igrzysk nie wystarczą. Z tego też powodu należy się starać o kwatery jaknajbliższe.

Olimpijskie zawody jeździeckie odbędą się w odległości 30 km. od Amsterdamu.

Polskim attache olimpijskim mianowano rtm. kawalerji holenderskiej i b. sekretarza Holenderskiego Kom. Olimpijskiego p. Vesterouen van Meeteren, licząc na jego znajomość lokalnych stosunków w Holandji.

Program radiowy

na niedzielę 1 maja 1927 r.

Warszawa 1111 m.
12.00 Komunikat lotniczo-meteorologiczny.
13.45 „Nowy dochód w małym gospodarstwie”.
14.10 „Kukurudza — koński ząb i ich uprawa”.
14.35 „Najważniejsze wiadomości i wskazania dla rolników”.
15.00 Transmisja koncertu z Filharmonji.
17.00—17.25 Program dla dzieci.
17.30 Koncert.
18.40—19.00 Rozmaitości.
19.00—19.25 „Pogląd ogólny na czasy Jagiellońskie”.
19.30—19.55 „Podróże”, wygłosił prof. Tadeusz Radziński.
19.55—20.20 1-szy odczyt z cyklu „O wyborze zawodu”.
20.30 Koncert wieczorny.
22.30 Transmisja muzyki tanecznej.
Kraków. 1111 m.
15—18.40 Transmisja z Warszawy.
18.40—19 Rozmaitości.
19—19.25 Odczyt.
19.30—19.55 Odczyt „Ewolucja ducha u Słowackiego i Bergsona”.
20.30 Koncert Beethovenowski.

Poznań. 270,3 m.
9.30 Transmisja uroczystości otwarcia Międzynarodowego Targu Poznańskiego.
13.00 Odczyt.
13.30 Odczyt.
15—17. Transmisja z Warszawy.
17.30—18.45 Koncert chóru „Harmonia”.
19—19.25 Odczyt.
19.25—35 Komunikaty.
19.35—20 Odczyt.
20.30 Transmisja z Warszawy.

Wrocław. 322,6 m.
12.00 Muzyka kameralna.
16.00—17.30 Koncert.
20.00 Wesoły wieczór.
22.15—24.00 Muzyka taneczna.

Mediolan. 322,8 m.
10.30—11.15 Koncert religijny.
16.15—17.15 Koncert.
20.30 Koncert kwintetu.
22.45—23.00 Jazzband.

Praha. 348,9 m.
17.00 Muzyka taneczna.
19.00 Koncert chóru.

Londyn. 361,4 m.
15.30 Koncert popularny.
21.20 Kwintet „Trout”.

Bezpłatna poradnia prawna „Polonia” udziela abonentom porad osobistych w Katowicach, ul. Sobieskiego 11 pokój 52-53 w poniedziałki, środy, czwartki i piątki od godziny 9 do 17 bez przerwy za okazaniem kwitu abonamentowego

Mykítőwi z Orzesza. Nie mogliśmy skorzystać z korespondencji pańskiej, bowiem nie zaznaczył pan, w której miejscowości odbyła się walka z kłusownikami. Prosimy o dalsze korespondencje.

W. G. Bieruni Stary. Ze sprawami takimi, jakie Pan porusza w Swej korespondencji, należy zwrócić się do Kurji Biskupiej.

P. J. L. Lubecko. Artykuł p. t. „Ładny kwiatek urzędnika” nie nadaje się na łamy prasy, gdyż dyskredytuje nasze władze. Jeśli rzecz odpowiada prawdzie, należy wnieść ją raz jeszcze do Inspektoratu Poczt i Telegrafów do Urzędu Wojewódzkiego.

P. F. D.—L. Wierszyk b. staby tak pod względem treści, jak i formy. W koszu.

P. M. K. S. Doroszewicz był rosyjskim pisarzem. „Ali” — pseudonim polskiego literata.

W. B. Jeden nieczłonek. Anonimów nie publikujemy. W koszu.

Mojev. Tychy. Jeśli p. Waliczek, wiceprezes kółka Z. O. K. Z. przywłaszcza sobie nieprawnie funkcje prezesa, sprawę należy, za łatwiej raczej na posiedzeniu zarządu, niż na łamach prasy.

P. Marcie C. w Król. Hucie. Objawy, które Pani opisuje, mogą mieć podłożo w zaburzeniach sercowych, miażdżycy żył, lub czemś podobnym i wymagają gruntownego zbadania przez wytrawnego lekarza, do którego należy zwrócić się bez dłuższej zwłoki.

P. Pr. Lyski. Przysługiwało panu wniesienie odwołania od orzeczenia kom. lekarskiej do Inwalidzkiej Komisji Odwoławczej przy D. O. K. Nr. V. w Krakowie. Z powodu niewniesienia tegoż w przepisowym terminie orzeczenie kom. lekarskiej stało się prawomocne. O ile choroba pańska się pogorszyła, może pan wnieść wniosek do P. K. U. w Pszczynie o ponowne badanie lekarskie.

P. L. B. Katowice II. Wartość przedstawia 15 proc. od przerachowanej sumy. Jedynie jeżeli należyłości te powstały z poprzednich umów, innych jak działów spadkowych, spłat czynszu dzierżawnego, alimentów, rent utrzymania, zapisów ostatniej woli i innych, można w drodze sądowej żądać całej sumy, jaka przy przerachowaniu wynika.

P. Og. K. Plegrzymowice. Żądanie 450 rentenmarek jest nieprawidłowe i o zapłaceniu ich nie może być mowy.

P. J. Cz. Żory. Bank Górnośląski Handlowy znajduje się w likwidacji i po bliższe informacje radzimy się zwrócić do p. Nowakowskiego przy ul. Młyńskiej. Wkłady w sprawach ubezpieczeniowych jeszcze nie zostały ukończone. Nie zachodzi obawa, aby już użyczone wpłacone składki jako przepadły.

P. Winc. K. Chropaczów. 1) 8.500 mkp. przedstawia wartość obecną 10 proc. od sumy 106 zł. to jest 10,62 zł. 2) Może zaraz wypłacić. 3) Do każdej instytucji bankowej. 4) Poprawki nie ma i czy wogóle wjdzie w życie? 5) Górnośląski Bank Handlowy jest w likwidacji i po bliższe informacje można się zwrócić do p. Nowakowskiego w Katowicach przy ul. Młyńskiej. 6) Odsetki zaległe za czas od dnia 31 grudnia 1924 r. a nieprzepracowane przerachowuje się tak samo, jak kapitał i dolicza się do kapitału, odsetki zaś należne za czas od dnia 1 stycznia 1925 r. oblicza się od przerachowanego w ten sposób kapitału.

P. Franciszkowi F. w Tarn. Górach. Nie pamiętamy. Musiałby Pan pofatygować się sam do redakcji i przyczerć rocznik „Polonii” z roku zeszłego.

P. St. Kr. w Żarkach. Należy zwrócić się z dokumentem szacunkowym do Powiatowej Komendy Uzupełnień przy Starostwie w Zawierciu.

P. Jan H. Łędziny. O ile Pan zamieszkuje na Śląsku, należy zwrócić się do Spółki Brackiej w Tarnowskich Górach oraz do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Król. Hucie, zaś o ile Pan mieszka poza Województwem Śląskim, należy się zwrócić do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej w Warszawie.

P. I. K. 3 1. 19. Król. Huta. Sprawa ta dotychczas załatwiona nie została. Być może, że przy ostatecznym rozliczeniu się Rządu Polskiego z niemieckim zostanie uregulowana. Polecamy tymczasem zwrócić się z tą sprawą do Powiatowej Komendy Uzupełnień w Król. Hucie.

- Lipsk. 365,8 m.
8.30—9.00 Koncert na organach.
12.00—13.00 Kwartet smyczkowy.
20.15 Chóry.
22.30—23.30 Muzyka taneczna.
- Stuttgart. 379,7 m.
20.00 Wieczór rozmaitości.
- Brno. 441,2 m.
10.00 Koncert.
17.00 Koncert.
18.00 Audycja niemiecka.
19.00 Koncert.
21.00 Koncert orkiestry wojskowej.
22.00 Transmisja wspólna dla Pragi.
- Berlin. 483,9 m.
9.00 Nabożeństwo poranne.
11.00—12.10 Koncert.
16.30—18.00 Koncert popołudniowy.
22.30—24.30 Muzyka taneczna.
- Budapeszt. 555,6 m.
12.00 Koncert orkiestry symfonicznej.
21.10 Muzyka cygańska.
23.00 Jazzband z hotelu Ritz.
- Wiedeń. 517,2 m.
11.00 Koncert.
16.00 Koncert.
20.00 Koncert.

PIĘCI
RADYKALNIE USUWA
OD 20 LAT ZNANY
KREM
LANOL
DO NABYCIA W SZEDZIE

Tegoroczny Międzynarodowy Targ w Poznaniu

ROZPOCZYNA SIĘ DZISIAJ A TRWA do 8-go bm.

Pod znakiem ciągłego rozwoju działają od lat siedmiu Targi Poznańskie, pozostając w ścisłej łączności z całokształtem zagadnień gospodarczych kraju. Dzięki swej organizacji, tak i prowadzonej celowo pracy, Międzynarodowe Targi w Poznaniu zdołały utrwalić swoje pozycje w sferach przemysłowo-handlowych. Podejmując najdonioślejszą zasadę gospodarczą, zasadę harmonizowania podaży i popytu Targi Poznańskie obrazują w jednym miejscu i czasie dorobek naszego kraju, dają dokładny przegląd jego twórczości, informują i informują, stwarzają poniekąd nową prezentację, nowy wykładnik sił gospodarczych. Trzeba wiedzieć, że pierwsze Targi w Polsce powstały w Poznaniu. Działalność Targów Poznańskich w latach pierwszych miała charakter wybitnie informacyjny, a jeśli chodzi o stosunki nasze, przedstawiają nadzwyczaj doniosłe znaczenie. W pierwszym czasie Targi Poznańskie zapoznawały poszczególne dziedziny z ich charakterem i sytuacją gospodarczą, tworząc przytem oś główną, około której zaczynają się rozwijać i rósł rozwój gospodarcze całego kraju, zmierzając ku zcałkowaniu sił produkcyjnych i wprowadzeniu ich w jednolity sprawnie funkcjonujący organizm.

Targi Poznańskie, znacząc postępy swego rozwoju z roku na rok, weszły przed trzema laty w cały kompleks nowych warunków i zadań, wynikających z prowadzonych organizacyjnych wysiłków — stały się instytucją o charakterze międzynarodowym, i na tem polu nie poprzestając na skutecznych zabiegach, są jedyną instytucją w Polsce, która w znacznym stopniu oddziałuje realnie na nasze życie gospodarcze. Śmiało dziś już można stwierdzić, że instytucja targowa w Poznaniu wrociła w nasz organizm gospodarczy i po przez tego działa skutecznie. Wystarczy zorientować się w bliższych danych.

Przed dwoma laty utworzony został przy Targach z inicjatywy Dyrekcji Wydział Zagraniczny. Działalność tego wydziału miała na celu głównie torowanie dróg naszej wytwórczości na rynki zagraniczne. Działalność tego wydziału, dział importowo-eksportowy w ciągu dwu lat wykazał także rezultaty, że nie sposób nie poświęcić mu szczególnej uwagi. W obecnym stadium swego rozwoju Targi Poznańskie rozporządzają już na rynkach zagranicznych w ważniejszych ośrodkach i centrach gospodarczych przeszło sto stałymi korespondentami i przedstawicielami. Ta droga, jak również za pośrednictwem instytucji gospodarczych zagranicy, przez nasze placówki zagraniczne Targi Poznańskie otrzymują dokładne informacje o zapotrzebowaniu dla naszego przemysłu i handlu a przez selekcję informacji, przez obieranie celowe dogodnych arterii gospodarczo-handlowych w odniesieniu do interesów naszych przemysłowców i kupców stwarzają realne podstawy naszej ekspansji gospodarczej. Poza to Wydział Zagraniczny rozporządza informacjami, szybkimi, pochodzącymi z pierwszego źródła, które udzielane stale czynnikom zainteresowanym w kraju. Współpraca, jaka przytem wywiązuje się między przedstawicielami naszego przemysłu i handlu a zagranicą, podnosi znaczenie Targów Poznańskich. Jak dalece zakres pracy Wydział Zagraniczny sięga, dowodzą poniekąd zaledwie fakty. Dzięki informacjom Targów Poznańskich szereg poważnych przemysłowych firm w Polsce zdołało otrzymać szereg zamówień zagranicznych, sięgających bardzo znacznych sum. Transakcje te już zrealizowane. Warto poza to zauważyć, że dzięki zabiegom Targów udało zainteresować się naszym życiem gospodarczym i odległe kraje, jak np. Chiny, Persja, Brazylja, Australja; kraje te już obecnie wchodzą w łączność z naszymi przemysłowcami i kupcami.

Przechodząc do tegorocznego Międzynarodowego Targu, który rozpoczyna się dziś, pokrótce podajemy rezultaty dotychczasowych zgłoszeń. W Targu tym wezmą udział niemal wszystkie państwa europejskie. Francja zgłosiła oficjalny swój udział, tak samo Belgja, Szwajcaria, Włochy, dają wyraz gotowości uczestniczenia w Targu, Jugosławja, Grecja, Austria, Czechosłowacja, Rumunja, Turcja Bałtyckie, Skandynawskie, Persja, Tur-

cja. Brazylja biora udział w Targach bądź to bezpośrednio, bądź pośrednio. Z większości tych krajów przybędą na Targi wycieczki. Jeśli chodzi natomiast o przemysł krajowy, to będzie on reprezentowany w komplecie. W drodze ścisłego porozumienia Dyrekcja Targów uzyskała zapewnienie od wszystkich związków gospodarczych, izb rolniczych i handlowych, organizacji kupieckich, iż poza ich udziałem w Targach przybędą ze wszystkich stron kraju do Poznania wycieczki. Podczas Targów zorganizowane będą liczne zjazdy, pokazy rolnicze itp. Jak dalece na Targach będą wyczerpane reprezentacje wszelkich dziedzin naszego przemysłu i warsztatów pracy, dowodem jest, że przemysł średni i drobny, przemysł ludowy wystąpi z osobnym udziałem.

Stosunkowo dogodne konjunktury gospodarcze w bieżącym roku rokują Targowi dobre powodzenie, znacznie korzystniejsze, o ile chodzi o lata ubiegłe. Dyrekcja Targów zdając sobie sprawę z potrzeb wystawców, poczyniła szereg zarządzeń po ich myśli, czy to jeśli chodzi o ułatwienie im przeprowadzenia tranzakcji, czy to o celowo skierowanie ich zainteresowań w tym kierunku, który przedstawiałby dla nich realne korzyści. Konjunktury — śmiało można powiedzieć — na tegorocznym Targu są szczególnie dobre.

Międzynarodowe Targi Poznańskie, lecząc w nadzwyczaj ważnym punkcie węzłowo-komunikacyjnym, będąc rzeczywistym pomostem pomiędzy zachodem a wschodem, już z tego samego tytułu predestynowane są do odegrania bardzo wybitnej roli w tym kierunku. Dziś już można twierdzić, że Międzynarodowy Targ w Poznaniu będzie największym w wielkim promieniu na wschód od Lipska.

Z powyższego wynika, że Targi Poznańskie mają wszelkie warunki, by nie tylko utrwały w dalszym stopniu swoją pozycję międzynarodową, lecz by co najważniejsze, torowały polskiemu życiu gospodarczemu trwałe i niezawodne drogi ekspansji. Doceniając to w całej pełni Niemcy, które nieraz zabiegają u Targów o informacje. Stan obecny stosunków polsko-niemieckich raz jeszcze pozwoli wykazać na przykładzie Targów Poznańskich, iż nie Polsce, a Niemcom może zależeć tylko na zmianie orientacji gospodarczej wobec nas. Czynniki międzynarodowe mają w Polsce doskonały teren, do zrealizowania tego, czego im potrzeba, dla celów produkcji

a nawet bezpośredniej konsumpcji. Po temu służy Targi Poznańskie. Ich istnienie nie odłącza się sprzecznie z naszym życiem gospodarczym oraz całym aparatem polskiej polityki gospodarczo-handlowej.

Wiadomości gospodarcze.

PODWYŻKA CEN ŻELAZA W ŚWIELE FAKTÓW I CYFR.

Życie gospodarcze wszystkich krajów i czasów wytworzyło zasadę, że w chwilach korzystnego rozwoju, to jest konjunktury, ceny podnoszą się, gdy natomiast w okresach depresji gospodarczej lub kryzysu obniżają się one same przez się. Jakkolwiek zasada ta w Polsce wciąż jeszcze uważana jest za niesprawiedliwą, nie możemy odmówić jej słuszności. Każdy przeczorny kupiec musi sobie stworzyć wtedy, gdy konjunktura mu na to pozwala, rezerwy na pokrycie przyszłych strat. Winno to dotyczyć również polskiego hutnictwa, przeciw któremu ostatnio p. Minister Przemysłu i Handlu wszczął z powodu nowych cen żelaza ostrą kampanję. Tylko, że zarzut wykorzystania konjunktury nie opiera się w tym wypadku na realnych podstawach, a zupełnie nie może być mowy o zyskach, pozwalających na tworzenie rezerw.

Podwyżka cen żelaza bowiem spowodowana została w pierwszym rzędzie poważnym wzrostem wszystkich komponentów kalkulacyjnych. Jedynie dzięki temu, że podrożenie czynników kalkulacyjnych przypada na minione miesiące, nie może sobie opinia publiczna faktu tego dostatecznie uświadomić. Ale trudno hutnictwu polskiemu robić zarzut, iż nie dostosowało natychmiast cen swych wyrobów do cen surowców i robocizny. Jest raczej zasługa, iż w ten sposób polski przemysł hutniczy wspomagał usiłowania stabilizacyjne Rządu. Nie jest w tej chwili celem naszym wyczerpujące omówienie materiału cyfrowego, ilustrującego wyższe koszty produkcji, dość wspomnieć, że n. p. złom żelazny podrożał o 100 proc., wszystkie zaś inne czynniki kalkulacyjne prawie o 20—50 proc.

Jeśli się doda, że obecny stan światowego rynku żelaznego, a przedewszystkiem obecny poziom cen światowych powodował musi przy wszelkich transakcjach eksportowych poważne straty, uznać trzeba, iż i hutnictwo polskie za przykładem innych krajów musi zdążyć do wyrównania wynikłych stąd strat nieco korzystniejszą ceną wewnętrzną.

Eksportować bowiem huty polskie muszą tak ze względu na toczące się rokowania z Kartelem Stalowym i związana z tem kwestją kwoty udziałowej, jak i z konieczności utrzymania sobie przynajmniej w części do-

tychczasowych rynków zbytu. Przed polskim przemysłem hutniczym stoją jeszcze dalsze zadania, których przeprowadzenie napotyka na trudności w pierwszym rzędzie z powodów finansowych. Współczesny rozwój techniki zmusza przedsiębiorstwa przemysłowe wszystkich krajów, jeśli chcą one konkurować lub dorównać przemysłowi zagranicznemu, do zastosowania najnowszych metod produkcji i najnowszych urządzeń wytwórczych. Dlatego też i przemysł polski, który pod tym względem stoi na szarym końcu, pomyśleć musi o racjonalizowaniu swej produkcji i przeprowadzeniu poważniejszych inwestycji. Jest rzeczą jasną, że nawet przy obecnej cenie syndykalckiej zyski z fabrykacji nie dostarczą dostatecznych funduszy na ten cel, albowiem jednakże chyba zupełnie godziwym, by produkcja pozwoliła przynajmniej na racjonalne amortyzowanie pożyczek, zaciągniętych na pierwsze prace około racjonalizowania przemysłu hutniczego.

OBNIŻENIE STOPY PROCENTOWEJ W ANGLJI.

Rynek pieniężny wobec obniżenia oficjalnej stopy procentowej obniżył dyskont prywatny 3 i trzy czwarte — 3,75 proc. Dopiero w następnym tygodniu ukaże się, czy te zarządzenia się utrzymają. Bank Anglii powiększył wprawdzie w ostatnich trzech tygodniach zapasy złota o 3 miliony funtów, a stosunek rezerwy banknotowej do zobowiązań podniósł się na 29,1 proc., jednakże z drugiej strony kruszczone pokrycie dla państwowych Currencies banknotów i banknotów Banku Anglii wynosi tylko 37 1/2 proc., podczas gdy normalne pokrycie ma wynosić 40 proc. Przytem należy jeszcze uwzględnić stanowisko Ameryki. Obecne stawki londyńskie w porównaniu z Nowym Jorkiem nie pozostawiają żadnej marży i należy się liczyć z wycofaniem amerykańskich kapitałów, chyba, że Ameryka sama zdecydowana jest na obniżenie stopy procentowej.

GIELDY PIENIĘŻNE.

Warszawa, 30 4. (wł. k.) Dolar Stanów Zjednoczonych 8,92, sprzedaż 8,94, kupno 8,90. Całe zapotrzebowanie pokrył Bank Polski. Rubel złoty 4,60, Złoty w zlocie 172,30, Z pożyczek państwowych mocniejsza była 5 proc. premjowa dolarowa. Akcje mocniejsze.

Warszawa, 30 4. (PAT.) Papiery państwowe. 5 proc. pożyczka konwers. 67,00, pożyczka dolarowa 54,00—54,25—54,10, pożyczka kolejowa 103, 8 proc. listy zastawne Banku Gospodarstwa Krajowego 92, 8 proc. listy zastawne Państwa, Banku Rolnego 92.

Warszawa, 30 4. (PAT.) Akcje. Bank Dyskont. 131,50, Bank Handlowy 8,90—9,00, Bank Polski 156,00—153,25—153,75, Bank Zachodni 5,05—5,10, Bank Sp. Zarobkowych 96,50—97,00, Bank Zjedn. Ziem Polskich 4,15—4,25, Kijewski 93,50—95,00, Brown Boveri 3,35, Siła i Światło 115, Czersk 0,95—0,96.

Berlin, 30 4. (PAT.) Dewizy wschodnie. Wyplaty na Warszawę 46,98—47,22, na Katowice i Poznań 46,98—47,22, na Bukareszt 2,655—2,685, na Rygę 81,025—81,425, na Kowno 41,495—41,705, Na Rewel 1,114—1,120, złoty 46,81—47,29.

GIELDY TOWAROWE. ZBOŻE.

Berlin, 30 4. (PAT.) Giełda zbożowa. Pszenica 292—295, żyto 269—272, jęczmień 227—253, jęczmień pastewny 203—215, owies 228—236, kukurydza 188—190, mąka pszenna 36—37,50, mąka żytnia 35,50—37,00.

Odpowiedzialny redaktor: Stanisław Nogaj Katowice.

Od 30 lat apteka W. Borowskiego w Warszawie wyrabia pigułki przeczyszczające, uznane jako najsukcesyjniejsze, wśród krajowych i zagranicznych. Pigułki te były wyrabiane pod nazwą „REFORMACKIE” lecz od lat kilku apteka p. Borowskiego wyrabia te same pigułki pod nazwą „Pigułki PRZECZYSZCZAJĄCE” apt. W. Borowskiego. Cieszą się one bezwzględny zaufaniem cierpiących na obstrukcję, gdyż działają niezwykle skutecznie i łagodnie.

Plutos

światowej sławy czekolada w tabliczkach wykwintna i pożywna.

NOTOWANIA DEWIZ z dnia 30. IV. 1927 r.

DEWIZY	Stopy dysk.	Parytet w zł.	Notow. za	w Warszawie		Katowice	Gdańsku	Berlinie	Londynie	Nowym Jorku	Paryżu	Pradze	Zurychu	Wiedniu
				Sprzedaz	Kupno									
Warszawa	8 1/2	—	100 zł.	—	—	—	—	—	43.50	—	—	—	58.12 1/2	—
Katowice	8 1/2	—	100 zł.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gdańsk	6 1/2	113	100 Gd. zł.	—	—	—	—	81.98	—	—	—	—	—	—
Berlin	6	123.45	1 R. M.	—	—	—	—	—	20.49 1/4	23.70—	5.25	—	123.22—	—
Belgia	6 1/2	100	100 fr. b.	—	—	—	—	58.745	34.93 1/4	13.90 1/2	5 1/2	—	72.30—	—
Bukareszt	6	100	100 l.	—	—	—	—	—	775.—	—	10	—	3.26 1/2	—
Budapeszt	7	105.01	100.000 k. w.	—	—	—	—	73.62	27.85	—	—	—	90.65—	—
Holandja	3 1/2	208.31	100 gd. h.	358.90	357.10	—	—	169.09	12.13 1/4	40.01 1/2	1.021—	—	203.02 1/2	—
Kopenhaga	5	138.88	100 k. d.	—	—	—	—	112.76	18.21—	26.67 1/2	0.81	—	—	—
Londyn	4 1/2	25.22	1 £	43.56	43.34	—	—	20.522	—	4.85 3/4	124.02—	—	138.68 3/4	—
Nowy-Jork	3 1/2	5.18	1 \$	8.95	8.91	—	—	4.2245	4.85 3/4	—	25.55—	—	25.25 3/4	—
Paryż	6	100	100 fr. fr.	35.12	34.94	—	—	16.55	124.01	3.91 3/4	—	—	5.19 7/8	—
Praga	6	105.01	100 c. czesk.	26.56	26.44	—	—	12.517	164.—	—	75.00	—	20.36 1/2	—
Wizym	7	100	100 l.	47.67	47.43	—	—	22.405	91.50	5.30 1/4	—	—	15.40—	—
Szwajcaria	3 1/2	100	100 fr. szw.	172.51	171.64	—	—	81.235	25.25 3/4	19.23 1/2	—	—	27.58 3/4	—
Stockholm	4	138.88	100 k. szw.	—	—	—	—	112.94	18.16 1/4	26.75—	—	—	139.10—	—
Wiedeń	7 1/2	105.01	100 szyl.	—	—	—	—	59.48	34.51	—	—	—	73.18 3/4	—

*) Stopy procentowa Federal Reserve Bank. **) Ustalono przez Bank Śląski Banque de Silésie.

Najlepsze Pulsa do pielęgnacji zębów

Malarze
mają melada klopoty z doprowadz. rak i ubrania do porządku, ale przy pomocy „Mydła Kollontay z pralką” uda im się to sprawnie i szybko.

Mydło Kollontay z pralką

Jedyny wytwórca: **Erich A. Kollontay**, Fabryka Chemiczna Katowice-Brynów Górny Śląsk.

NAJLEPSZA ULTRAMARYNA DO BIELIZNY I WAPNA

KOLORYT

Salvator PLASTER

NI SZCZY BRODAWKI, ZGRUBIENIA SKÓRY

ODCISKI

Ładnie wycisnąć!

WYRÓB I SKŁAD GŁÓWNY
ANTON W. BOROWSKI
WARSZAWA
AL. POLSKIEJ 59

Wapno, Cement, Gips,
Trzcinę sufitową, Rury kamionkowe-cementowe
Cegły szamotowe, Płyty piekarskie (Radeburg)
Płyty terrakotowe i ścienne,
Licówki, Płyty cementowe
i Klinkiery żelazne,

Robert Striel, Katowice

Biurowo i Składowa Wo 463
przy ul. Mickiewicza 19. Telefon 2192

ODCISKI
ZGRUBIENIA SKÓRY
BRODAWKI

LEWA BE BÓLU: BĘGOWA

KLAWIOL

FABRYKA CHEMICZNO-FABRYCZNA
KOWALSKI
WARSZAWA

Farbiarnia i chem, zakłady czyszczenia CURT MULLER.

Filja:

Katowice, ul. Warszawska 3.	Pszczyna, Nowy-Targ 3.
Mysłowice, ul. Pszczyńska 1.	Rybnik, ul. Sobieskiego 20.
Zalesze, ul. Mickiewicza 17	Mikołów, ul. Krakowska.
Kró. Huta, ul. Wolności 26	Siemianowice, ul. Bytomska 7.
Wiekie Hajduki, ul. Kościelna 14.	Farn. Góry, ul. Dworcowa 11
Szopienice, ul. Szosowa 1.	

KW13

Zegary stojące

stale na składzie około 25 sztuk, w oprawie drzewnej w wszystkich kolor. drzewnych Bim-Bam od 250 zł

Mechanizm do zegarów stojących, masywny, mosiężny, Rep. od 150 zł

Zapłata może nastąpić w ratach. Dostawa bezpłatna do domu. Zegary salonowe 72 cm dług. szkieł w otoku mosiężnym 14 dni chodzące 70 zł

Zegarki kieszonkowe
metalowe od 8 zł
srebrne 800 stemplowane 6rub. od 30 zł

Zegarki brzoletkowe
srebrne 800 stemplowane od 20 zł
złote 585 stemplowane od 40 zł

Obrazki złote stempl. 335-585-750 900 masywne (niepuste) najnowszy fason kulkowy Znane niskie ceny! Grawerowanie gratis!

Nakrycia alpakowe.
Przekonajcie się o gatunkach i cenach.

Wilhelm Scholz, Szarlej
tel. 46 zegarmistrz-jubiler tel. 64

Gramafony

szafkowe
czekowe
krętarowe
i inne

Płyty gramofonowe najn. utwory mandoliny, lutnie, skrzypiec, czela, cytry, harmonijki ustne i ręczne, lampki kieszonkowe i baterje.

Aparaty radiowe oraz części
poleca po cenach hurtownych

Allegro-Werke
Tel. 1461 Katowice Teatralna 12

Jan Eichhorn - Katowice
ulica Poprzeczna 7 — Telefon 23-11.

Fabryka Kartonazy,
Księgarnia i Drukarnia.

Sh. Hunner Katowice
Górnicza 6 — Telefon 1124
założ. 1895 Kowalnia miedzi założ. 1895

Wykonuje wszelkie rury z miedzi i żelaza zwłaszcza gięte i ciągnięte fasony, rury do ogrzewania, kotły do rozmaitych celów, kotły do kąpieli, parowe aparaty do gotowania, aparaty destylacyjne, miechy, piece kąpielowe. Krem 1784

Spawanie autogeniczne wszelkich metali.

Jan Budniok
Biurowo obrębny prywatnego.
KATOWICE, ulica Sobieskiego 26
załatwia Krem 1754

wszelkie sprawy podatkowe, inwalidzkie wypadkowe, wojskowe, sądowe i wszelkie sprawy w zakresie zachodzące po takich cenach.

Kto chce się tanio zaopatrzyć
w konfekcję męską i dziecięcą, niech odwiedzi

TANI SKLEP
Nieruchomości Konfekcji męskiej i dziecięcej

JOZEF ALTMAN
Katowice, ulica Wojewódzka nr. 24.
Dojście tunelem od kawiarni Victoria.

Obrączki ślubne

prima wykonanie 1080

Najlepsze precyzyjne zegarki, złote i srebrne
Prima zegary domowe i salonowe
Towary złote i srebrne: puławy - nakrycia stołowe i t. d.

Emil Stiller * Jubiler
Katowice, ulica 3-go maja 36.

Ryszard Hoffmüller
Katowice, ul. 3-go Maja 11

Skład zegarów i towaru z złota.
Reparatury.

Telefon 2470 Krem. 4031

Każda oszczędna gospodyni
kupi dziś tylko

Kawa słodowa Prymasa

która w dobroci nie ustępuje zagranic. wyrobem a jest 25% tańsza

Kto kupuje kawę „Prymasa” przyczynia się do zmniejszenia bezrobocia na Śląsku

Kawa „Prymasa” jest do nabycia w każdym interesie spożywczym.

SZKŁO-KRYSTAŁY

HOLDT & COSS
WŁ. H. HOLDT

PODARKI

KATOWICE UL. 3 MAJA 26
TOWARY SKÓRZANE
PERFUMERIA

S. f. Eleganto
Pierwszorządna Pracownia Krawiecka

wykonuje roboty damskie i męskie okrycia z własnych i powierzonych materj. po cenach przystępnych

Roboty wykonuje solidnie.

Dla urzędników państwowych specjalna zniżka.

Zakład Krawiecki
Król. Huta CH, APPELBAUM Sobieskiego 19

Licytacja!

W poniedziałek, dnia 2-go maja o godz. 10 przed południem będę sprzedawał w Katowicach przy ul. Moniuszki 4, II prawo dobrowolnie, najwięcej dającym za gotówkę

kompl. sypialne
składającą się: Bo 1776 z 3 części: szafy z lustrem, 2 łóżek z matercami, umywalki z marmur. i lustrem, 2 szafek i 2 krzesel; 1 lustro salonowe, 1 szafa na ubrania, 1 dywan 3x4 m, 1 żyrandol, stojak na kwiaty, aparat fotograficzny, 1 wózek dla dzieci i inne.

Obejrzeć można 1/4 godziny poprzednio.

Sasarek,
komornik sądowy w Katowicach.

OGŁOSZENIE.

W tut. rejestrze handlowym Oddział A pod Nr. 382 zapisana dotąd firma „Józef Kwasiogroch, zakłady górnicze i produkcja górniczo-hutnicza, Mysłowice” — została w dniu dzisiejszym z tegoż rejestru wykreślona. — Mysłowice, dnia 14 kwietnia 1927 r.

Sąd Powiatowy.

2 K. 4/27.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Nieruchomość położona w Kosztowach i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Kosztowy tom X wykaz Nr. 209, podwórze z budynkami, łąka, łąka i pastwisko o powierzchni 1.44,12 ha i 4.31 talarów czystego dochodu, jako podstawy podatku gruntowego i 72 marki złotych wartości użytkowej budynków — matrykuła art. 320 Nr. katastru budynkowego 100 na imię górnika Pawła Szyji i żony jego Marii rodz. Kuczińska z Kosztów, do równych praw i części zostanie dnia 10 czerwca 1927 r. o godzinie 10-tej do południa wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój Nr. 29. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 5 kwietnia 1927 r. — Mysłowice, dnia 19 kwietnia 1927.

Sąd Powiatowy.

2 K. 6/27.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Nieruchomość położona w Mysłowicach i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Mysłowice a) Mysłowice tom XVI wykaz L. 543 — podwórze z budynkami o powierzchni 10.85 arów i 3601 marek złotych wartości użytku budynkowego, matrykuła art. 1139 Nr. 682 katastru budynkowego. b) Mysłowice tom XVI, wykaz L. 544 — podwórze z budynkami, o powierzchni 6.60 arów i 3153 marek złotych wartości użytku budynkowego. Matrykuła art. 1140, Nr. 681 katastru budynkowego, na imię kupca Kazimierza Kazonia w Mysłowicach, zostanie dnia 30 czerwca 1927 r. o godzinie 10-tej przed południem wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój Nr. 29. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 12 kwietnia 1927 r. — Mysłowice, dnia 22 kwietnia 1927 r.

Sąd Powiatowy.

I. i G. Grünpeter

Koźmierzki

marki „Universal”

sztuka zł 1.50

Prosimy bardzo oglądać naszą wystawę przy ulicy św. Jana Nr. 11.

Świetna egzystencja!

Skład żelaza we większym mieście Górnego Śląska jest zaraz do sprzedania za gotówkę, ponieważ właściciel zakłada przedsiębiorstwo fabryczne. Oferty pod „Egzystencja” do Polonji w Król. Huc.

Jedna z większych hut poszukuje

inżyniera

z paroletnią praktyką, obznajmionego dokładnie z masowym wyrobem przedmiotów kutych i szlancowanych.

Oferty prosimy składać do Polonji w Katowicach pod „Bo 1675”.

Konkurs na posady inżynierów.

Dyrekcja Kolei Państwowych w Katowicach przyjmie do służby kolejowej kilku dyplomowanych inżynierów budowy dróg i mostów, oraz kilku dyplomowanych inżynierów mechanicznych.

Podania o przyjęcie można wnosić do dnia 15 go maja br. Do podań należy dołączyć dokument urodzenia, świadectwo moralności, poświadczenie obywatelstwa polskiego, dyplom inżynierski oraz świadectwa z dotychczasowych zajęć.

Przyjęcie nastąpi w charakterze pracownika kontraktowego z poborami według umowy.

Podania nienależycie udokumentowane nie będą rozpatrywane.

Licytacja przymusowa.

W poniedziałek, dnia 2 maja br. o godz. 12-tej w poł. będę sprzedawał w Katowicach przy ulicy... w komercie sądowej następujące przedmioty:

1 szafa na ubrania,
1 toaletę damską z lustrem (zamięte szkieł)

publicznie najwięcej dającym za gotówkę. Oglądać można ćwierć godz. przed rozpoczęciem licytacji.

Grupa,
komornik sądowy w Katowicach.

WAGA Wozowa

na 7500 kg z przesuwnikiem, z aparatem do stemplowania tania do sprzedania.

Breżski i Pazdierski
Fabryka Wag Katowice ulica Wandy 54.

NARATY
i ZA GOTÓWKĘ OKRYCIA DAMSKIE MANUFAKTURE

POLECA

GRAJCAR

SOSNOWIEC
MORCZYSÓWA 157B 555
1041 100000
STALYH KALEJANTOM
BEZ ZALICZKI

Thurek
Bytom (Beuthen) Bahnhofstr. 41.
Krem 1653

nie wyszła jednak na dobre utworom literackim Świętochowskiego. Odebrała im lekkość i samodzielność. Była kulą ołowianą, przywiązana do skrzydeł motyla. Podobnie, jak przewaga intelektualizmu pozbawiła te utwory rumieńca żywych uczuć.

Z pośród gatunków literackich najchętniej uprawiał Świętochowski dramat. Wrodzona werwa dialektyczna kusiła go do posłużenia się formą dialogu. Niestety — nie ustrzegł się Świętochowski zasadniczego w tym względzie niebezpieczeństwa. Dialog, będący we właściwym dramacie środkiem do celu, u niego stanie się sam dla siebie celem. Stąd też wszystkie dramaty Świętochowskiego o żywym dialogu (przypominającym świetne dialogi O. Wilde'a), gdzie słowa ścierają się ze słowami, niczem florety na szermierczej sali, tryskając bon - motami dowcipów, połyskując klejnotami paradoksów — mimo wszystko dramatami nie są. Nie umie bowiem Świętochowski stwarzać żywych, indywidualnych bohaterów, zastępując ich stale powtarzającym się typem mózgowca-rezoneru wyczerpującego się w rozmowaniu, a będącego w gruncie rzeczy odbiciem indywidualności samego autora. O uczuciach w dramatach Świętochowskiego mówi się nieraz dużo i pięknie, ale bezpośredniego wyrazu tych uczuć nie widzimy wcale. Świętochowski, tak łatwo przenikający mózgi, nie potrafi wczuć się w serca ludzkie, nie umie w swych bohaterów tchnąć ognia wielkich, tragicznych namiętności. Porywająca wymowa uczucia została tu zastąpiona mniej lub więcej patetyczną retoryką. Stąd też dramaty Świętochowskiego płoną, ale tylko zimnym blaskiem licznych klejnotów stylu, jednak nie grzeją, nie rozpalają żarem prawdziwych, żywych uczuć. Wieje z nich chłód panującego nad odruchami serca, rozumem. Niedarmo jeden z bohaterów Świętochowskiego (Bolesław z „Nie winnych”) wyraźnie się przechwala: „Zacząłem brać lekcje u rozumu, który mi nie pozwalał romansować z uczuciami”. Mówiąc zaś o swoim stanie duchowym po rozjeździe się z ukochaną żoną, tak go charakteryzuje: „Ludzie mojego losu albo pod jego wpływem warjują, albo nabierają hartu. Zostać z rozpacz jakimiś zmartwiałym fakirem miłości, któremu we włosach bez jego wiedzy słowiki mogłyby gniazda związać, zmienić się w chodzący nagrobek własnego życia — to nie wesoły finał; bardzo więc rad jestem, że tylko — oziębłem”.

Pozytywizm, będący między innymi reakcją przeciw jednostronnej uczuciowej wybujałości romantyzmu sam popadł w jednostronność przeciwnego rodzaju przez wyeliminowanie pierwiastku uczuciowego. I to się na pozytywizmie, jak wszelka jednostronność, zemścić musiało. Zemściło się to również na Świętochowskim. I właśnie tam, gdzie się Świętochowski odważył od tej zasady odstąpić, tam się najbardziej zbliżył do prawdy życia i najgłębiej w dusze ludzkie sięgnął. Mam tu na myśli takie opowieści, jak „Chawa Rubin”, „Karl Krug”, „Damian Capenko” i t. p. opowieści o ludziach pustych, o pokrzywdzonych nędzarzach, wydziedziczonych przez los biedakach, siły swoje w krwawej walce o byt ścierających.

W opowieściach tych chłodny infellektualista przemienił się na chwilę we współczującego oredownika ludzkiej niedoli. Szkoda, że znakomity pisarz nie poszedł dalej tą drogą. Zyskałby sobie nie tylko podziw dla piękności swego stylu, nie tylko szacunek dla swych mądrych promiśli, ale i miłość za uczucie, któreby z jego piśm promieniało. Tylko bowiem za miłość miłością się płaci!

—xox—

Chesterton.

—oOo—

G. K. Chesterton, który w czwartek wieczorem przyjechał do Warszawy, należy obok Bernarda Shawa, R. Kiplinga, H. S. Wellsa do najświetniejszych przedstawicieli dzisiejszej literatury angielskiej.

Chesterton urodził się w r. 1874. Pierwszą książkę wydał w r. 1900. Twórczość jego jest obfita i różnorodna. Największy jej dział stanowią zbiory drobnych szkiców, w których w sposób obrazowy i żywy, stylem lekkim i błyskotliwym poddawane są dyskusji najważniejsze zagadnienia życia kulturalnego i wszelkie kierunki umysłowe współczesności. Tytuły tych zbiorów są bardzo oryginalne. „Obrońca”, „Heretycy”, „Zwazywszy wszystko”, „Ogromne drobniaki”, „Alarmy i dywersje”, „Mieszanka z ludzi”, „Pożytki rozmaitości”, „Gusty przeciwko modom”. Istnieją dwie antologie tych szkiców, pod tyt.: „Szyling za moje myśli” i „Błyszcząca kołata”.

Druza grupa piśm Chestertona to dzieła, w których pozytywizm i wyczerpująco przedstawia swoją filozoficzno-religijną chrześcijańską postawę wobec życia: „Ortodoksja”, „Wieczysty człowiek”, „Kościoł Katolicki i nawrócenie”.

Kwestjom społecznym poświęcone są książki: „W czem zło świata?”, „Zabobon rozvodu”, „Eugenika i inne zło rzeczy” (tytuły te charakteryzują stanowisko Chestertona wobec kwestyj rozvodu i eugenizmu „Program zdrowego życia”).

W czasie wojny ogłosił Chesterton książkę, p. t.: „Barbarzyństwo Berlina”, a potem książkę „Zbrodnie Anglii” (gdzie jako nieszczęście polityki angielskiej

przedstawił wszystkie zbliżenia z Prusami i ustępstwa dla nich). (Tu publicystyka polityczna doprowadziła go do nowego rozważenia całej historii Anglii i ogłoszenia o niej bardzo oryginalnego dzieła: „Krótka historia Anglii”).

Innym rodzajem twórczości Chestertona jest krytyka literacka i artystyczna. Ogłosił wiele studiów o różnych pisarzach i malarzach. Najznakomitsze z nich to monografia Dickensa i książka o Wattisie.

Przy tem wszystkim jest Chesterton poetą — i to świetnym.

Jego poemat „Ballada o białym koniu” i zbiory liryk „Szalony rycerz”, „Poezje 1915 r.”, „Wino, woda i śpiew”, „Ballada o św. Barbarze i inne wiersze”, „Pani siedmiu mieczów” — to książki do najwyższych dzieł poezji współczesnej zaliczane, nawet przez tych, którzy walczą z Chestertonem, jako ideologiem.

Napisał także wiele powieści, w których propaguje swoją filozofję, życiową. „Napoleon z Notting Hill”, „Człowiek, który był Czwartkiem”, „Kula i krzyż”, „Żywy człowiek”, „Latająca gospoda”, „Opowiadania naciągnięte”, „Powrót Don Kiszota” — oto ich tytuły.

Jest także kilka tomów chestertonowskich powiastek detektywistycznych (ich pisanie jest jego rozrywką): skupione one są przeważnie dookoła postaci księdza Browna, filozoficznego katolickiego Sherlocka Holmesa.

Przy tak wielkiej działalności literackiej jest Chesterton jeszcze dziennikarzem (obecnie redaguje własne pismo „G. K.'s Weekly” i prowadzi tygodniowy feljton w „Illustrated London News”). Ma też czas i na długie podróże: do Irlandji, Palestyny, Ameryki. Z podróży tych powstają zwykle książki: „Wrażenia irlandzkie”, „Nowa Jerozolima”, „Co widziałem w Ameryce?”. Może i polską podróż dostarczy mu materiału do książki.

Na język polski tłumaczono powieści „Napoleon z Notting Hill” i „Człowieka, który był Czwartkiem” (pod zmienionym tytułem „Delegat Anarchistów”).

W przygotowaniu kilka nowych przekładów.

Wysokie swoje miejsce w piśmiennictwie zdobył Chesterton przedewszystkiem polemicznymi studjami o współczesnych kierunkach kulturalnych, w których stoi na stanowisku chrześcijańskim. Z biegiem czasu określiło się ono ściślej, skłaniając Chestertona do przejścia z anglikanizmu na katolicyzm (1922). W dziedzinie społecznej jest Chesterton wrogiem zarówno socjalizmu, jak kapitalizmu a przedewszystkiem trustów i wszelkiego industrialnego zmechanizowania życia. Ideałem jego jest drobna własność, drobne przedsiębiorstwo, drobny handel. Głosząc poglądy nie efektowne dalekie od nowinkarskich oryginalności, świetnym stylem nadaje im blask i świeżość sensacji, to też choć od wielu lat nie istotnego w zapatrywaniach swoich nie zmienił, ma tu i ówdzie opinię paradoksy. W rzeczywistości paradoks jest dla niego tylko środkiem literackim, za którego pomocą wyraża odwieczne nieraz prawdy. Jednym z „paradoksów” Chestertona jest Polska, w którą wierzył wówczas, kiedy nie wierzył w nią w Anglii prawie nikt z tak zwanych „poważnych ludzi”.

Przyjmując Chestertona, Polska przyjmuje wielkiego, dawnego i stałego przyjaciela. Chesterton zamierza zabawić w Polsce około 5 tygodni. Chce zwiedzić Poznań, Kraków, Lwów i Wilno. W Warszawie i Krakowie wygłosi odczyt p. t.: „Anglia i Polska — podobieństwo i różnica”.

—:—

Kronika literacka i artystyczna.

— Przed sprowadzeniem zwłok Słowackiego.

Krakowski komitet sprowadzenia zwłok Juliusza Słowackiego wypowiedział się za datą 25 czerwca, jako najodpowiedniejszym terminem uroczystości w Krakowie. Ułożono już program pochodu żałobnego z dworca na Wawel:

Wagon ze zwłokami wieszczą zatrzyma się na wiadukcie kolejowym przy ul. Lubicz, skąd trumna zostanie spuszczone na jezdnię. Po sprowadzeniu trumny na dół, zostanie ona ustawiona na wysokim rydwanie, poczem pochód żałobny ruszy ulicami: Lubicz, Basztowa, Sławkowska i Ryńkiem wzdłuż linii A—B. Przy kościele Marjackim nastąpi pobłogosławienie szczątków wieszczą, poczem senior poetów polskich, Miriam wygłosi przemówienie z pod pomnika Mickiewicza. Koło odwachy na Rynku Głównym wojsko odda honory, poczem pochód ruszy ulicami św. Anny i Straszewskiego, obejście Wawel i od strony kościoła Bernardynów wędzie na wzgórze zamkowe. W bazylice metropolitarnej nastąpi przyjęcie trumny przez duchowieństwo, poczem zostaną wygłoszone przemówienia i odprawione modły żałobne.

— Odczyt Balmonta o Kasproviczu.

23 kwietnia odbył się odczyt znakomitego poety rosyjskiego. Konstantego Balmonta. „O Kasproviczu”. Odczyt swój poprzedził wygłoszeniem po rosyjsku wiersza p. t. „Warszawa”, napisanego, jak oświadczył przed godziną. Cały odczyt został wygłoszony w języku polskim.

Duch narodu — zaznaczył m. in. Balmont — odbija się w twórczości wieszczów. Wieszczem wyzwolonej Polski jest Kasprovicz, rycerz niezłomny wolnej Polski. Jak ujął jednym słowem twórczość Kasprovicza — zastanawia się poeta. — Słowa takie, jak bunt, walka, prostota, nie wystarczają. Prelegent zatrzymuje się najdłużej na „Księdze Ubogich”. Tam dzwiczą struny najbardziej mu bliskie, struny, które możnaby nazwać ogólnie słowiańskimi. Balmont przechodzi do porównania dwóch pokrewnych języków: polskiego i rosyjskiego. Porównuje rozległość niejako stopowa języka rosyjskiego i wartość, dynamikę — polskiego. Balmont następnie ilustruje ową bliskość i współzależność strun ogólnosłowiańskich przekładami własnymi wyjątków z poezji Kasprovicza. Słowami szczerego żalu i miłości żegna w końcu Balmont zmarłego poetę, którego grób, zdaniem jego, wianien stać się miejscem pielgrzymki wszystkich, od wielkich do małych, których to szczególnie rozumiał i ukochał Kasprovicz.

— Występ „Echa” krakowskiego w Wiedniu.

23 kwietnia odbył się w Wiedniu w wielkiej sali Koncerthausu koncert krakowskiego Towarzystwa Śpiewackiego

„Echa”. Sukces artystyczny koncertu był wyjątkowy. Publiczność wiedeńska oklaskiwała burzliwie pieśni polskie, w Wiedniu przeważnie nieznaną. Dziś w południe złożyli artyści polscy wieniec u stóp pomnika Beethovena, Następnie odbyły się koncerty „Echa” w Bratisławie, następnie w Betnie Morawskim i w Morawskiej Ostrawie.

— Nowa powieść Jana Wiktora.

W najbliższym czasie ukaże się nowa powieść świętego autora Burka, Jana Wiktora p. t. „Zwyczajne miasto”. Zapowiedź tej powieści w prasie wywołała ogromne zainteresowanie wśród sfer czytelnicy i w świecie literackim, gdyż w ramach sensacyjnej fabuły, rozwijającej się w filmowym tempie, porusza najgłębsze zagadnienia polskiej współczesności.

— „Goetepobleme” Wukadinovica.

W Niemczech pojawiło się niedawno dzieło znakomitego uczonego prof. Uniwersytetu Krakowskiego Dr. Spiro Wukadinovica p. t. Goetepobleme, które tłumaczy obecnie na język polski J. E. Płomiński

— Wyspiański na scenie Helsingforskiej.

Teatr Narodowy w Helsingforsie ma wystawić w sezonie jesienim „Warszawiankę” oraz „Sędziów” Wyspiańskiego, w tłumaczeniu p. Jana Weinsteina, attache poselstwa polskiego w Helsingforsie.

— Zgon weterana sceny krakowskiej.

27 kwietnia r. b. zmarł w 74-ym roku życia emeryt sceny krakowskiej Sobiesław Bystrzyński, który pod pseudonimem Sobiesław w występował przeszło 30 lat w teatrze krakowskim. Z s. p. Sobiesławem schodzi do grobu jeden z najstarszych i najzasłuższych artystów teatru krakowskiego i wogóle polskiego. Zaczął on swą karierę artystyczną za dyrekcji Koźmiana w Starym Teatrze. W otoczeniu artystów tej miary, co Rapacki, Frenkiel Żelazowski, Ruszkowski, Modrzejewska i inni od razu wybił się na pierwszy plan jako amant w repertuarze zarówno polskich, jak i obcych autorów dramatycznych.

— Battistini wstępuje do klasztoru?

Donoszą ze Stuttgartu, że słynny baryton Mattia Battistini powziął podobno zamiar spędzenia reszty swego życia w klasztorze. Dnia 2-go maja ma on dać ostatni koncert w Stuttgarcie.

— Przyznanie nagrody artystycznej m. st. Warszawy.

Na posiedzeniu sądu konkursowego nagrody artystycznej m. st. Warszawy w dniu 22 kwietnia przyznano nagrodę artystyczną m. st. Warszawy w wysokości 15 tys. zł. p. Apoloniuszowi Kędziarskiemu.

— Otwarcie Międzynarodowej Wystawy Grafiki we Florencji.

24 kwietnia odbył się we Florencji wernisaż Międzynarodowej Wystawy Grafiki. Otwarcia dokonał ks. Bergamo. W wystawie reprezentowane są wszystkie kraje europejskie, St. Zjednoczone Am. Półn., Chiny i Japonia. Szereg krajów urządziło nadto sekcje retrospektywne.

Sekcja polska, choć jest rozmierami mniejsza od innych wzbudziła duże zainteresowanie wśród publiczności i krytyki, która zalicza ją do najbardziej interesujących na wystawie. Zwracają szczególną uwagę dzieła Skoczylasa i niektórych jego uczniów, poczem Wasowicza i Cieślowskiego. Szczere zachwyty krytyki artystycznej wzbudzają dzieła prof. Wyczółkowskiego, którym poświęcono całą salę.

—:—

Nowe książki.

(W rubryce tej omawiamy tylko książki nadesłane do redakcji „Polonii”).

Stanisław Jachowicz, „Wiersze i bajki”. Zebrała i wstępem poprzedziła Stefania Posadzowa. (Biblioteka Wychowania Przedszkolnego, zeszyt VII i VIII. Nakład Księg. św. Wojciecha. Poznań—Warszawa—Wilno—Lublin.

Zasłużona pisarka i wychowawczyni we wstępie stara się naprawić krzywdy zlekceważonemu przyjacielowi dzieci: „Zarzucają — powiada — Jachowiczowi to, co jest największą jego zaletą”. „Jachowicz kształci z talentem niezrównanym moralne instynkty dziecka, przebywa w raju dziecięcym, w krainie poezji, szczęścia i niewinności, przemawiając językiem, który w tym raju obowiązuje. Przemawia do nich na tematy aktualne. Z rzadką umiejętnością potrafi obudzić zainteresowanie w małych słuchaczach”. Słowem — jest to rehabilitacja płodnego bajkopisarza. Niedługo naucejnejna macezka wdzięczna będzie wydawcom za podanie w świeżej szacie zgórą trzystu bajeczek i wierszyków religijnych, moralnych i przyrodniczych.

Ks. dr. Jan Ciemiński, „Poznanie i kształcenie charakteru”. Część I. Część II. Wydanie drugie, przejrzane i poprawione przez autora. Nakład Księg. św. Wojciecha. Poznań—Warszawa—Wilno—Lublin. 1927.

Cenne dzieło dwutomowe, które nie powinno ująć uwagi wychowawców i publicystów.

Autor daje naprzód szczegółowy rozbiór charakteru, a następnie wskazuje podstawy jego kształcenia oraz pewne rady praktyczne. Z oceny roli rozumu i uczucia wysnuwa wniosek względem naprawy charakteru polskiego, opierającego się przeważnie na uczuciu. Dwa wielkie czynniki kształcą charakter: miłość i religia. Im tedy autor poświęca przeważnie drugą część dzieła. Ale w pewnym znaczeniu religia też jest miłością i dlatego autor gani przesadny formalizm religijny, zaniedbujący istotną treść nauki Chrystusowej i pomijający konieczność kształcenia typu katolika w czynie. W dziale praktycznym omawia wybór książek do czytania, ćwiczenia duchowe i cielesne, wartości modlitwy do wyrobienia charakteru i inne.

Posiłkując się opinią wybitnych znawców duszy ludzkiej, autor stara się wnieść gmach charakteru na niewzruszonej podwalinie religii chrześcijańskiej. Religijny i patriotyczny duch książki nadaje jej szczególną wartość i wyróżnia od obcych racjonalistycznych piśm psychologów, niezających ani charakteru polskiego, ani umiających duszy jako istności odrębnej od ciała.

Gdy ukazała się ta książka w pierwszym wydaniu, Piotr Chmielowski, znany historyk literatury i wychowawca tak się o niej wyraził:

„Ma ona pod względem publicystycznym wielkie i niezaprzeczone zalety: zapał, porywający czytelnika, rozległość widoków, doniosłość spraw, jakie w niej przychodzą pod rozwagę, rozum jasny, złączony z gorącym sercem, zarówno w przedstawianiu naszych wad narodowych, jako też w podawaniu wskazówek mających na celu ich wykorzenienie”.

—oOo—

ZDZISŁAW WYŹNIKIEWICZ, magister praw.

Ubezpieczenie pracowników umysłowych na Górnym Śląsku.

(Dokoliczenie).

O ile chodzi o udział w opłacaniu składek, to projekt kieruje się względami socjalnymi i zamiast dotychczasowego podziału składki 1/2 na pracodawcę i 1/2 na ubezpieczonego rozróżnia aż 4 wypadki: 1) gdy pracownik nie otrzymuje nic za swą pracę ewent. dostaje tylko wolne utrzymanie lub 60 zł miesięcznie — składkę ubezpieczeniową opłaca z własnych funduszy — pracodawca w całości.

2) gdy pracownik otrzymuje wynagrodzenie w granicach od 60 do 400 zł miesięcznie — pracodawca płaci 3/5, zaś pracownik 2/5 składki.

3) gdy pracownik otrzymuje wynagrodzenie w granicach od 400 do 800 zł miesięcznie — pracodawca i ubezpieczony płacą po połowie składki, wreszcie

4) gdy pracownik otrzymuje wynagrodzenie ponad 800 zł miesięcznie — pracodawca płaci 2/5, zaś pracownik 3/5 składki.

Wysokość składek na pokrycie świadczeń na wypadek braku pracy wynosi 2 proc., zaś na pokrycie świadczeń emerytalnych 8 proc. od zarobku. Razem więc 10 proc. Obecnie składka z tytułu tych ubezpieczeń wynosi około 8 proc. zarobków.

Projekt rozróżnia świadczenia na wypadek braku pracy: świadczenia emerytalne. Do nich zalicza: 1) zasiłek w razie braku pracy, 2) opłatę składek za ubezpieczenie na wypadek choroby ubezpieczonych, pozostających bez pracy, 3) zapomogę na podróż.

Okres wyczekiwania dla wszystkich tych świadczeń wynosi 6 miesięcy. Do dalszych: 1) rentę inwalidzką, 2) rentę starczą, 3) pomoc lekarską dla ubezpieczonego, 4) rentę wdowią lub wdowca, 5) rentę sierocą, 6) jednorazową odprawę dla ubezpieczonego, wdowy, sieroty lub rodziców ubezpieczonego. Z wyjątkiem jednorazowej odprawy — okres wyczekiwania dla uzyskania tych świadczeń wynosi w regule 60 miesięcy składkowych, jest więc o połowę mniejszy od obecnie obowiązującego czasokresu wyczekiwania, wynoszącego aż 120 miesięcy składkowych.

Do świadczeń na wypadek braku pracy ma prawo ubezpieczony, o ile: 1) jest zdolny do pracy, 2) pozostaje nieprzerwanie bez pracy, nie mogąc znaleźć odpowiedniego zajęcia, przyczem za nieodpowiednie zajęcie projekt uważa takie, za które wynagrodzenie jest niższe lub warunki pracy są gorsze, niż stosowane ogólnie w miejscu nowego zatrudnienia lub też jeżeli ono jest w przedsiębiorstwie, objętem strejkami lub lokautem — wreszcie po 3) w sposób przepisany zgłosił swoje roszczenie.

Również przy obliczaniu zasiłku z powodu braku pracy przemawiają motywy socjalne. Zasiłki z powodu braku pracy oblicza się od podstawowej płacy przeciętnej z ostatnich 6 miesięcy składkowych. Składa się on z zasiłku zasadniczego i zasiłku rodzinnego. Zasiłek zasadniczy wynosi dla samotnych 30 proc., zaś dla utrzymujących rodzinę 40 proc. podstawowy wymiaru zasiłku. Zasiłek rodzinny wynosi 10 proc. zasiłku zasadniczego za każdego niezarobkującego a pozostającego na utrzymaniu ubezpieczonego członka jego rodziny, z tem jednak zastrzeżeniem, że cały zasiłek nie może przekraczać podstawowego wymiaru. Zasiłek nie może być mniejszy, niż 30 złotych miesięcznie. — Przykład:

Przy wynagr. 300,— zł mies.
Płaca podstawowa 300 zł.

	Zasiłek zasadniczy	Zasiłek rodzinny	Razem
dla bezrobotnego samotnego	90,— zł	—	90,— zł
dla żonatego bez dzieci	120,— zł	30,— zł	150,— zł
dla żonatego z 3 dziećmi	120,— zł	120,— zł	240,— zł

Zasiłek z powodu braku pracy wypłaca Zakład przez 6 miesięcy, licząc od dnia utraty zatrudnienia.

Warunki dla uzyskania renty inwalidzkiej w myśl projektu są takie same, jak i obecnie, t. j. również wymagana jest 50 proc. niezdolność do pracy zawodowej. Natomiast innych warunków wymaga projekt dla uzyskania renty starości. Gdy obecnie zasadniczym wymogiem dla uzyskania tej renty jest osiągnięcie 65 roku życia, obecnie projekt zasadniczo wymaga dla uzyskania renty starości ukończenia tego wieku, lecz w pewnych wypadkach dopuszcza odchylenie od tej zasady: — i tak ubezpieczony płci męskiej może uzyskać rentę starości już po ukończeniu 60 roku życia, jeżeli tylko przeżył 480 miesięcy składkowych a ubezpieczona płci żeńskiej już nawet po ukończeniu 55 roku życia, jeżeli przeżyła 420 miesięcy składkowych.

Warunki dla uzyskania renty wdowiej i sieroczej są w projekcie mniej więcej te same, co dotychczas. Jeżeli chodzi o rentę sierocą, to projekt wprowadza dalsze udogodnienia, przyznając ją aż do 24 roku, jeżeli sierota studjuje i bez ograniczenia wieku, jeżeli jest inwalida.

W dalszym ciągu projekt nanowo wprowadza pomoc leczniczą niezależnie od ew. renty na koszt Za-

kładu dla ubezpieczonego, który po wyczerpaniu okresu zasiłkowego z kasy chorych — jest nadal chory.

Wreszcie projekt przewiduje cały szereg jednorazowych odpraw dla ubezpieczonego, wdowy, sieroty i rodziców ubezpieczonego, czem znacznie różni się na korzyść od obecnego Ustawodawstwa.

Renta inwalidzka starcza składa się z kwoty zasadniczej i kwoty wzrostu. Kwota zasadnicza wynosi 40 proc. podstawy wymiaru świadczeń — kwota wzrostu 16 proc. podstawy wymiaru za każdy dalszy miesiąc po 120 miesiącach składkowych. W żadnym wypadku renta inwalidzka ew. renta starości nie może wynosić mniej niż 50 zł. miesięcznie. Oprócz tego projekt przewiduje dodatek dla bezradnych, t. j. dla takich rencistów, którzy z powodu swego stanu zdrowia stale wymagają pomocy drugiej osoby. Dodatek ten wynosi różnicę między pobieraną rentą a podstawą jej wymiaru. Na każde dziecko projekt przewiduje dodatek w wysokości 1/10 kwoty zasadniczej, z tem, że cała renta nie może przekroczyć podstawy wymiaru. Renta wdowia wynosi w myśl projektu 3/5, sieroty niepełnej 1/5, sieroty zupełnej 2/3 renty inwalidzkiej ewent. starczej.

Należy nadmienić, że podstawą wymiaru świadczeń jest przeciętna płaca podstawowa wszystkich miesięcy składkowych, podlegających zaliczeniu do ubezpieczenia.

	renta inwalidzka	wdowia	sieroca	niepełna
zarobek najniż.	700,— zł	60,— zł	700,— zł	60,— zł
zarobek najwyż.	700,— zł	60,— zł	700,— zł	60,— zł
po 10 latach	288,—	50,—	172,—	30,—
po 20 latach	432,—	50,—	260,—	30,—
po 30 latach	576,—	50,—	345,—	30,—
po 40 latach	700,—	60,—	420,—	36,—

Renta przy przeciętnym zarobku 400,— zł mies., a więc renta przeciętna wynosić będzie:

	Renta inwalidzka	Renta wdowia	Renta sieroty niepeł.
po 10 latach	160,— zł	96,— zł	32,— zł
po 20 latach	240,— zł	144,— zł	48,— zł
po 30 latach	320,— zł	192,— zł	64,— zł
po 40 latach	400,— zł	240,— zł	80,— zł

Następnie należałoby wspomnieć o zarysowanych przez projekt organach ubezpieczeniowych. Są nimi Zakłady Ubezpieczenia Pracowników Umysłowych, obejmujące jedno lub kilka Województw i Związek Zakładów Ubezpieczenia Pracowników umysłowych w Warszawie, do którego należy polityka ubezpieczeniowa, nadawanie kierunku Zakładom co do lecznictwa, lokaty funduszy, sposobu rozliczeń i t. d.

Organizacja tych instytucji jest oparta na zasa-

dach pełnego samorządu. Szczególnie konsekwentnie przeprowadzona jest ta zasada w stosunku do Zakładów, gdzie wszystkie urzędy pochodzą z wyborów, jedynie prezesa i wiceprezesa mianuje Minister Pracy i Opieki Społecznej, ale i to jedynie z pośród 4 kandydatów, przedstawionych mu przez Radę Zakładu, więc właściwie również ma miejsce wybór — również wybór dyrektora Zakładu i matematyka wymaga zatwierdzenia Ministra. Skład organów tem się różni od dotychczasowego stanu, że gdy obecnie pracodawcy i ubezpieczeni wchodzi do organów w stosunku 1/2 do 1/2, to obecnie ubezpieczeni obsadzają 2/3 miejsc, zaś pracodawcy 1/3. Organami tymi są: Rada, Zarząd, Komisja Rewizyjna i Komisja Rentowa.

Wreszcie różniłyby się od dotychczasowego stanu sposób załatwiania ważniejszych czynności administracyjnych, jak przyznawanie rent, wdrożenie leczenia i t. d. Gdy obecnie załatwiają te czynności urzędnicy Zakładu — projekt przewiduje, że funkcje te winna załatwiać Komisja Rentowa, składająca się z dyrektora Zakładu, jako przewodniczącego, 2 przedstawicieli ubezpieczonych i 1 przedstawiciela pracodawców. W Komisji obowiązuje jednomyślność, a gdy jej niema — sprawę oddaje się Zarządowi.

IV.

Porównując przedstawione powyżej projekty, będą przechodził kolejno i ogólnie charakteryzował te działy, co do których zachodzą w projekcie różnice.

Przedewszystkiem świadczenia w projekcie Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej są o wiele korzystniejsze, niż w projekcie Śląskim zarówno co do wysokości świadczeń, gdzie ten stosunek wymierza się, jak 1 do 3, do utrudnień w utracie praw nabytych, do możliwości wznowienia utraconych praw, do zakresu osób, mających prawo korzystania ze świadczeń — projekt Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej kroczy na pierwszym planie.

W systemie zbudowania taryfy świadczeniowej projekt Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej bardziej zbliża się do systemów prywatnych towarzystw ubezpieczeniowych, zaś projekt Rady Wojewódzkiej odwrotnie jest bardziej socjalny. Gdy według projektu Ministerstwa wysokość renty w znacznym stopniu mierzy się wysokością i ilością opłaconych składek tak, że wyższy urzędnik, opłacający droższe składki, z biegiem lat uzyskuje rentę stosowaną do swego stanowiska społecznego, to według projektu Rady Wojewódzkiej zasada ta „Summa cuique tribuere” jest w mniejszym stopniu uwzględniona. Jak powyższa tabliczka wykazuje, różnica między rentą pracownika wysoko opłacającego a rentą pracownika nisko opłacającego jest znacznie mniejsza, niż między ich składkami. Wynika z tego, że pracownicy wysoko opłacający muszą płacić za podwyższenie rent dla pracowników nisko opłacających.

Powodami, które skłoniły Radę Wojewódzką do takiego a nie innego unormowania sprawy, była bezwzględnie chęć zapewnienia pracownikom, opłacającym niskie składki, minimum egzystencji, a z drugiej strony jak najniższego ukształtowania składek, aby w ten sposób nie obciążać zbytnio produkcji, szczególnie w okresie przesilenia gospodarczego. Ktoś musiał być więc koźłem ofiarnym, — jako takiego, wybrała Rada Wojewódzka pracownika, opłacającego wysokie składki. —

Dlatego też składki do ubezpieczenia w projekcie Rady Wojewódzkiej są o blisko 30 proc. niższe, niż w projekcie Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

Jakkolwiek więc składki w projekcie Ministerstwa są blisko 30 proc. wyższe, to jednak muszą wyrazić obawę, czy wystarczą na pokrycie tak wysokich i w tak bardzo szerokim zakresie ujętych świadczeń.

Już proste przeciwstawienie świadczeń i składek w projekcie Rady Wojewódzkiej i w projekcie Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej całkowicie uzasadnia te obawy: Jeżeli stosunek świadczeń przedstawia się jak 1 do 3, to przecież stosunek składek nie może się wyobrażać jak 1 do 1,3. Przypuściwszy nawet, że projekt przewiduje inny system pokrycia świadczeń, że obliczenia w projekcie Rady Wojewódzkiej są nieco przesadzane, to i tak obawy nasze pozostają realnymi.

Chociaż przy systemie taryfy świadczeniowej projekt jest mniej socjalny, mniej demokratyczny, niż projekt Rady Wojewódzkiej, zato odbija sobie to przy organizacji instytucji ubezpieczeniowych. Obsadę prawie że wszystkich organów zbiorowych tych instytucji stanowią w 2/3 ubezpieczeni, a tylko w 1/3 pracodawcy, podczas gdy w myśl projektu Rady Wojewódzkiej stosunek pracodawców do ubezpieczonych w organach przedstawia się jak 1/2 do 1/2. Natomiast przy określaniu zakresu ubezpieczonych projekt Ministerstwa znowuż jest mniej liberalny, gdyż do ubezpieczenia pracowników umysłowych nie poclaga tego personelu w sklepach, który nie posiada odpowiedniego cenzasu naukowego.

Należałoby tu również wskazać na kosztowność załatwiania ważniejszych spraw w Zakładach projektu Ministerstwa, gdzie sprawy te załatwia kolegialnie Komisja Rentowa, składająca się aż z 4-ch członków, na podstawie jednogłośnie uchw. W myśl projektu Rady Wojewódzkiej załatwiają te czynności urzędnicy Zakładu

„MJCIE WASZE ZĘBY TAK JAK WASZE RĘCE”

MYDŁO DO ZĘBÓW

IBBS

Jest niezbędne
Gdy TYLKO mydłem można unyć zęby tak jak mydłem można unyć ręce
Droższe środki nie zawierające mydła są :
bezskafeczne

Generalne Przedsiębiorstwo na polski Cech
L. KORYTKO & Cie
WARSZAWA
plac Dąbrowskiego 9.
tel 49-01
DARJO 43 RUE DE TRAVISE

**LOTNA BŁYTKAWICY
POZCHODZI SIĘ NOWINA!**

**SAMOCHODY
CHRYSLERA PRZYBYWAJĄ NA TARG!**

Jesli nie widział dotąd Chryslera—jesli nie siedział w nim jeszcze i nie trzymał w ręku jego kierownicy—przybawaj tedy natychmiast po otwarciu Targu na standy No. 437 i 439. Niektóre z Chryslerów sa ogromne i wspaniale. Niektóre mają kryte nadwozia—inne są otwarte. Lecz wszystkie są szybkie, bezpieczne, nisko osadzone, ciche a nadewszystko wyróżniają się przykuwającą wzrok wytwornością linii. Cały świat mówi o Chryslerach! Cała Polska przybawa na Targ by je obejrzeć!

**PRZYJDŹ I ZOBACZ JE
NA STOLSKACH 437 i 439!**

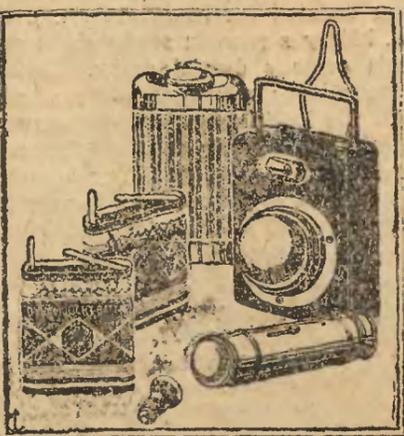
Wystawiamy na Targach Poznańskich w „Wieży Górnośląskiej” Nr. stoisk 437 i 439.

Profos

Najlepszy aparat do osuszania włosów.
Do nabycia w odnośnych składach.

Milijony ludzi używa tylko baterji i lałarek światowej sławy „**Daimon**”
Żadać wszednie!

Generalni zastępcy na zachodnią Małopolskę i Śląsk Bz 772
Bracia Feigenbaum
Hurtownia instrumentów muzycznych.
Kraków, **Melchiora 5.**
Wystawiamy na Targach Poznańskich w Pałacu głównym, parter.
Odsprzedawcom wysyłamy na żądanie cenniki.

Sidol

Najlepszy w świecie środek do czyszczenia metali, szyn, lustek, szkła i marmurów

„**Lodix**” wyborowa woskowo-teroen-lynowa pasta do obawia-
„**Sigella**” woskowa zaprawa do podłóg
„**Sirax**” proszek do szorowania.

Generalne zastępstwo na Górny Śląsk
Leonard Siegmund
Katowice, ulica 3-go Maja Nr. 23.

Zniżone ceny na RADJO!
Części i aparaty:

Sluchawki	12 80 Zł.
Sluchawki „Omega”	15 80 „
Kondensator obrotowy 500 cm.	7 90 „
Podstawka do amp	1 40 „ (x)
Odbiornik detektorowy bez detektora	7 90 „ (x)
Detektor z kryształem	1 30 „ (x)
Cewek Prinzip Ledionski 5000 dg	2 85 „ (x)
Gniazdo z 2 naśrubkami 4 m/m	0 15 „ (x)
Akumulatory	3 60 „

G. MAY, Rybnik Krem 1499
Dom specjalny dla elektrotechniki i Radio.
Na ceny oznaczone x dochodzi podatek 20%.

Karol Smolka
Rybnik (Woj. Śląsk.)
ul. Rudzka nr. 5. — Telef. 111.
Fabryka aparatów piwnych.
Przedsiębiorstwo instalacyjne.
Blacharstwo budowlane.
Najstarsze przedsiębiorstwo na miejscu.
Reparacje i instalacje wykonuje się po najniższych cenach

Pisz na maszynie

ROYAL

Najlepsza amerykańska maszyna do pisanja
Reprezentacja na Górny Śląsk
E. Braszczok i S-ka
Telefon 1949 Katowice Kościuszki 16
papier — przybory biurowe.

Światowej sławy wyroby
PHILIPS!

Lampki katodowe
„Miniwatt” (oszczędnościowe) niedoścignionej jakości i trwałości:
Lampki nadawcze
amatorskie dla krótkofalowców.
Głośniki bezrutowe
jedyne, mogące zadowolić najwybredniejsze ucho.
Próstowniki anodowe
dają czysty, równy prąd, żadnych szmerów, żadnych trzasków.
Próstowniki do ładowania akumulatorów
pracują zupełnie automatycznie, niezawodnie, oszczędnie.
Żadać we wszystkich magazynach sprzętu radiowego.

Wymieniamy przepalone lampy radiowe każdego typu.
Wieczorek i Richter
Katowice, Zamkowa L. 18. Telefon 1283.

Tapety

największe wstopy
w największym wyborze poleca

LLACHS
KATOWICE ul. STAWOWA 11 TEL. 24-05

Wiedziecie że pluskwy roznoszą zarazki
TYFUJU
i pamiętajcie, że tylko
FLY-TOX
łepi radykalnie
PLUSKWI I WZELKIE OWADY WRAZIE ZARODKAMI.
SPRZEDAŻ W SKŁADACH APTECZNYCH I FARMACJACH.
L. Korytko et Cie
WARSZAWA, PL. DĄBROWSKIEGO 9.

DUNLOP
to jednostka z którą się porównywa wszystkie inne opony

MADE IN ENGLAND

Pierwszy zakład wyprawy łózek na Śląsku

KATOWICE MAX NEUMANN KATOWICE
Założ. 1870. ulica 3-go Maja 17. Tel. 1893.

Gwarantowanie dwukrotne czyszczone **Pierze i Puch** do sprzedaży pojedynczej i funtach.

Gotowa pościel **Gotowa pościel**

Wspyy, bielizna, materace w najlepszym gatunku.
Watowane i wełniane kołdry w satyn., wełnian. i jedwabnem nakryciu.
KOŁDRY PUCHOWE z własnej pracowni, wyrobu maszynowego
Gwarantujemy 10 lat trwałości.

ZEITSCHRIFT

Czasopismo dla dodatkowych artykułów reklamowych przemysł dla opakowań i plakatów

Berlin S. W. 11. D.
Abonament kwartalny Mkn. 3,—
Ogłoszenia 0,15 Mkn za wiersz min. Numery okazuje 0,50 Mkn
Bezplatnie wskazuje się źródła zakupu. Bz 535

Każde pranie wielkie święto, kiedy
„Perfix“ do prania
wzięto!

Perfix

D. Czwiklitzer, Katowice, 3 Maja 18. Tel. 406.
Parowa fabryka mydła.

LOS Y
2-ej klasy Polskiej Państw. loterii kl.
są już do nabycia w słynnej ze swego szczęścia kolekturze
Śląskiego Banku Tranzytowego Sp. Akc.
KATOWICE, ul. JANA 11.
UWAGA: Losy zakupione przy ul. Dyrekcyjnej Nr 4 będą zamieniane
tylko przy ul. Jana 11.

Sprzedaje:

Powoziki my
śląskie
bryczki
platformy
(Rollwagen)
Lakierowanie sa-
mochodów i po-
wozów
po niskich cenach
J. MARX
Katowice, ulica
Słowackiego 26.

OGŁASZAJ
się tylko w
POLONII!

+ K. KRAUSE +
(Właściciel Kazimierz Krause)
Telefon 753 Rok założ. 1906.
Królewska Huta, Rynekowa 6
poleca po najniższych cenach:
Chemikalia, farby lakiery, pokosi, szelak, klej, kredę,
gips, cement. — Olej i pasty do podłóg. — Benzyna i smary.
Przy większym odbiorze — ceny niższe.

Pierwszorzędne eleganckie
ubrania awiosenne i letnie
wykonuje pod gwarancją:
Płaszcz, palta, ubrania

H. BARTSCHAT

Katowice, Rynek 6.
Telefon 2334.
przyjmuje zamówienia
z materiałów obcych i własnych

ELEVATOR

Spółka Akcyjna, dawn. Teodor Holtz i Kania & Kuntze

Konstrukcje żelazne
roboty blacharskie
wózki wydobywcze
biarki wydobywcze
urządzenia transport.
dźwigi i krany

stal formowa
koła zębate
kształtki
zwrotnice
krzyżowniki
złożenia kołowe

Fabryka maszyn ♦ Odlewnia stali
Katowice G. Śl. ul. Kamienna 4

— Mówisz, jakbyś była z tego zadowolona! — podniósł głos Mikołaj Iwanowicz. — Ale nie bój się, dostał dziesięć razy więcej, a jako dowód, mam tutaj trofea! — uderzył się po kieszeni. — Ja mam trofea, a on nic!

— Wiesz, on ciebie na pojedynek wyzywał? — mówiła dalej Głafira Siemionowna.

— Co za głupstwa? Kiedy?

— Wtedy, kiedy zbliżył się do okna wagonu! Ty nie rozumiesz po francusku, ale ja zrozumiałam. Dlatego to wsuwał ci w rękę swój bilet wizytowy.

— Bydłę! Dałbym mu pojedynek! Rozerwałbym go na kawałki, gdybym nie siedział w wagonie. Pojedynek z takim żydowskim połamany pogrzebaczem.

— To też on wołał, żebyś wyszedł z wagonu. A widząc, że nie wychodzisz, złapał cię za ucho...

— Mówię ci, że nie złapał mnie za ucho!

— Nie złapał, to nie złapał!...

— Naturalnie, że nie złapał! Cóż to, nie czułem, czy co?

— zapierał się Mikołaj Iwanowicz.

Głafira Siemionowna spojrzała na męża i uśmiechnęła się.

— Widzę, że śmiejesz się ze mnie? — krzyknął Mikołaj Iwanowicz podrażniony.

— Nie śmieję się, ale całe to wydarzenie wydaje mi się mocno zabawne. Zupełnie, jak w jakimś francuskim romansie. Nawet czytałam coś podobnego... Naturalnie tam nie doszło do bijatyki i nikt nikomu nie wyrwał garści włosów z głowy, a wszystko było załatwione honorowo... Jakiś hrabia zakochał się w zamężnej markizie...

— Komponuj, komponuj! Ta markiza, to masz być niby ty?...

— Coś w tym rodzaju. Tylko to nie było w wagonie, a na stacji kolejowej. Markiz z markizą siedzieli w poczekalni, gdyż jechali do Nicei. Nagle wchodzi hrabia i daje markizowi bilet wizytowy: „Riu Lafajet numer taki i taki“... Nastąpiło wyjaśnienie: „dla dwóch nas niema miejsca na kuli ziemskiej... albo ja, albo ty!... Proszę przysłać do mnie se-

RENAULT

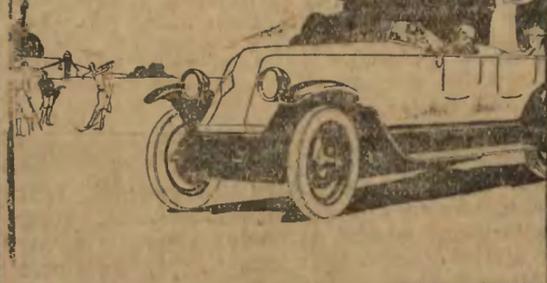
Tow. „ESPER“

WARSZAWA
ul. Marszałkowska 153
Tel. 21-64

KATOWICE
ul. 3-go Maja 5
Tel. 585-1370

BĘDZIN
Kościuska 24
Tel. 40

SAMOCOHODY I CZĘŚCI
ZAMIENNE NA SKŁADZIE

MASYW
NATYCHMIAST ZE SKŁADU.
WŁASNA PRASA.
KĄŻDY MASYW GWARANTOWANY.

OPONY „MICHELIN“

OLEJE SAMOCOHODOWE

AKCESORJA

SAMOCOHODOWE

Bo 3723 1/4 str.

I W O N I C Z

**Zakład Zdrojowo - Kąpielowy i Klimatyczny
Józefa i Emmy hr. Załuskich**
Zdroje: „Karola“, „Amelji“, „Emmy“, „Józefa“ i „Adolfa“

Kąpiele siono-jodo-bromowe, żelaziste, kwaso-węglowe, (sztuczne) kąpiele borowinowe, słoneczno-powietrzne wraz z gimnastyką szwedzką, kąpiele hydropatyczne, lecznica ortopedyczna wraz z zakładem terapii fizykalnej Dr. Józefa Aleksiewicza, (Instytut Zanderowski, Elektroterapia, Heljoterapia, Aparat Roentgena, Lampy kwarcowe, Aparat Finzena, Laboratorium chemiczno-mikroskopowe).

W IWONICZU LECZA SIĘ: Choroby układu ruchowego (reumatyzm, artretyzmy), systemu nerwowego, choroby kości, narządu oddechowego: exudaty organów rodnych u kobiet, w chorobach gruczołów limfatycznych i gruczalach o wewnętrznym wydzielaniu, skrofulicznych oczu i skór, w wypadkach trzyczorzędnej kily i w szeregu chorób narządów trawienia. Otyłość na tle złej przemiany materii. Scleroza (zwapnienie).

Stacja klimatyczna dla uzdrowieńców i katarów płucnych.
Pierwszorzędne hotele, pensjonaty, wille, mieszkania dla rodzin z kuchniami, umeblowane z oświetleniem elektrycznym. Ceny mieszkań, kąpiele i urządzeń leczniczych bardzo przystępne.

Ceny mieszkań w drugim sezonie od 20 czerwca droższe o 33 proc. od pierwszego sezonu. W sezonie trzecim od 21 sierpnia do 15 października ceny pierwszego sezonu.

Zakładowa restauracja pod opieką lekarza zakładowego. Cukiernia i mleczarnia.

Klub towarzyski w „Domu Zdrojowym“.

Sala balowa, koncertowa i teatralna, Tennis Court, Dwie orkiestry, z których jedna wojskowa, druga dancinowa Jana Różewicza z Warszawy, stale grająca w restauracji zakładowej, bale, reuniony i dancinigi.

Lekarz zakładowy, dziesięciu lekarzy wolno praktykujących.

Apteka, poczta, telegraf, telefon międzymiastowy na miejscu.

Stale samochodowe połączenie ze stacją kolejową Iwonicz.

Sezon letni od 1 maja do 15 października
Wszelkich informacji udziela Dyrekcja Zakładu, dyr. Władysław Gieysztor, Iwonicz (Małopolska)

Dolina Szwajcarska

Letnisko (Muchowiec)
właściciel: ADAM POSTRACH.

Otwarcie Sezonu

Najładniejsze wycieczkowe miejsce dla szkół i towarzyszt Górnego Śląska
Letnie pokoje.
Co niedzielę i święta KONCERT.
Stale połączenie autobusowe.
Ogród i sale powiększone.

GDYNIA (Kamienne Skały)

HOTEL KASZUBIA z komfortem urządzony i RESTAURACJA z wykwintną kuchnią prowadzoną przez Mencha restauratora Warsz. Resursy Obywatelskiej. Wieczorami Dancing. Zespół muzyczny Czarskiego i Ratkowskiego.

Otwarcie 20. maja 1927 r.
Służba wykwalifikowana, uprzejma.
ZAMÓWIENIA na numery przyjmuje Mench, Resursa Obywatelska w Warszawie — Krakowskie Przedmieście 64, Bo 1658

Klaus i Sosterna

Zakład Katowice Brynów
Skład i biuro Katowice, Warszawska 38
Fabryka wyrobów powroźniczych dla przemysłu, gospodarstwa i sportu.
Specjalność: najlepsze manila konopie.
Liny transmisyowe.
Sznury do wieszania bielizny. — Lejce.

Najkorzystniejsze źródło zakupu! Olbrzymi wybór

W jadalniach, sypialniach, pokojach męskich kuchniach i meblach pojedynczych wyborowej jakości.

Garnitury klubowe I-: otomany :-: leżanki z własnego, pierwszorzędnego warsztatu.

Nieograniczony wybór w pojedynczych szafach, bieliźniarkach, łózkach i t. d.

Ubikacje moje o około 1500 mkw. umożliwiają każdemu nieobowiązujące zwiedzanie i korzystny zakup na najdogodniejszych warunkach spłaty.

Fabryka Mebli, Gustaw Berger
Telefon 37. Nowa-Wieś Założ. 1894r.

JASNEJ SŁONCA
NAJLEPSZA ZAPRAWA DO PODŁÓG
ODWIEŻA ZNIŻCZONE POSADZKI, LINOLEUM I FARBUIE MOMENTALNIE BIAŁE PODŁOGI NA MAHOŃ LUB ORZECH CIEMNY.

Telefon 829. Reprezentacja: **Dr. Silbermann i Rieger**, Katowice, ul. Szogena nr. 2. Telefon 569

MARY
METALE CZYBY CZYŚCI: LUTYRA

Paweł Tylla
m's (iz dekarski
Katowice, Słaimacha 18
Telefon Nr. 1452
Przyjmuje roboty w zakresie krycia dachów wszelkimi materiałami
Specjalnie wykonuje pokrywania kościołów i wież

— 266 —

Cennik ogłoszeń.

Wiersz m/m lub jego miejsce: Na pierwszej stronie tytułowej zł. 1.— W tekście zł. 0,80. — Za tekstem w części ogłoszeniowej zł. 0,20. — Nekrologi: w tekście do 100 wierszy zł. 0,40 od 100 do 200 wierszy zł. 0,60, ponad 200 wierszy zł. 0,80. — Ogłoszenia drobne za słowo: Kupna, sprzedaże, zamiany, ofiarowanie pracy oraz wszystkie inne zł. 0,20, dla poszukujących pracy zł. 0,10, matrymonjalne zł. 0,30. — Ogłoszenia zagraniczne o 50proc. droższe. — Ogłoszenia w czerwonym kolorze o 75 proc. droższe. — Ceny ogłoszeń w niedziele i święta o 25 proc. droższe.

WARUNKI: 1) Omyłki w ogłoszeniach nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki ani też nie obowiązują Administrację do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia o ile treść i sens ogłoszenia nie zostały wypaczone. 2) Za terminowe zamieszczenie wszelkich ogłoszeń Administracja nie odpowiada. 3) Zastrzeżenie miejsca bywa uwzględniane o tyle, o ile zezwalają na to względy techniczne. 4) Rachunki nasze są płatne i zaskarżalne w Katowicach. 5) Prawo inkasa należności naszych przysługuje tylko specjalnie do tego upoważnionym inkasentom zaopatrzoną w odpowiednie legitymacje z fotografią.

Dla wygody Czytelników zamieszczamy poniżej kwit abonamentów, tych wszystkich którym chodzenie na pocztę sprawia z jakichbyś powodów trudności, prosimy jeden kwit odpowiednio wypełniony odesłać na pocztę, a listowy zgłosić się po przedpłatę przy najbliższej sposobności. Wszystkie urzędy pocztowe przyjmują zamówienia na maj do 10-go włącznie

Kwit miesięczny na zamówienie gazety

Niżej podpisany zamawia:

Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Cena
Polonia (wychodzi 7 razy tygodniowo)	Katowice	Miesiąc maj 1927	3,41 z odnośz do domu przez listowego.

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.

Pokwitowanie urzędu pocztowego:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy

, dnia

kundantów“... I oto jadą do Włoch, i tam w gaju pomarańczowym...

— Zamilcz! Zamilcz! Znów głupstwa pleciesz! — przerwał jej Mikołaj Iwanowicz.

— Ale markiza jednak kochała hrabiego. Markiz był już starszym człowiekiem... — nie przestawała opowiadać Głafira Siemionowna.

— Mówię ci, zamilcz! Nie chcę słuchać takich głupstw!
— Dobrze, już dobrze! Nawet porozmawiać z tobą nie można.

— Nie lubię słuchać twoich głupich romansów. To wszystko głupstwa, brednie.

— Więc o czym mamy rozmawiać?

— A choćby o tem, że w tej restauracji w Genewie, w której jedliśmy obiad, ograbili mnie poprostu za wódkę. Wiesz, po czym policzyli za kieliszek zwyczajnej wódki rosyjskiej? Po dwa franki, to znaczy prawie po rublu. Wypiłem pięć maleńkich kieliszczków i zapłaciłem dziesięć franków, to razem 4 ruble. Ah, rabusie, rabusie! Za zwykłą czystą wódkę rosyjską! Słyszysz, Głazza?

— A ja nie chcę z tobą o wódce rozmawiać! Ty nie chcesz o romansach, a ja nie chcę o wódce! Oto masz moją odpowiedź!

Nastąpiła pauza. Mikołaj Iwanowicz wcisnął się w kącik przedziału i po chwili zaczął chrapać.

Pociąg mknął w kierunku Berna wśród malowniczego pejzażu górskiego; na stokach gór widać było winnice. Zbliżał się wieczór. Niebo ciemniało...

LXXXII.

Koleje szwajcarskie mają mnóstwo stacji. Pociąg pędził z wielką szybkością, lecz prawie co dziesięć minut zatrzymywał się na jakiejś stacji na minutę, szybko wypuszczał i przyjmował nowych pasażerów i znów pędził. Druga klasa ciągle była pusta, wszyscy jechali trzecią klasą i małżonkowie wciąż siedzieli samotni w swoim przedziale. Mikołaj Iwanowicz spał już na dobre i chrapał na cały wagon. Głafira Siemionowna nie mogła spać. Na każdej stacji otwierała okno i obserwowała wychodzących z pociągu i wchodzących pasażerów, sprzedawców i sprzedawczynie, chodzących po peronie i proponujących pasażerom piwo, kanapki, gruszki, jabłka, winogrona, bukietki kwiatów, koszyczki plecione, drobne przedmioty szklane, fotografie z widokami Szwajcarii, cukierki, ciastka i t. p. Z początku pasażerowie i sprzedawcy mówili tylko po francusku, wkrótce do francuskiego języka zaczął wkradać się język niemiecki i nagle, odrazu język francuski znikł zupełnie i wszystko zaczęło mówić jedynie po niemiecku. Rozpoczęła się niemiecka Szwajcarya. Głafira Siemionowna, zauważywszy przy zakupie czegoś do jedzenia tę zmianę, zaczęła budzić męża:

Firma L. Rothe

Właśc. W. Heller
Katowice, ul. Jagiellońska 38
poleca swój wielki magazyn

Grobowców i opraw

Sumienne wykonanie.
Krem 1295 Najniższe ceny.

Karol Czok

Fabryka mebli i modeli
Katowice Dąb.

Przyjmuje wszelkie zlecenia
w zakresie stolarstwa wchodzące
Przystanek tramwaj. Bederowice.

Wózki dziecięce sportowe, spacerowe itd.

przedaje się najtaniej
Katowice, plac Miarki 8.

I. piętro prawo.
Ceny bardzo przystępne.
Sprzedaż na I. piętrze.

Specjalność:
Ozdabianie budek wyszyciami
i podszewkami M932

Wykonanie modnych robót malarskich

prędko, czysto i po niskich cenach.

H. Rataj Katowice
ul. Zabrska nr. 3.

Motocykle

„Wanderer“ 2 cylindr. 4 H. P.
z 2 chodami

„Hansa“ 1 cylindr. 1 1/2 H. P.
z napędem

2 siedzeniowa cykloneta
6 H. P. z światłem elektrycznym

fania do sprzedania.
H. Nimbach, Wielkie Hajduki,
ulica 16. lipca 41. (Krem. 1755)

Opaski na przepuklinę, opaski, brzuszne, biustonosze, pasy biodrowe, paski podwiązkowe, wszelkie higien. materiały opatrunkowe.

R. STILLER

Królewska Huta, Rynek 2.
Telefon 1636. Krem 640

Bazność Malarze i stolarze!

Najtańsze źródło zakupu artykułów w zakresie malarstwa wchodzących jak pokosty, lakiery, farby, terpentyny, kleje itd.

Alfons Bartek

Katowice
ul. Zamkowa 2 — Telefon 2399

Skleroza,

zwapnienia arterji, przez leczenie doświadczonym sposobem jest uleczone. Zwapnienie w arterji usuwa się i nastąpi lepsza cyrkulacja krwi. Zapobiega przeciwko udarowi serca i mózgu. Zupełnie nieszkodliwe. Dużo listów uznania. Lekarskie poświadczenie. A. Kratzel, Katowice, ul. Woje-wódzka 32 l. p. Godz. przyjęcia od 10—12 i od 3—6.

Ogłoszenie.

Likwidator Firmy „HUTA“ Spółki Akcyjnej w Katowicach wzywa wszystkich wierzycieli, by do dnia 1-go lipca 1927 r. zgłosili swe należności.

Dyrektor W. Bechtel, likwidator
Gliwice, ul. Wilcza 20 a.

Licytacja przymusowa.

W poniedziałek, dn. 2. maja br. o godz. 12-tej sprzedawać będą w Król. Hucie w komorze sądowej w Ryнку:

1 wóz roboczy
1 łusiro

najwięcej dającym za gotówkę.
Stawecki,
komornik sądowy w Król. Hucie.

Henryka Madej

W sporach o czyszcze najmu w sprawach uregulowania spadków, oszacowań gruntów i szkód gruntowych, waioryzacji hipotek, należy się zwracać do

sadownie zaprzysiężonego budowniczego, rzeczoznawcy sądowego dla obwodu katowickiego. Przedsiębiorstwo budowlane, mieszkanie w Nowych Hajdukach. Telefon 1054 Król. Huta. Bo 1750

FILM - LEKTOR

Pragnąc umożliwić utalentowanym jednostkom naszego społeczeństwa zaangażowanie do wytwórn filmowych powołał Instytut Literacki „Lektor“ do życia nowy dział: Międzynarodowej Propagandy Filmowej i uprasza osoby zainteresowane Panie, panów i dzieci (od lat 5) chcących wstąpić do filmu o nadstanie fotografii (twarz duża, bez okrycia) przy równoczesnym podaniu dokładnego adresu, wieku i zawodu. Fotografie i zgłoszenia dzieci przyjmują się tylko od rodziców względnie opiekunów. Na odpowiedź załączyć znaczek poczt. Wydawnictwo Międzynarodowej Propagandy Filmowej Kraków, Rynek pl. 22. Tel. 3356. (Bg 759)

Licytacja przymusowa.

(Nieodwołalna).
W poniedziałek, dn. 2. maja br. o godz. 11-tej sprzedawać będą w Król. Hucie przy ul. Bytomskiej w Hali targowej

kompl. maszyny do palenia kawy wraz z rżemieniami, transmisyjnym i najwięcej dającym za gotówkę.

Stawecki
komornik sądowy w Król. Hucie,
ul. Gimnazjalna nr. 17.

Do wydzierżawienia

Kawiarnia, restauracja i wina przy nowoortwartym hotelu Polskim w Bielsku jedynie dla pierwszorzędnego fachowca. Lokal wykwintnie, nowo urządzone wraz z pełnym inwentarzem do objęcia natychmiast. Zgłoszenia: Dr. Schrader, Kraków, Rynek nr. 11. Bg 786

Hotel Polski w Bielsku

z pełnym komfortem przy cenach umiarkowanych poleca się zapewniając staranną obsługę.
Bg 785

Litograf

sła pierwszorzędną biegłą w Merkantil — jak i Chromo — oraz w projektowaniu potrzebna od zaraz do Zakładu Graficzn. w Poznaniu. Zgłoszenia z podaniem warunków do Biura Ogłoszeń „PAR“ Poznań, Aleje Marcinkowskiego nr. 11 pod Nr 17 120. [Bg. 755]

Większa fabryka „Mydła“

poszukuje okręg.

Zastępcy

Tylko panowie dobrze wprowadzeni w handlach i zarządzających zechcą złożyć oferty z opisem dotychczasowego zaręcia i referencjami pod Bo 1732.

Biogly Stenotypista

polsko-niemiecki z dłuższą praktyką zmieni posadę. Łaskawe zgłoszenia uprasza się skierować do administracji „Polonii“ w Sosnowcu, sub. „Stenotypista“. Bo 1789

Szpełne owłosienie

na rękach i nogach jak również wasy u pań można usunąć natychmiast i bez bólu dzięki użyciu Antarinu i oleju Anarinowego z gwarant. nieszkodli. Koszt kuracji zł 9. Dr. Caspary i Skalski, Gdańsk, Oddział 12.

CZEKOLADA „OPTIMA“ JEST NAJLEPSZA

Rybołówstwo

i wszelkie przybory jak: HACZYKI WEDKI ŻYŁKI SIATKI MUSZKI BUTY GUMOWE polecają po cenach konkurencyjnych Tow Handlowe „REIM“ Sp. z ogr. odp. Kraków, Rynek 37

Hafty Pisowanie

po cenach przystępnych Katowice, ul. Stawowa 17 róg 3-go Maja.

SKÓRE

przybory szewskie i kopyta, oraz towary skórzane: damskie torebki, teki, plecaki wszelkiego rodzaju po konkurencyjnych cenach. poleca

Jakób Koplowitz
Król. Huta
ul. Wolności 50 obok Kina „Colosseum“

Stażące i bony do dzieci

połącza
Bertha Eisenbert
Biuro pośrednictwa pracy, Katowice, ul. 3 Maja L. 11. Tel. 1665 Miel 3405

Unas wszyscy zdrowi!

Są rodziny, które zawsze cieszą się dobrem zdrowiem.

Dlaczego?
Bo używają stale znakomitych ekstraktów odżywczych „MALTO“ który daje siły niezbędne nawet przy niedostatecznym odżywianiu.

Hurtowna sprzedaż:
Hurt. Wytw. Chem. (Reichelt) Katowice, Fabr. „MALTO“ Śrem (Wlkp.)

Materiały dla gromochronów

jakoteż dla wszystkich części gromochronnych dostarcza

G. Sosnorowski,
Katowice, Kochanowskiego 9
Telefon nr 1969. 1296

Złoty medal. Zał. w roku 1890.

C. Grützmacher

właśc. Inż. Fritz Grützmacher.
Fabryka Maszyn. — Fabryka Wyrobów Konstrukcji Żelaznej.
Katowice-Załęże, ulica Marcina 7. Fabryka resor.

Specjalność: Konstrukcje żelazne, konstrukcje dachowe, cieplarnie, żelazne wozy kolejowe i taczki, szafy robotnicze, kuźnia artystyczna, reparacje maszyn i kotłów.

Wolne posady

NA STAŁE przyjmie zaraz dwóch czeladników krawieckich na duże szuki. Ciupka, nadmistrz, Rybnik, Sobieskiego

Podróżującego z branży apteczno-droger. poszukuje od zaraz. Aptekarz Krauze, Brzeziński, Szarlej 123. 1754 a.

Podróżujących obywateli w sferach urzędniczych poszukiwani

sa do sprzedaży wyrobów tekstylnych na raty. Wysoka prowizja. Zgłoszenia do Polonii pod „Sprzedaż“.

1710 a.

Stenotypistkę polsko-niemiecką, pożądana znajomość języka francuskiego

poszukuje poważne przedsiębiorstwo na stałe lub godzinny. Zgłoszenia do Polonii pod „PAWSIL“.

1767 a.

Samozwielna siła biurowa ze znajomością buchalterji i korespondencji polsko-niemieckiej

poszukuje się od zaraz. Biuro techniczno-handlowe. Oferty do Polonii Król. Huta pod „Technika“.

1796 a.

Poszukiwac pracy

ABSOLWENT z ukończoną Szkołą Handlową, zna dobrze przedmioty handlowe i ogólnokształcące, pisze na maszynie poszukuje posady. Może złożyć do 500 zł. kaucji. Oferty: Biuro Ogłoszeń J. Hlawski Sosnowiec, 3-go Maja pod „Absolwent“.

1782 a.

Samozwielna siła biurowa z korespondencją z dłu-

żym językiem z dłu-

żym językiem z dłu-

żym językiem z dłu-

żym językiem z dłu-

żym językiem z dłu-

żym językiem z dłu-

żym językiem z dłu-

żym językiem z dłu-

żym językiem z dłu-

PANNA do dziecia z dobrego domu, może się zgłosić od zaraz. Król. Huta, Pocztowa 2, II. p. 1784 a.

sz praktyka, władająca jezy. franc. i rosyjskim poszukuje odpowiedniej posady. Przyjmuje też tłumaczenia. Łask. zgł. pod „Praktyka“.

1743 a.

KROJCZY z 15 letnią praktyką w pierwszorzędnym firmach w Niemczech i Francji poszukuje posady. Najchętniej G. Śląsk. Zgłoszenia do Polonii pod „Rutynowa“.

1705 a.

Inteligentna pani szuka posady. Polka, chętnie do dziecia, ewentualnie jako ekspedjentka. Łaskawe zgłoszenia proszę piśmienne i podanie warunków. Adres: J. Szczerba ulica Sosnowiecka 10 z listami D-ra Adera.

1768 a.

Kupna

Wielkie Hajduki, ul. 16. lipca 41. (Krem. 1755)

WILKA czystej rasy, tresowana ewentualnie doga kupie. Cena i wiek. Sosnowiec, Konstancynowska, Oleśki.

1787 a.

POSZUKUJE domu w Katowicach. Tylko właściciele mogą się zwrócić piśmennie do „Polonii“ pod „Dom“.

1777 a.

KUPIE dom w centrum miasta najchętniej z wolnym mieszkaniem 3—4 pokoi. Zgłoszenia do Polonii pod „Kupno“.

1722 a.

KUPIE wozową 3 1/2 4 ton. Oferty nadsyłać: Kopalnia rudy żelaznej „Jura“ Nowa Wieś. Najbliższą pocztą Siewierz. Antoni Kaim.

1758 a.

Sprzedaz

PIANINO używane, bardzo tanio do sprzedania. Wiadomość ul. Szopena 8 w składzie kapelniczy.

1773 a.

MASZYNA do pisania korzystnie do sprzedania. Biuro Katowice, Rynek 8, I. p. tel. 1013.

FORTEPIAN ładny, bardzo dobry tanio do sprzedania. Siemianowice, Bienhof, Eugénienheim parter prawo.

1774 a.

Mieszkanie

POSZUKUJE 3 pokoi na mieszkanie. Zapłać częściowe wysockie według umowy. Zgłoszenia do Polonii pod „Eriot“.

1779 a.

Obrot pieniężny

ZAKOPANE pensjonat przyłmie współdzielny z kapitałem 5000 zł. lub od da na rachunek. Zgłoszenia pod: „Zaraz“ do Polonii.

1772 a.

POSZUKUJE mieszkania 3—4 pokoi z komfortem niedaleko centrum miasta za odstępnym lub wysokim czynszem. Zgłoszenia do „Polonii“ pod: „Komfort“.

1772 a.

Lokale handlowe

Ubiakacje składowe i plac nadający się na każdą branżę także na cele fabryczne są za darmo do wynajęcia. Polak. Załęże, ul. Wojciechowska nr. 66.

1785 a.

Lokaje umebowane

POKÓJ dobrze umebowany z osobnym wejściem dla dwóch panów od zaraz do wynajęcia. Załęże, ul. Wojciechowska nr. 66.

1780 a.

Nauka i wychowanie

Francuska profesorka udziela lekcji. Kościuszki 51, III p. 1614 a.

UCZEN gimn. poszukuje prof. lub nauczyciela. Zgłoszenia do „Polonii“ pod: „Uczeń“.

1775 a.

KURSA HANDELLOWE początkujące i do kształcące po południu i przedpołudniowo rozpoczynają się od 1. maja 1927 roku. Przedmioty nauki: Buchhalteria pojed. i ammer. Korespondencja polsko-niemiecka i pisanie na maszynach różnych systemów. Osobiste lub piśmienne zgłoszenia do Biura Informacji Inkasa oraz Porady Prawnej Katowice, Kochanowskiego 2.

te w czasie nauki pokrywają opłatę (płatną w ratach) ponieważ saby się dla siebie. Wpisy i informacje proszę do 4 czerwca 5 maja przed południem. Władysława Konarska, Katowice. 1781 a.

KURSA stenografji, pisanie na maszynie, korespondencja, piśmieni polskiej i księgowości udzielamy od godz. 8—6 wieczorem. Wpisy przez cały dzień Katowice, Plac Mariacki, Dean Związkowy, pokój 1 lub 5. 1778 a.

Przed- i popołudniowy Kurs Kroju i Szycia konfekcyjnej damskiej i dziecięcej. Wyższej Uczelni „Włóknarstwa“ Katowice. Każda para wyucza się w zespole 4—6 tygodni najwykrotniejszej. Korzyści osiągnie-

te w czasie nauki pokrywają opłatę (płatną w ratach) ponieważ saby się dla siebie. Wpisy i informacje proszę do 4 czerwca 5 maja przed południem. Władysława Konarska, Katowice. 1781 a.

KURSA stenografji, pisanie na maszynie, korespondencja, piśmieni polskiej i księgowości udzielamy od godz. 8—6 wieczorem. Wpisy przez cały dzień Katowice, Plac Mariacki, Dean Związkowy, pokój 1 lub 5. 1778 a.

Przed- i popołudniowy Kurs Kroju i Szycia konfekcyjnej damskiej i dziecięcej. Wyższej Uczelni „Włóknarstwa“ Katowice. Każda para wyucza się w zespole 4—6 tygodni najwykrotniejszej. Korzyści osiągnie-

te w czasie nauki pokrywają opłatę (płatną w ratach) ponieważ saby się dla siebie. Wpisy i informacje proszę do 4 czerwca 5 maja przed południem. Władysława Konarska, Katowice. 1781 a.

KURSA stenografji, pisanie na maszynie, korespondencja, piśmieni polskiej i księgowości udzielamy od godz. 8—6 wieczorem. Wpisy przez cały dzień Katowice, Plac Mariacki, Dean Związkowy, pokój 1 lub 5. 1778 a.

Przed- i popołudniowy Kurs Kroju i Szycia konfekcyjnej damskiej i dziecięcej. Wyższej Uczelni „Włóknarstwa“ Katowice. Każda para wyucza się w zespole 4—6 tygodni najwykrotniejszej. Korzyści osiągnie-

te w czasie nauki pokrywają opłatę (płatną w ratach) ponieważ saby się dla siebie. Wpisy i informacje proszę do 4 czerwca 5 maja przed południem. Władysława Konarska, Katowice. 1781 a.

KURSA stenografji, pisanie na maszynie, korespondencja, piśmieni polskiej i księgowości udzielamy od godz. 8—6 wieczorem. Wpisy przez cały dzień Katowice, Plac Mariacki, Dean Związkowy, pokój 1 lub 5. 1778 a.

Przed- i popołudniowy Kurs Kroju i Szycia konfekcyjnej damskiej i dziecięcej. Wyższej Uczelni „Włóknarstwa“ Katowice. Każda para wyucza się w zespole 4—6 tygodni najwykrotniejszej. Korzyści osiągnie-

te w czasie nauki pokrywają opłatę (płatną w ratach) ponieważ saby się dla siebie. Wpisy i informacje proszę do 4 czerwca 5 maja przed południem. Władysława Konarska, Katowice. 1781 a.

KURSA stenografji, pisanie na maszynie, korespondencja, piśmieni polskiej i księgowości udzielamy od godz. 8—6 wieczorem. Wpisy przez cały dzień Katowice, Plac Mariacki, Dean Związkowy, pokój 1 lub 5. 1778 a.

Przed- i popołudniowy Kurs Kroju i Szycia konfekcyjnej damskiej i dziecięcej. Wyższej Uczelni „Włóknarstwa“ Katowice. Każda para wyucza się w zespole 4—6 tygodni najwykrotniejszej. Korzyści osiągnie-

te w czasie nauki pokrywają opłatę (płatną w ratach) ponieważ saby się dla siebie. Wpisy i informacje proszę do 4 czerwca 5 maja przed południem. Władysława Konarska, Katowice. 1781 a.

KURSA stenografji, pisanie na maszynie, korespondencja, piśmieni polskiej i księgowości udzielamy od godz. 8—6 wieczorem. Wpisy przez cały dzień Katowice, Plac Mariacki, Dean Związkowy, pokój 1 lub 5. 1778 a.

Przed- i popołudniowy Kurs Kroju i Szycia konfekcyjnej damskiej i dziecięcej. Wyższej Uczelni „Włóknarstwa“ Katowice. Każda para wyucza się w zespole 4—6 tygodni najwykrotniejszej. Korzyści osiągnie-

te w czasie nauki pokrywają opłatę (płatną w ratach) ponieważ saby się dla siebie. Wpisy i informacje proszę do 4 czerwca 5 maja przed południem. Władysława Konarska, Katowice. 1781 a.

KURSA stenografji, pisanie na maszynie, korespondencja, piśmieni polskiej i księgowości udzielamy od godz. 8—6 wieczorem. Wpisy przez cały dzień Katowice, Plac Mariacki, Dean Związkowy, pokój 1 lub 5. 1778 a.

Różne

Bystra Śląska pierwszorzędnym pensjonat „Wanda“ uroczony polski poleca po koje przez cały rok. Ceny przystępne. Ostrowska Zofia.

LANCORONA 550 mtr. nad p. m. Linja Kraków—Zakopane st. Kalwarja, pensjonat „Willa Róż“. Wolne pokoje. Maj, czerwiec, ceny niższe. Lekarz na miejscu. 1783 a.

KRYNICA - ZDRÓJ. Willa Królewska, ul. Lipowa, dom Włodarskiego poleca sponeczne, czyste pokoje w pobliżu nowych lazienek. Ceny przystępne! Przyjmuje zamówienia od 5 maja. 1712 a.

WYKONUJE wszelkie roboty wchodzące w zakres malarstwa. Specjal-

ność: Dekoracja mieszkań po nader niskich cenach. O. Warosz, malarz, Katowice, Marjańska 32. 1760 a.

Przypominam Mieszkańcom z Rożdżen i Szopienic do łaska wjeź pamięci do Zakład Fryzjerski Antoni Żorawik, fryzjer, Rożdżen, Dworcowa 5.

MASZYNY „Singer“ w stemu „Benbenkowe“ z długimi czołkami, są tanio do nabycia i na raty. Król. Huta ul. Bytomska 43 w składzie. 1765 a.

POKOJE stołowe, meble, szafy, wszystkie meble pojedyncze, wszelkie wyroby tapicerskie poleca jak najtaniej — na raty. Warszawski Skład Mebli Katowice, ulica Wolności 1. 1748 a.

LORNETKE prisma z futerałem zamiennie na aparat fotograficzny równowartości. Zgłoszenia do Polonii pod: „Lornetka“.

1771 a.

UWAGA! Prosimy przy ofertach szyfrowanych nie załączać oryginałów świadectw lub uwierzytelnionych odpisów. Za zgłoszenie świadectwa załączony przy ofertach szyfrowanych odpowiadamy „Polonia“ Sp. Wvd. z o. o.

1771 a.

UWAGA! Prosimy przy ofertach szyfrowanych nie załączać oryginałów świadectw lub uwierzytelnionych odpisów. Za zgłoszenie świadectwa załączony przy ofertach szyfrowanych odpowiadamy „Polonia“ Sp. Wvd. z o. o.

1771 a.

UWAGA! Prosimy przy ofertach szyfrowanych nie załączać oryginałów świadectw lub uwierzytelnionych odpisów. Za zgłoszenie świadectwa załączony przy ofertach szyfrowanych odpowiadamy „Polonia“ Sp. Wvd. z o. o.

1771 a.

UWAGA! Prosimy przy ofertach szyfrowanych nie załączać oryginałów świadectw lub uwierzytelnionych odpisów. Za zgłoszenie świadectwa załączony przy ofertach szyfrowanych odpowiadamy „Polonia“ Sp. Wvd. z o.

Bajecznie tanio reklamowe dni sprzedaży

Codzienny napływ nowości:

Jedwab

Sztuczny Jedwab w de-
señ m. 6,25, 5,50, **2⁹⁵**

Foulard Jedwabny w wielkim
wyborze
95 cm. szeroki mtr. 11.—, 9.—, **7⁷⁵**

Japoński Jedwab we wszyst-
kich kolorach
90 cm. szeroki mtr. **7⁵⁰**

Jedwab do prania 90 cm.
w różn. kolor. mtr. **7⁹⁵**

Crep de Chin w różnych ko-
lorach 100
cm. szer. mtr. 24.—, 21.—, 16.—, **9⁷⁵**

Włna

Muśliny wełniane
mtr. 7,50, **5⁹⁵**

Materiały w kraty 100
cm szer. mtr. **9⁵⁰**

Popelina 105 i 90 cmtr.
szer. mtr. 7,95, **5²⁵**

Rypsy we wszystkich ko-
lorach 135 cmtr.
szerokie mtr. 22.—, 16,50, **13⁵⁰**

Mouline najnowsze ma-
terjały wiosen-
ne 135 cmtr. szer. za mtr. **16⁷⁵**

Bawełna

Muśliny 80 cmtr. szerokie
mtr. 2,25, 1,75, **1²⁵**

Perkale na koszule mtr. **1⁹⁵**

Markizeta biała 115 cmtr.
szeroka mtr. **4²⁵**

Markizeta w deseniach
115 cmtr.
szeroka mtr. **3⁷⁵**

Opale na bieliznę w róż-
nych kolorach mtr **5²⁵**

Benno Kutner Katowice-Rynek

Teatr Rozmaitości MASCOTTE

Codziennie o godz 10 wieczorem

Potężny program majowy

Król polskich humorystów **Jaśkowski.**

Sensacja! Goście z Paryża, Sensacja!

Leger i Lia

Niedoścignomistrz. para ekscentr.-tancerza

Wienia Michalska

Gwiazda kabaretów polskich. Najwybitniejsza subretka!

Stella Aleksandrowna Zalewska

tancerka klas. pieśniarka tancerka narod.

Dama w smokingu!

Luba — pianistka.

Oryginal Jazz-Band — LUBA STANIEWSKI

Ceny umiarkowane! Wstęp wolny!

Dawno oczekiwane losy:

10-ej Loterii Państwowej na cele dobroczynne nadeszły i są do nabycia: Bo 1698

w największej i najszcześniejszej kolekturze:

Górnośl. Banku Górniczo-Hutniczego, S. A. Katowice

urzędującej podczas przebudowy swego lo-
kalu na ulicy Dworcowej 17, I piętro,
wejście z bramy

i w oddziale tegoż w Król. Hucie, ul. Wolności 26.

Telefony: 24-38 / 14-10. P. K. O. konto 304761.

Główna wygrana: Zł 35.000

i pozatem szereg innych wygranych na ogólną sumę:

Zł 141.900.

Cena całego losu tylko zł 6.—, połówki zł 3.—.

Zamówienia pocztowe załatwia się również
dokładnie i szybko.

Uwaga!

Uwaga!

Odnawianie i sprzedaż losów do klasy 2-iej
15-ej L. P. odbywa się podczas przebudowy
naszego lokalu na

ulicy Dworcowej 17
wejście z bramy, 1-e piętro.

Kurs tańców

dla początkujących i modnych
tańców, rozpoczyna się w **Król.
Hucie**, w poniedziałek, dnia 2-go
maja br. w Hotelu Hrabia Reden
(Biała sala). Dla pań o godz.
7 1/2, dla panów o godz. 8-mej
wieczorem. Zaliczka zł. 15.—.
Lekcje dla pojedynczych osób
w każdej chwili.

Szkoła Tańców Olga Thurek
Bytom (Beuthen) Bahnhofstr. 41.

IGNACY CYPRES

Kraków, ul. Szewska 13a
wysła mandoliny włoskie 25-30
zł. skrzypce ze smyczkiem od 22
zł., harmonje ręczne, 2 registry
25 zł., wieńskie 1-rzęd 35 zł.
Gre Roskopf z łańcuszkiem 13 zł.
płaski precyzyjny zegarek „Emi-
gna” 22 zł. budziki 14 zł. Cennik
ilustrowany darmo i oplatnie.

Fabryka

Pianin

A. THIEL

Katowice

ulica Kościuszki 36

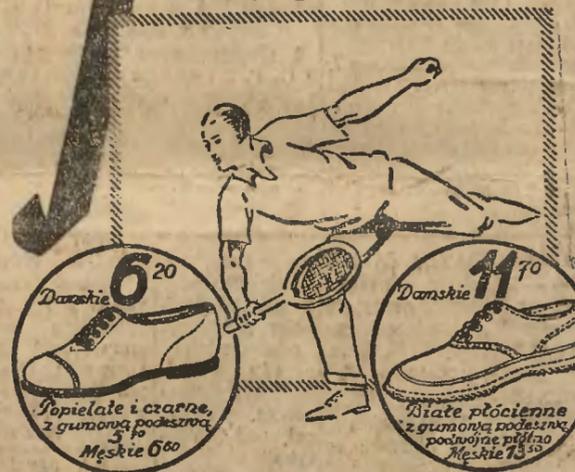
Kurs tańców

rozpoczyna się w Katowicach
w sali „Hospiz” ul. Jagiellońska
w środe, dnia 4. maja br.
dla pań o godz. 8-mej, dla panów
o godz. 9-tej wieczorem. Zgło-
szenia będą przyjmowane jeszcze
tego samego wieczoru.

Nauczyciel tańców

Krause & Frau.

Tenisowe Obuwie

Del-Ka

Do nabycia we wszystkich filjach

Restauracja i Kawiarnia Hotelu „Monopol”

Tel. 12-24 **Król. Huta** ul. Gimnazjalna 1
Zawiadania uprzejmie P. T. Sz. Publiczność iż dn. 1. V. 27r.
rozpoczyna **Koncertowa rosyjska ork. estra**

baletkowa.

Lokal otwarty do godz. 2-iej w nocy

pod nowym kierownictwem.

O liczny udział uprasza **ZARZĄD.**

Gabinety i sala na I piętrze z osobnym wejściem

Do wydzierżawienia!

W Katowicach stare wprowadzone przedsię-
biorstwo budowlane z inwentarzem, placem
i biurami do wydzierżawienia ewentualnie
do sprzedania.

Bo 177

Oferły do Adm. POLONJI pod N. N. 1775.

REUMATYZM ARTRETYZM-ISCHIAS-PODAGRE

NAWET W STADIUM ZASTARZAŁEM LECZA SKUTECZNIE

„Ekstralit” DO NACIERANIA LECZENIEN

DEFUZOLIT DO NACIERANIA
CIAŁA

OZONOLIT DO KOMPRESÓW
ROZGRZEWAJĄCYCH

**BÓLE ORAZ ZNIEKSZTAŁCENIA STA-
WÓW USTĘPIJĄ JUŻ PO KILKAKROT-
NYM UŻYCIU POWYŻSZYCH PREPARATÓW.**

SPOSÓB UŻYCIA ZAŁĄCZONY PRZY FLAKONACH

DO NABYCIA WE WSZYSTKICH APTEKACH I SKŁADACH APTECZNYCH.

OPATENTOWANE W POLSCE, ZAREJESTROWANE I ZATWIERDZONE

PRZEZ MINISTERSTWO ZDROWIA PUBLICZNEGO.

SKŁAD GŁÓWNY FIRMY „EKSTRALIT, L. PAJERSKIĘGO S. A.
W FABRICH FARM. B.KROGULECKI, WARSZAWA, DĘBRODZKA 595 TEL. 20-21, 45-08.